

Indeks transparentnosti lokalne samouprave 2025 (Local Transparency Index – LTI) Konačni izveštaj

Transparentnost Srbija, jul - septembar 2025

Disclaimer: Ovaj izveštaj je nastao zahvaljujući podršci Švajcarske agencije za razvoj i saradnju – Swiss Agency for Development and Cooperation SDC i njenog projektnog partnera, organizacije Helvetas. Sadržaj ovog izveštaja je isključiva odgovornost Transparentnosti Srbija i ne odražava nužno stavove SDC i Helvetasa.

Sadržaj

Sažetak	3
Metodologija	8
Opšta zapažanja.....	12
Opšta ocena transparentnosti lokalne samouprave i perspektive za poboljšanje.....	12
Pojedini sistemski problemi i zapažanja	13
Rezultati JLS u pojedinim oblastima istraživanja.....	15
Pregled	15
Oblasti istraživanja	18
Pregled	18
Slobodan pristup informacijama	20
Budžet	20
Javna preduzeća i javne ustanove	21
Javne rasprave i javni konkursi	21
Informatori o radu	22
JLS i građani	22
Javne nabavke.....	22
Skupština i veće	22
Ostali indikatori.....	23
Učinak 50 JLS koje imaju podršku SDC	24
Učinak gradskih opština	31
Pregled	31
Godina za godinom.....	32
LTI rezultati u odnosu na broj stanovnika, budžet i kapacitete JLS	34
Opšti trendovi 2015 / 2025.....	38
Zastupljenost žena i muškaraca na čelnim pozicijama.....	41
Izabrani pojedinačni primeri dobre prakse	42
Skupština i veće	42
Budžet	43
JLS i građani	43
Pristup informacijama od javnog značaja i informator o radu	44
Javne nabavke.....	44
Javna preduzeća i javne ustanove	44
Javne rasprave i javni konkursi	45
Ostala pitanja.....	45

Poređenja sa prethodnim LTI istraživanjima	47
Preporuke	49
Aneksi	53
Aneks 1. Prosečan rezultat po indikatoru	53
Aneks 2. Rezultati po opštinama/gradovima - poređenje sa LTI 2025	58
JLS čiji je LTI smanjen više od 10 poena od 2024.....	62
JLS čiji je LTI porastao više od 10 poena od 2024	62
Aneks 3: Najbolji akteri po kategorijama	63
Skupština i veće	63
Budžet	63
Slobodan pristup informacijama	64
JLS i građani	65
Javna preduzeća i javne ustanove	65
Javne rasprave i javni konkursi	66
Aneks 4. LTI indikatori - poređenje 2025 sa 2024.....	67
Aneks 5. Lista korišćenih indikatora u istraživanjima LTI 2015, 2017, 2019, 2020, 2021-2025.....	73

Sažetak

Indeks transparentnosti lokalne samouprave LTI 2025 je istraživanje¹, ocenjivanje i rangiranje 145 jedinica lokalne samouprave i 25 gradskih opština u Srbiji. Ovo je osmi put (poslednjih sedam godina u nizu) da TS sprovodi istraživanje u svim gradovima i opštinama.

Opštine i gradovi se rangiraju na osnovu kriterijuma transparentnosti, određenih putem 95 indikatorskih pitanja - indikatora. Konačne ocene, odnosno indeksi mogu biti u rasponu od 0 do 100. Ove godine su opštine i gradovi imali ocene **između 30 i 97**.

Prosečna ocena 145 JLS u 2025. godini je 52, što je isto kao u istraživanjima LTI 2024 i LTI 2023. Nakon četvorogodišnjeg kontinuiranog rasta indeksa, već tri ciklusa se nastavlja stagnacija prosečne ocene. S druge strane, stanje na samom dnu tabele je popravljeno, nijedna JLS nema ocenu ispod 30, a samo 10 ima ocene niže od 39.

Tabela br. 1: Najviša, najniža i prosečna ocena u LTI po godinama

ocena/godina	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
maksimalno	74	67	83	90	87	94	97	97
prosek	40	40	46	48	49	52	52	52
minimalno	11	12	18	21	9	25	9	30

Poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu je to što je više od polovine JLS (75 od 145) poboljšalo ocenu, dok lošiji rezultat beleži njih 64. U šest slučajeva rezultat je ostao nepromenjen. Kod gradskih opština taj odnos je još bolji – napredak beleži 15, nepromenjena ocena u dva slučaja, dok ih je osam nazadovalo. U prethodnom ciklusu, LTI 2024, dve petine (43%) opština i gradova su poboljšale svoje rezultate, dok je polovina (50%) zabeležila pad u odnosu na prethodnu godinu.

Kada su u pitanju kategorije indikatorskih pitanja, poboljšanje je zabeleženo u četiri oblasti, a pogoršanje u pet oblasti. U četiri oblasti i napredak i nazadovanje su bili veoma mali. Međutim, izuzetno pogoršanje je u oblasti „Informatori“, gde je nakon dve godine sa prosekom iznad 70%, sada 53,3%. U oblasti „Javne nabavke“ nastavlja se višegodišnji kontinuirani pad (nakon izmena zakona i ukidanja obaveze objavljivanja informacija na sajtu naručioca) i prosek je sada prvi put ispod 50% (46,9%). S druge strane, u oblasti „Budžet“ oboren je rekord od pre dve godine i sada je proseku 63,5%, ali razloga za brigu ima i u toj oblasti jer je zabeležen značajan pad broja javnih rasprava o budžetu koje su uključivale i otvoreni sastanak. Rast beleže oblasti „Slobodan pristup informacijama“ (sa 62,8 na 66,2%), „JLS i građani“, sa 44,8% na 46,9%, i „Javna preduzeća i javne ustanove“, sa 53 na 54,9%, čime je nastavljen pozitivan trend od 2019. godine. Tradicionalno najlošije ocenjena oblast „Skupština i veće“ dodatno je pala, sa 37,8% na 37,3%.

Od svih 170 gradova, opština i gradskih opština, petnaest ih beleži rast od 10 ili više poena u odnosu na prethodno rangiranje (5 u LTI 2024 i 22 u LTI 2023), dok sedam ima dvocifren pad ocene. Broj opština sa odličnim rezultatom i dalje je zadovoljavajući – 15 ima indeks iznad 70 (12 u LTI 2024, 11 u LTI 2023),

¹ Projekat „Indeks transparentnosti lokalne samouprave“ TS je sprovela zahvaljujući podršci SDC-a kroz program Helvetas.

od toga pet iznad 80 (šest u LTI 2024) i od toga dve iznad 90 (jedna u LTI 2024). Manje je, međutim, onih koje imaju iznadprosečne, vrlo dobre rezultate – indeks iznad 60 ima ukupno 27 JLS, devet manje nego prethodne godine.

Novi Pazar, koji je ponovio izuzetan sa ocenom 97, četvrtu godinu zaredom je na vrhu tabele. Značajno je što se maksimalnoj oceni približila još jedna opština – Veliko Gradište ima LTI 94.

U celosti posmatrano, rezultati LTI 2025, odnosno stagnacija prosečnog rezultat treću godinu zaredom, ukazuju da je veliki broj JLS dosegao maksimum koji se može pružiti sa postojećim nivoom političke i administrativne volje i administrativnih kapaciteta. Za razliku od prethodne godine, kada se stagnacija mogla eventualno opravdati održavanjem izbora i angažovanjem administracije na onim poslovima koji ne predstavljaju ispunjavanje izričitih zakonskih obaveza, u pred i post izbornim okolnostima, ove godine je teže pronaći objašnjenje. Broj JLS koje su odgovorile na dopise za verifikaciju je bio najveći do sada (77 od 170), mada je veliki broj odgovora delovao kao ispunjavanje forme, bez stvarne volje da se popravi ocena. Naime, u nekim slučajevima odgovarano je samo sa „da“ ili „ne“ na pitanje da li određena informacija postoji, iako je u pratećem dopisu bilo naglašeno da je potrebno, kroz link ili opisno, ukazati gde se ona može pronaći. Često se dešavalo da istrajna nova pretraga dovede do istog rezultata – informacija se ne može pronaći. Jedini „lak odgovor“ na pitanje zbog čega nema daljeg napretka ili većeg angažovanja na povećanju transparentnosti, eventualno bi mogao biti da je fokus bio na drugim temama zbog uzavrele političke situacije u periodu prikupljanja informacija i njihove verifikacije (april -juli).

Posmatrano po segmentima, razlog za zadovoljstvo je povećanje prosečne ocene za oblast „Budžet“ na 63,5%, što je najbolje od početka merenja i ocenjivanja, 2015. godine. Budžetski portali, kada se redovno ažuriraju, jesu moćno oruđe za održavanje visokog nivoa transparentnosti u ovoj oblasti, gde su gotovo svi indikatori povećani, izuzev onog koji ocenjuje održavanje javnih rasprava koje uključuju i otvoreni sastanak. Tu je zabeležen veliki pad – sa 60 na 46,2%. Održavane su, međutim, javne rasprave u drugačijim formama (samo dostavljanje predloga ili anketiranje građana) pa je tri četvrtine JLS imalo objavljene pozive na raspravu, a nešto manje od polovine izveštaje sa nje, sa obrazloženjem šta je od predloga i zbog čega odbijeno ili prihvaćeno.

Nakon dve godine sa izuzetno visokim prosekom u oblasti Informatori o radu (iznad 73%), ove godine pad beleže sva četiri indikatora u toj oblasti, te se i prosek strmoglavio na 53,3%. Najveći pad je kod indikatora „Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?“ – sa 90,3 na 53,8%. Informatori uprave (taj organ javne vlasti, od četiri koja postoje u svakoj JLS, posmatran je za ovaj indikator) u gotovo svim JLS postoje, ali su neažurni, u pojedinim slučajevima nisu ažurirani ne samo u poslednja tri meseca, što je bio kriterijum u LTI, već ni u prethodne tri godine.

„Javna preduzeća i javne ustanove“, oblast u kojoj su zakonska rešenja loša, a dozvoljeno je i dugogodišnje nekažnjeno nepoštovanje pojedinih odredbi zakona, ipak nastavlja pozitivan trend. LTI je nakon šest godina kontinuiranog rasta dosegao 54,9% što nije zadovoljavajuće, iako je zbog pada drugih indikatora sada ta oblast među bolje ocenjenim.

Višegodišnje smanjenje transparentnosti informacija o javnim nabavkama na sajtovima JLS je posledica ukidanja zakonske obaveze da se pojedine informacije objavljuju i na sajtu naručioca, pored Portala javnih nabavki, kao i nedostatka volje, a u nekim slučajevima i administrativnih kapaciteta, većine opština i gradova da učine više nego što ih zakon obavezuje.

Već nekoliko godina TS ukazuje da je održavanje visokog nivoa transparentnosti, odnosno uspostavljanje održivih sistemskih rešenja, cilj kome treba težiti više od samog postizanja dobrog

rezultata kroz kampanjsko i neredovno objavljivanje informacije u postupku verifikacije, uz zalaganje ili pritisak pojedinaca koji iskazuju entuzijazam ili u tom vide politički benefit.

Analiza koliko JLS beleži rast ili barem stagnaciju u prethodnim ciklusima ukazuje upravo na pitanje održivosti: Ovoga puta 29 opština i gradova imalo je rast (ili stagnaciju) u poslednja dva istraživačka ciklusa LTI 2025/2024 i LTI 2024/2023 (36 u prethodnom istraživanju), 17 ih je zadržalo ili povećalo transparentnost u tri poslednja ciklusa (LTI 2025/2024, LTI 2024/2023 i LTI 2023/2022), a devet u četiri ciklusa (LTI 2025/2024, LTI 2024/2023, LTI 2023/2022 i LTI 2022/2021)². Samo četiri imaju kontinuiran rast od 2020 do sada (Veliko Gradište sa ocene 61 do 94, Lapovo (37-58), Babušnica (48-62) i Žabari (40 do prosečnih 52).

Poređenje sa prethodnim istraživanjima pokazuje da je sve manje JLS koje ostvaruju kontinuirani višegodišnji rast ili stagnaciju (LTI 2024 – 36 tokom dve godine, 22 tokom tri ciklusa i 12 tokom četiri ciklusa, a u LTI 2023 notirano je da je 50 JLS imalo rast ili barem stagnaciju u dva prethodna ciklusa, a 25 opština u tri ciklusa).

Takođe, poređenjem, ne samo konačnih tabela koje objavljujemo, već i preliminarnog bodovanja, pre procesa verifikacije (o verifikaciji detaljnije u poglavlju „Metodologija“), TS je uočila da neke opštine i gradovi duži period održavaju visok nivo LTI, često kroz dobro organizovane mehanizme koji funkcionišu tokom cele godine. Neke od njih to rade periodično, tek kada ih TS, u procesu verifikacije „podseti“ na informacije koje tražimo u okviru istraživanja. Međutim, ti podaci s vremenom, do narednog ciklusa istraživanja, ostaju neažurirani ili nestaju sa sajtova. Ima i JLS koje održavaju makar minimalan kontinuirani napredak, iako se sve vreme nalaze u donjem delu tabele. Dok kod ograničenog, sa godinama sve manjeg, broja JLS postoji održivi rast (ili održavanje dosegnutog, pa makar i prosečnog nivoa transparentnosti), opšti utisak kvare fluktuacije na nivou cele zemlje. I dalje se dešava da JLS koje su prethodne godine bile solidno ocenjene zabeleže pad, ponekad i drastičan, kao što je slučaj sa Čačkom, Kruševcem, Petrovcem na Mlavi i Bečejem ove godine. Takođe, neke opštine i gradovi koje su imale dobre rezultate pre tri ili četiri godine od tada imaju konstantan pad (Sombor, Ivanjica, Mionica).

Kroz sve dosadašnje cikluse LTI, ali i veliki broj okruglih stolova, treninga i drugih oblika saradnje i interakcije sa predstavnicima JLS, nedvosmisleno se nameće zaključak da je transparentnost ponekad (ali u manjem broju slučajeva) posledica svesti o njenom značaju, brige za dobrobit građana i želje da se odgovori na korupcijske rizike povezane sa lokalnom vlašću i administracijom. Kada ovakva svest i briga ne postoje, transparentnost se može ostvariti i postavljanjem obaveza kroz propise i pisane procedure (na lokalnom ili republičkom nivou), ali i radom sa lokalnim vlastima i administracijama, kroz projekte koji okupljaju organizacije civilnog društva, donatore i JLS, pa makar transparentnost bila „nametnuti“ uslov za ostvarivanje druge, direktne, koristi za JLS kroz saradnju sa donatorima. Važno je privoleti JLS da poštuju zakonske obaveze, ali i podstaći ih da odu korak dalje. Rezultat će biti dobrodošao, bilo da opštine iskreno rade za dobrobit građana, bilo da vlasti žele da dobiju političke poene, predstavljajući se kao otvoreni i transparentni, posebno u periodu pred izbore, da to čine u želji da budu bolji od „suparničkih“ i/ili susednih opština i gradova, ili kako bi zadovoljile uslove „nametnute“ od strane donatora.

Što se tiče istraživanja LTI 2025 i ostvarenih rezultata, glavni zaključak je da transparentnosti stagnira na relativno niskom nivou. Apsolutni prioritet treba da bude uspostavljanje održivih mehanizama, pre svega usvajanjem propisa koji će precizno propisati procedure i obaveze, ali što je još važnije – odgovornost za primenu ovih procedura. To se može učiniti kroz usvajanje akata kojim bi se regulisalo

---

² <https://transparentnost.org.rs/sr/istraivanja-o-korupciji/lti>

predstavljanje JP i JU na sajtovima JLS, akata koji generalno regulišu uređivanje i održavanje internet stranica JLS, kao unapređenje postojećih akata, usvojenih po modelima Stalne konferencije gradova i opština (SKGO) i drugih organizacija³. Transparentnost Srbija razmotriće mogućnost da organizuje direktnu podršku za JLS koje žele da unaprede transparentnost, i posledično LTI.

Nivo transparentnosti JLS mogao bi se značajno podići i kroz uvođenje zakonskih obaveza za JLS na republičkom nivou, pod uslovom da se propisi poštuju i da se prati njihovo sprovođenje. Brojna istraživanja, pa i sam LTI, pokazuju da se bolji rezultati očekuju kada zakoni propisuju transparentnost. Kada se ukinu obaveze (kao u slučaju sa javnim nabavkama), mali broj JLS će nastaviti sprovođenje dobre prakse.

Uticao političke i administrativne volje ali i kapaciteta i prioriteta (posebno u predizbornom periodu ili u periodima oštih političkih tenzija) mogli su se uočiti kroz istraživanja, pa i kroz rezultate.

I sam LTI, kao dugoročni mehanizam za praćenje, dokazuje se, ciklus za ciklusom, kao podsticaj i smernica lokalnim samoupravama koje su spremne da povećaju transparentnost svog rada. Takođe, LTI i publicitet koji dobija jeste pomoć građanima da shvate u kojim oblastima i kako se može poboljšati učinak njihovih opština i podsticaj da zahtevaju korake u tom pravcu.

Pojedinačno gledano u 2025. godini nije bilo značajnih promena među prvih 10 opština i gradova na tabeli. Na prve tri pozicije plasman je nepromenjen, Tutin se sa devete popeo na četvrtu, a Leskovac sa četvrte pao na petu. Među prvih 10 ostali su Bor (7.), Sombor (8.) i Sokobanja (9.) a ispali su Vranje i Zaječar (sada dele 13. mesto). Kragujevac je sa 24. stigao na 6. mesto u tabeli.

Značajan napredak, iako u donjem delu tabele načinili su Vladimirci i Jagodina, sa 123. odnosno 136. mesta na deobu 72. Takođe i Novi Kneževac (sa 99. na 48.) i posebno Beočin, sa 111. na 38. mesto.

Što se tiče najvećih gradova u Srbiji, Niš beleži poboljšanje, za 10 poena i skok sa 48. na 16. mesto. Novi Sad je posle napretka prošle godine, pokvario ocenu za dva poena, ali je zadržao 24. poziciju, dok je Beograd već tradicionalno u donjem delu tabele, i sada je sa minusom od dva poena, sa 89. pao na 99. mesto.

Tabela br. 2: Najbolje plasirane JLS LTI 2024 i njihov raniji skor

LTI pozicija/ocena	LTI 2025	LTI 2024	LTI 2023	LTI 2022	LTI 2021
Novi Pazar	1/97	1/97	1/94	1/87	78
Veliko Gradište	2/94	2/88	3/82	7/76	9/71
Kanjiža	3/86	3/87	4/81	5/79	3/83
Tutin	4/82	9/74	8/76	4/81	93/42
Leskovac	5/81	4/83	7/77	8/74	5/75

Na kraju, važno je ponoviti napomenu da **loši rezultati u celini ili u nekim kategorijama ne znače nužno da je korupcija rasprostranjena u tim oblastima i u tim JLS.**

³ Stalna konferencija gradova i opština Srbije dala je značajan doprinos kroz obuke i modele akata za JLS.

Slično tome, **dobri rezultati ne pružaju garanciju da u nekoj JLS nema korupcije, već smanjuju mogućnost da loše upravljanje ili korupcija ostanu neopaženi. LTI meri transparentnost, koja je jedan od najbitnijih antikorupcijskih preventivnih mehanizama, a ocena preslikava stanje u trenutku kada je istraživanje obavljeno odnosno kada su rezultati verifikovani.**

Metodologija

Indeks transparentnosti lokalne samouprave (LTI) je instrument za merenje i ocenjivanje nivoa transparentnosti opština i gradova, i njihovo rangiranje, koji je osmislila Transparentnost Srbija (TS).⁴ Prvi put TS je uradila istraživanje 2015. godine, kada je bilo obuhvaćeno 168 gradova, opština i gradskih opština, u okviru projekta koji je podržalo britansko Ministarstvo spoljnih poslova. Istraživanje je ponovljeno dve godine kasnije, 2017. na manjem uzorku od 15 opština i gradova, uz podršku Misije OEBS u Srbiji. U 2019, TS je ponovo sprovedla istraživanje na nacionalnom nivou, prvo od pet u nizu koje je podržao USAID. Istraživanja su urađena i 2020, 2021, 2022 i 2023. godine. Istraživanje 2024. godine, na nacionalnom nivou, u kome je ocenjeno 170 gradova, opština i gradskih opština, podržala je Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (Swiss Agency for Development and Cooperation – SDC). SDC i njen projektni partner, organizacija Helvetas, podržali su istraživanje 2025. godine (takođe svih 170 gradova, opština i gradskih opština).

Redovno sprovođenje ovakvog istraživanja omogućava poređenje aktuelnih rezultata gradova i opština, praćenje njihovog napredovanja ili nazadovanja tokom dužeg vremenskog perioda, kao i utvrđivanje “uskih grla” transparentnosti. Takođe, rezultati ovakvog istraživanja bili su osnov za iniciranje izmena u propisima i praksi u onim oblastima koje su problematične u velikom broju JLS. Pored toga, kontinuirano praćenje transparentnosti podstiče kompetitivnost među JLS, što se potvrdilo u svim prethodnim ciklusima. Održivo finansiranje za LTI istraživanje na nivou cele zemlje u periodu 2019-2025 pomoglo ne samo ocenjivanju nivoa transparentnosti opština i gradova u Srbiji već i poboljšanju transparentnosti.

Prema metodologiji TS, indeks transparentnosti se izračunava kao zbir poena dobijenih na osnovu odgovora na indikatorska pitanja, i kreće se u rasponu od 0 do 100. Ove godine, isto kao i u LTI od 2019. do 2024. korišćeno je 95 indikatora (pitanja). Negativan odgovor donosi 0 bodova, a pozitivan 1 ili 2. Konkretnije, pitanja koja se odnose na pet najvažnijih indikatora transparentnosti („osnovni indikatori“) donose 2 poena za pozitivan odgovor i 0 za negativan, dok preostalih 90 pitanja donose 1 ili 0 poena.

Odgovori na indikatorska pitanja su prikupljeni pregledanjem zvaničnih internet prezentacija gradova, opština i gradskih opština. Korišćen je i metod direktnog uvida, posetom svim uslužnim centrima i prostorijama lokalne uprave. Treća grupa podataka prikupljena je slanjem zahteva za pristup informacijama od javnog značaja gradovima i opštinama. Četvrtu grupu izvora predstavljaju podaci pribavljeni od drugih organa (Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencija za sprečavanje korupcije). Ocenjivanjem je obuhvaćeno ukupno 145 gradova i opština i 25 gradskih opština. Za potrebe ovog istraživanja, za gradove, opštine i gradske opštine se koristi zbirni naziv – jedinice lokalne samouprave (JLS), iako formalno-pravno gradske opštine to nisu.

Svih 145 gradova i opština⁵ rangirano je zajedno, dok je 25 gradskih opština ocenjeno ali ne i rangirano, s obzirom na to da nemaju iste nadležnosti kao druge opštine. Naime, njihov obim poslova zavisi

---

⁴ Prilikom osmišljavanja LTI indeksa, korišćena su prethodna, slična iskustva članica mreže Transparency International, posebno slovačke podružnice, kao i hrvatske organizacije GONG, čiju je metodologiju koristio i TI BiH.

⁵ Kako je propisano Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije (Sl. Glasnik Republike Srbije, br. 129/2007, 18/2016, 47/2018 i 9/2020 - dr. zakon), osim onih sa Kosova („teritorija autonomne pokrajine Kosovo i Metohija“).

isključivo od statuta grada u čijem su sastavu, a ta se praksa razlikuje od grada do grada. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine. Na primer, neke od gradskih opština nemaju mesne zajednice, nemaju javna preduzeća ili javne ustanove pod svojom kontrolom, niti dodeljuju imovinu u zakup. Zbog toga bi izračunavanje relativnog indeksa (u odnosu na stvarne nadležnosti svake opštine) značajno komplikovalo utvrđivanje LTI i nikada ne bi moglo da bude u potpunosti tačno sa metodološke tačke gledišta. Stoga smo odlučili da gradskim opštinama dodelimo 0 bodova na svako pitanje za koga određene informacije nedostaju, čak i u slučajevima kada te opštine nisu imale dužnost ili mogućnost da informacije dostave ili objave. Zbog toga ne bi bilo poželjno porediti njihove pozicije i indekse sa indeksima ostalih JLS. Šire gledano, poređenja su moguća među opštinama unutar istog grada. Međutim, i u ovom slučaju bi trebalo biti oprezan. Čak i kada rade u sličnom pravnom okviru, opštine mogu raditi u veoma različitim okruženjima, pa neki indikatori mogu biti irelevantni (npr. da li opština uopšte ima svoje ustanove i preduzeća ili ne). Tako je za ocenjivanje transparentnosti gradskih opština najbolje posmatrati trend svake pojedinačne opštine kroz više ciklusa ocenjivanja.

Kada se porede rezultati LTI 2025 sa [LTI 2015](#), [LTI 2019](#), [LTI 2020](#), [LTI 2021](#), [LTI 2022](#), [LTI 2023](#) i [LTI 2024](#) potrebno je imati u vidu da je TS u međuvremenu promenila neka indikatorska pitanja.⁶ Indikatori u LTI 2020 su bili istovetni onim iz 2019. godine. Međutim, TS je promenila neke indikatore u istraživanju 2021. u odnosu na prethodno, kako bi se stekla jasnija slika o transparentnosti u pojedinim oblastima (na primer, razdvajanjem pojedinačnih indikatora koji su zahtevali pozitivnu ocenu da bi ispunili dve obaveze u dva odvojena pokazatelja), kako bi se postigla bolja ravnoteža za ukupnu ocenu u odnosu na pojedine oblasti (kategorije) i kako bi se veći akcenat stavio na oblasti koja predstavljaju veći rizik od korupcije (povećanje udela javnih nabavki i javnih preduzeća).

U radu na prikupljanju podataka, obučeni i iskusni istraživači TS detaljno su pregledali internet sajtove svih 170 JLS. Potom je koordinator istraživanja, pre unošenja prikupljenih podataka u tabelu, ponovo pregledao sve označene izvore informacija, kako bi se dodatno obezbedila konzistentnost ocenjivanja.

U cilju prikupljanja podataka za nekoliko indikatora, svim JLS smo poslali zahteve za pristup informacijama od javnog značaja. Svaki zahtev je sadržao pitanja u vezi sa šest indikatora. Na njih nije odgovorilo 12 JLS (dva grada, devet opština i jedna gradska opština), što je malo više nego prethodnih godina (devet u 2024 - tri grada i šest opština i osam u u LTI 2023 - jedan grad, četiri opštine i tri gradske opštine) a i dalje značajno bolje nego prethodnih godina (2022. godine 24 JLS, 2021. godine 46 JLS).

Kao i u prethodnim istraživanjima, svim JLS smo poslali i po jedan zahtev za pristup informacijama koristeći strategiju „prikriivenog kupca“. Umesto TS kao organizacije, zahtev je potpisao građanin, ostavljajući privatnu adresu za prijem odgovora. Ovim indikatorom nismo želeli da merimo transparentnost bilo koje pojedinačne informacije, već da steknemo uvid u to da li jedinice lokalne samouprave dostavljaju informacije i odgovaraju na zahteve na isti način kada stignu od „običnog građanina“ kao što to čine kada dobiju zahteve od prepoznatljive organizacije civilnog društva. Ove godine 154 JLS su odgovorile na zahtev građanina i dostavilo tražene informacije. To je bolje nego svih prethodnih godina (2024. godine 144, 2023. godine 123, 2022. godine 125, 2021. godine 130, 2020. godine 138 i 2019. godine 150). Razlog za značajno poboljšanje može biti odnos prema obavezama iz

---

⁶ Razlozi za promenu bili su rezultati i iskustva iz prethodnih istraživanja, promene propisa i uvođenje novih zakonskih obaveza u vezi sa sprečavanjem korupcije i povećanjem transparentnosti. Naime, na osnovu rezultata LTI 2015, istraživački tim otkrio je da podaci za neke pokazatelje nisu dovoljno jasni ili da se rezultati mogu tumačiti na različite načine, a neki su prilagođeni već u pilot istraživanjima na manjem uzorku opština u 2016. i 2017. godini. Nadalje, usvajanje novih zakona u oblastima kao što su javna preduzeća, inspekcije, urbanističko planiranje, lokalni antikorupcijski planovi i lobiranje uključeno je u indikatore relevantne za LTI 2019. Kada se ponderira, uticaj promena indikatora u poređenju LTI 2019 i 2020 sa LTI 2015, približno je iznosio svega 1,5 poen.

Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, ali i činjenica da je najveći broj odgovora bio da nije bilo postupaka uzbunjivanja (zahtev se na to odnosio) i da nemaju tražena dokumenta. Transparentnost Srbija i „prikriveni kupac“ se nisu žalili Povereniku u slučajevima kada JLS nisu odgovarale na zahteve, jer bi vreme potrebno za donošenje odluke po žalbi prevazišlo rok za završetak istraživanja. Ukoliko nema odgovora niti direktnih dokaza o postojanju informacija koje su tražene prvim setom zahteva, rezultat je nula za te indikatore. Isti princip smo koristili i u prethodnim istraživanjima.

Saradnici organizacije TS prešli su više od 10.000 kilometara tokom istraživanja, i posetili svih 170 jedinica lokalne samouprave. Obišli smo opštinske uprave, tačnije, njihove uslužne centre, i na taj način utvrdili kakva je situacija za pet indikatora na licu mesta. Ove posete dogodile su se u aprilu i maju 2025. Kao i svake godine, u nekoliko navrata istraživači TS su se suočili sa sumnjičavošću zaposlenih u uslužnim centrima ili radnika obezbeđenja. Ipak, većina zaposlenih u lokalnim samoupravama sa kojima smo imali interakciju tokom istraživanja, bili su predusretljivi i uslužni. To je istovremeno potvrdilo da su zaposleni u većini JLS upoznati sa LTI istraživanjem.

Svi prikupljeni podaci su na kraju uneti u glavnu tabelu, a poređenja su predstavljena u nekoliko tabela koje se nalaze u ovom izveštaju.

Poslednji korak bila je verifikacija rezultata. Kako bismo sprečili eventualne propuste i mogućnost da usled toga pojedine JLS budu lošije ocenjene, svima smo poslali dopise sa listom nedostajućih podataka, kako bismo im omogućili da nam dostave link do traženih informacija, ako su objavljene a da naši istraživači iz nekog razloga nisu mogli da ih nađu. To je bila ujedno prilika za sve JLS da dodaju nedostajuće dokumente i informacije na svoje sajtove i informišu nas o tome. TS je ponovo izvršila proveru i utvrdila konačne rezultate. U vezi sa odgovorima na dopise, ako bi JLS samo iznela tvrdnju da traženi podaci postoje, ne pružajući pri tom ni link ni objašnjenje gde se oni mogu naći, a ni istraživač ni koordinator iz TS nisu (ponovo) mogli da nađu podatke, zadržana je negativna ocena za taj indikator. U 2025. godini rekordnih 77 od 170 JLS (45%) je odgovorilo na dopise, a skoro svi ti odgovori (74) su bili sadržajni. Beogradska opština Rakovica nas je izvestila da joj internet sajt ne funkcioniše (što je razlog i za veoma lošu ocenu), gradska opština Požarevca - Kostolac – odgovorila je da će poslati informacije u roku do 40 dana, iako se nije radilo o formalnom zahtevu za pristup informacijama od javnog značaja, ali odgovor na kraju nije stigao, dok je jedna opština u odgovoru na ovaj dopis poslala samo informacije koje su tražene prvim, formalnim zahtevom za pristup informacijama, a na koje smo u dopisu za verifikaciju podsetili JLS koje nisu prvobitno odgovorile.

Inače, prethodnih godina je na dopise za verifikaciju odgovaralo: u 2024. godini 56 JLS, 61 JLS u 2023. godini, 51 JLS u LTI 2022, 46 u 2021, 37 u 2020 i 74 u 2019.

Iako ima razloga za zadovoljstvo zbog većeg odziva na dopis za verifikaciju, slika kviri činjenica da su mnogi odgovori u neskladu sa stvarnim stanjem. JLS, naime, u odgovoru tvrde da se neke informacije nalaze na sajtu, ne navodeći tačnu adresu ili opisnu lokaciju, a i dalje ih je nemoguće pronaći, a nije mali broj ni onih JLS koje uopšte ne navode linkove ka informacije ili dokumente za koje tvrde da postoje, već na sva pitanja samo odgovaraju sa „da“ (postoji) ili „ne“.

U okviru LTI istraživanja, TS je utvrdila i podatke o zastupljenosti žena i muškaraca na čelnim pozicijama u lokalnoj samoupravi – na funkciji predsednika/predsednice opštine odnosno gradonačelnice/gradonačelnika i na mestu načelnice/načelnika gradske ili opštinske uprave (u JLS u kojima postoji jedinstvena uprava). Ovi podaci (poglavlje u izveštaju) nisu direktno povezani sa transparentnošću, ali je analiza urađena jer je TS imala na raspolaganju spisak čelnih ljudi u JLS tokom istraživanja (slanje dopisa, utvrđivanje da li su funkcioneri prijavili imovinu). Na taj način smo želeli da pružimo priliku istraživačima koji se bave ovom tematikom da pokušaju da uspostave korelacije

između pojedinih ocenjenih aspekata transparentnosti i rodne zastupljenosti. Analiza sadrži i poređenje sa zastupljenošću u vreme prikupljanja podataka za LTI 2024 i 2023.

Konačno, uvek treba imati u vidu da rezultat LTI predstavlja **stanje transparentnosti u trenutku kada je istraživanje obavljeno ili stanje kada je okončana verifikacija**. Stvarna, trenutna, transparentnost JLS, tj. stanje na njihovim internet sajtovima i u njihovim prostorijama, može se, dakle, razlikovati od statusa i ocene u trenutku objavljivanja ovog izveštaja.

Opšta zapažanja

Opšta ocena transparentnosti lokalne samouprave i perspektive za poboljšanje

Prosečna ocena 145 JLS u 2025. godini je 52, što je isto kao u istraživanju LTI 2024 i LTI 2023. Ova stagnacija nastupila je posle perioda konstantnog rasta prosečne LTI od 2019. do 2023. godine. **Stoga je glavni zaključak za LTI 2025 da nema napretka u transparentnosti, ali s obzirom na stanje na republičkom nivou nema razloga ni za veliko razočaranje stanjem na lokalnu.** Ako bi se tražio razlog za ovogodišnju stagnaciju (u prošlogodišnjem to su mogli biti lokalni izbori), eventualni odgovor bi mogao biti da je fokus, zbog političkih tenzija bio na drugim temama, a ne na transparentnosti. To je, međutim, dodatni dokaz da je neophodno **nastaviti rad na uspostavljanju održivih mehanizama, pre svega usvajanjem propisa koji će precizno propisati procedure i obaveze, ali što je još važnije – odgovornost za primenu ovih procedura.**

Naime, izbori ili političke tenzije, mogu biti obrazloženje za izostanak napretka u prosečnoj LTI oceni ali činjenica da nije bilo ni pada ukazuje da je postojao i teg na drugom tasu koji je sačuvao balans. To mogu biti JLS koje već godinama imaju pozitivan trend, ali i **politička volja** da se „unovči“, u političkom smislu, transparentnost i borba protiv korupcije i kod onih JLS koje do sada nisu iskazivale interesovanje za povećanje transparentnosti.

Takođe, neretko je **konkurencija između lokalnih samouprava** podsticaj za postizanje dobrog rezultata koji bi, međutim, mogao biti upitan sa stanovišta održivosti. Zbog toga bi pravila uspostavljena na nacionalnom nivou bila bi od najveće pomoći za ostvarenje ovog cilja, jer bi obezbedila održivost transparentnosti.

Uvođenje zakonskih obaveza na republičkom nivou u vezi sa transparentnošću lokalne samouprave moglo bi da podigne nivo transparentnosti, pod uslovom da se delotvorno prati njihovo sprovođenje i preduzimaju mere prema onima koji ih krše. Brojna istraživanja, pa i sam LTI, pokazuju da se bolji rezultati očekuju kada zakoni propisuju jasne obaveze objavljivanja podataka. Kada se ukinu obaveze (kao u slučaju sa javnim nabavkama), mali broj JLS će nastaviti sprovođenje dobre prakse.

Rezultati LTI 2025 potvrđuju i neke od nalaza iz prethodne godine – pozitivan uticaj uvođenja budžetskih postala, registara administrativnih postupaka i negativan uticaj ukidanja zakonskih obaveza (Javne nabavke). Vidljiv je i značaj direktne podrške opštinama i gradovima kroz projekte koji imaju za cilj povećanje transparentnosti. Uticaj političke i administrativne volje ali i kapaciteta i prioriteta mogli su se uočiti kroz istraživanja, pa i kroz rezultate.

Stoga TS još jednom naglašava značaj i apeluje na usvajanje, primenu i unapređivanje trajnih mehanizama koji garantuju da poboljšanje transparentnosti (kao i odnosa prema korupcijskim rizicima i mehanizmima za njihovo otklanjanje) ne zavisi od političke volje ili entuzijazma pojedinaca u lokalnoj administraciji ili lokalnim vlastima. Jedna od prilika da se to učini jeste i aktuelni proces donošenja akcionog plana za Nacionalnu strategiju borbe protiv korupcije, koji, kao jednu od tematskih oblasti uključuje upravo lokalnu samoupravu.

Istraživanje je **ponovo identifikovalo neke dobre prakse. Neke od njih traju već godinama, a neke dobre prakse su replicirane. S druge strane, i neke loše prakse opstaju.**

Tako, na primer, tek nekoliko JLS ima objavljene kontakte putem kojih građani mogu da komuniciraju sa odbornicima. Znatno broj JLS nema na svom sajtu funkcionalnu pretragu. I dalje nema podataka o lobiranju, ni rasporeda aktivnosti gradonačelnika (mimo promotivnih aktivnosti ili prigodnih javnih manifestacija koje se najavljuju medijima).

Pojedini sistemski problemi i zapažanja

Transparentnost se neretko, i sigurno ne greškom, pokušava prikazati kao otvorenost prema građanima time što im se omogućava da imaju uvid u aktivnosti najviših zvaničnika ili javnu promociju aktivnosti organa JLS, javnih preduzeća i javnih ustanova koja obavljaju svoje redovne obaveze, pružaju usluge građanima. Međutim, to se često čini kroz propagandne priloge ili saopštenja, eventualno medijske priloge u kojima se navodi lokalnih vlasti prihvataju bez pitanja i nekritički.

A zapravo, temelj transparentnosti u JLS jeste stavljanje na raspolaganje građanima odluka koje usvajaju lokalne vlasti. To ne podrazumeva interpretaciju odluka od strane zvaničnika. Jer, da bi građani mogli da pozivaju vlast na odgovornost, neophodno je da imaju uvid u ono što vlast radi. To se prevashodno odnosi na uvid u odluke koje vlast donosi i koje imaju uticaj na život građana.

LTI već godinama unazad pokazuje (na osnovu samih indikatora, ali i na osnovu odgovora koje šalju JLS na zahteve ili u procesu verifikacije) da se, umesto odluka koje bi bile lako dostupne na sajtu i koje bi bile objavljene odmah nakon sednice lokalne skupštine ili veća, građanima često daje samo tumačenje u vidu izjave / obrazloženja donosioca odluke, vesti koje piše urednik internet sajta JLS. Takođe, TS se često sreće sa stavom JLS da je objavljivanje odluka u službenom glasilu dovoljno da se obezbedi transparentnost. A istovremeno, nije redak slučaj da se službeno glasilo ne može naći na sajtovima JLS, a i kada je dostupno, dokumenti ponekad nisu pretraživi.

Zbog takvog stanja transparentnosti u oblasti „Skupština i veće“ građani imaju smanjenu mogućnost da prepoznaju kakav će uticaj odluke koje ova tela donose imati na njihov život. Neke JLS se odlučuju da objave samo određene dokumente, bez jasnih kriterijuma zašto te objavljuju a druge ne. Prosečna ocena u oblasti „Skupština i veće“ je niža od svih ostalih kategorija (oblasti) gotovo od samog početka LTI istraživanja⁷ i varira između 34% i 39% u poslednjih pet ciklusa. Nakon što se u LTI 2023 prvi put približila granici od 40% (bila je 39,5%), u poslednja dva ciklusa pala je na ovogodišnjih 37,3%.

Najviše brine nastavak pada procenta JLS na čijim se sajtovima mogu naći odluke donete na sednicama lokalnih skupština (sa 46,2%⁸ na 44,1% 2024. godine i 39,3% ove godine). Uz to, i dalje 14,5% (malo bolje nego prethodne godine – 17%) lokalnih samouprava na svojim sajtovima nema službeni list, niti link do njega. U takvoj kombinaciji, nedostatak transparentnosti za ove indikatore značajno otežava praćenje gradskih/opštinskih propisa.

Dnevni red naredne sednice skupštine je postavljen na 55,2% (56,6% u LTI 2024) sajtova JLS, a predlozi akata za sledeću sednicu na 24,1% (23,4% u LTI 2023). Slična je situacija i sa transparentnošću rada gradskih i opštinskih veća – posle značajnog povećanja u 2023. godine (povećanja sa izuzetno niskog nivoa na nešto viši, ali u apsolutnim razmerama i dalje nizak nivo) nastavlja se pad.

Stanje u oblasti budžeta se popravlja: budžet nije objavljen na sajtu samo tri JLS (TS vrednuje objavljivanje budžeta na sajtu a ne samo u službenom glasilu). Nastavlja se rast i broja JLS koje objavljuju mesečne izveštaje o izvršenju budžeta, dobrim delom i zbog povećanja broja onih koje imaju budžetske portale. U LTI 2024 privremeno finansiranje (zbog održavanja izbora) najviše je uticalo na indikatore u vezi sa javnom raspravom o budžetu i izveštavanju o njoj. Ovog puta teško je naći

---

⁷ Ocena je bila 49% u prvom istraživanju 2015. godine, ali su potom značajno promenjeni indikatori u ovoj oblasti.

⁸ Svi podaci se odnose na 145 opština i gradova, ukoliko nije drugačije naznačeno.

opravdanje za dodatni, drastični pad po tom pitanju. Javnu raspravu o budžetu (uz organizovanje fizičkog skupa) imalo je manje od polovine JLS:

Broj objavljenih javnih poziva za konkurse za dodelu sredstava medijima i nevladinim organizacijama nekoliko godina je varirao između 82% i 87%, a ove godine je povećan iznad 93% u obe kategorije. Povećan je i broj izveštaja o dodeli sredstava medijima i udruženjima, a notirano je da se nastavlja trend da se u manjem obimu objavljuju izveštaji o dodeli sredstava medijima.

Stabilan napredak u oblasti javnih preduzeća i javnih ustanova, započet od LTI 2019, nastavljen je i ove godine. Napredak je, međutim, i dalje spor, posebno kada se uzme u obzir da se JP i JU prepoznaju kao izuzetno rizični sa stanovišta zloupotreba i korupcije i da je nakon višegodišnjeg rasta ocena i dalje jedva iznad 50%. U LTI 2025 iznosi 54,9% (53% u LTI 2024). Dobro je što beležimo rast indikatora koji ocenjuje da li su u svim JP sprovedeni konkursi za izbor direktora ili da li su barem vršioци dužnosti u zakonitom položaju (rok trajanja v.d. stanja). Praksa imenovanja direktora povezanih sa političkim strankama je notorna činjenica, a ne tajna, ali se često konkursi na održavaju čak ni forme radi. Ponovo su zabeleženi brojni slučajevi direktora lokalnih JP u v.d. stanju dužem od pet godina.

Sveobuhvatne informacije o procedurama izbora direktora i dalje se mogu naći na veb stranicama samo 6,9% JLS. Situacija je nešto bolja, ali uz zabrinjavajući trend pogoršanja u odnosu na prethodnu godinu, kada su u pitanju osnovne informacije o ovim procedurama – one su objavljene na sajtu 13,1% JLS sajtova (17,2% u LTI 2024 i 16,6% u LTI 2023).

I dalje veliki broj (12,5%, nešto bolje stanje nego prethodne godine kada ih je bilo 14,5%) posmatranih JP nema svoje internet stranice iako je ovo zakonska obaveza od 2012. godine.

Situacija sa objavljivanjem planova rada i izveštaja o radu i dalje pokazuje koliko se ne poštuju zakonske obaveze i koliko je ova oblast zanemarena – zakon se krši, a za 13 godina nismo zabeležili niti jedan slučaj da je direktor JP kažnjen za ovaj prekršaj. I dalje manje od polovine posmatranih JP ispunjava obavezu (50%, odnosno 44%).

Nastavlja se rast broja JLS koje su usvojile i objavile razvojne strategije. Ovaj indikator je porastao sa 34% u 2021. na 76,6% u 2024 i 82,8% u LTI 2025.

U oblasti slobodnog pristupa informacijama nastavlja se porast nakon dvogodišnjeg pada, ali je to i dalje na nivou ili ispod nivoa iz perioda 2020-2021. Bolje su sve ocene u ovoj oblasti, uključujući i onu o postupanju po zahtevu „pokrivenog kupca“. Naime, 16 (od 170) JLS su ignorisale zahtev koji je uputio „pokriveni kupac“ iz TS, dok ih je u LTI 2024 bilo 26, a u LTI 2023 47.

Od primera dobre prakse, pored pomenutih budžetskih portala (mada i dalje ima uspostavljenih budžetskih portala kojima nedostaju brojni sadržaji ili su jednostavno neažurni), ima dobrih primera u vezi sa zasebnim portalima skupština opština/gradova ili portalima za urbanizam. E-registri administrativnih procedura, kada se redovno ažuriraju, jesu korisni ne samo zbog toga što su “laki za upotrebu” i pretraživanje, već i zato što pružaju i veću količinu informacija. Dobrim primerima je, kao i svake godine, posvećeno posebno poglavlje ovog izveštaja.

Rezultati JLS u pojedinim oblastima istraživanja

Pregled

Transparentnost je veća, pa su posledično i rezultati za pojedine indikatore ili oblasti bolji, kada je obaveza objavljivanja informacija uređena zakonom ili drugim propisom. Zakonske obaveze se, međutim, često ignorišu, a retko se to kršenje kažnjava. Još je gore kada kazne uopšte nisu ni propisane. Za bolju transparentnost neophodni su jasno utvrđena odgovornost i nadležnost, i sankcije koje su propisane i koje se primenjuju kada se propis krši.

Za postizanje i održavanje transparentnosti nužno je da se usvoje jasne procedure, propišu precizna zaduženja i odgovornost, te da se procedure sprovedu, odnosno kontinuirano sprovode. Ovo je (najčešće) neophodno, ali, nažalost, ne može se garantovati da će biti i dovoljno. Ipak, to je prvi korak koji bi vodio ka situaciji u kojoj poboljšanje transparentnosti neće zavisiti samo od političke volje ili entuzijazma pojedinaca u lokalnoj administraciji.

Iako je nepopularno istovremeno očekivati saradnju (posebno kada je reč o materiji koja promoviše dobru praksu i izlazi van okvira minimalne ili zadovoljavajuće transparentnosti) i zagovarati sankcije za one koji bi trebalo da pokažu dobru volju, iskustvo pokazuje da **sankcije za kršenje pravila i mehanizama treba ne samo propisivati, već i redovno sprovoditi. TS je zato uputila poziv Ministarstvu privrede da svojim autoritetom i upozorenjem, pa potom i pokretanjem postupaka za kažnjavanje doprinese boljoj primeni zakona, ali ministarstvo nije odgovorilo na dopis, niti je pokrenulo slične aktivnosti⁹.**

TS nastavlja, i u okviru rada na antikorupcijskim politikama na republičkom nivou da insistira na uspostavljanju (kroz obavezujuće propise) većeg nivoa obaveza u vezi sa transparentnošću. Ranija praksa (u vezi sa javnim nabavkama) pokazala je da ukidanje obaveze rezultira ukidanjem dobrih praksi predviđenih tim obavezama.

Prosečna ocena za oblast „Javna preduzeća i javne ustanove“ raste od 2019. godine, ali je i dalje niska (54,9%), a mogla je biti znatno veća da su sankcije u cilju sprovođenja propisane obaveze ranije korišćene. Takođe, loše primere lokalnim vlastima su sve vreme davali Vlada Srbije i javna preduzeća na republičkom nivou, koja su takođe ignorisala svoje obaveze.

Istraživanje je ponovo identifikovalo neke primere dobre prakse (navedene u posebnom poglavlju ovog izveštaja). Neke od njih se održavaju nekoliko godina, neke se repliciraju, ali, s druge strane, većina loših praksi i dalje postoji. To uključuje nedovoljno informacija u vezi sa budžetskim dokumentima (osim samog budžeta), kao što su obrazloženje budžeta (mada je stanje bolje nego prethodne godine, 38 u odnosu na 54 od 170 JLS), šestomesečni i devetomesečni izveštaji o izvršenju budžeta (nisu dostupni na sajtovima 97 od 170 JLS).

---

⁹ Od 2012. godine Zakon o javnim preduzećima propisuje obaveze iz oblasti javnosti rada, objavljivanje određenih podataka na sajtovima JP, a i dalje 12,5% JP iz uzorka nema svoj sajt, dakle nema gde da objavi ono što bi moralo da objavi. Ostali imaju sajtove, ali je značajan broj JP koja podatke ne objavljuju, uopšte ili ne redovno. TS nije zabeležila niti jedan slučaj da je odgovorno lice kažnjeno zbog kršenja obe zakonske odredbe o javnosti rada. Zakon o javnim preduzećima, član 78. „Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u javnom preduzeću ukoliko ...javno preduzeće ne objavi na internet stranici podatke propisane članom 71. ovog zakona“.

Nastavlja se pad u oblasti javnih nabavki, ova kategorija prvi put ima prosek ispod 50% (pre ukidanja zakonske obaveze objavljivanja nabavki na sajtu JLS bio je iznad 95%). Skoro sve JLS na svojim sajtovima imaju odeljak posvećen javnim nabavkama (162 od 170), ali se na njima objavljuju najčešće samo planovi JN (zakonska obaveza), a uz njih ponekad i podaci o nabavkama male vrednosti. Broj JLS koje objavljuju javne pozive i drugu dokumentaciju ili barem linkove na stranicu Portala gde se objavljuju dokumenti opada - sa 159 u 2021. na 95 u 2022. na 63 u 2023, 59 u LTI 2024 i 49 u LTI 2025).

JLS su i dalje relativno dobro ocenjene u oblasti „slobodnog pristupa informacijama“ – poštovale su u 100% slučajeva obavezu informisanja građana o načinu podnošenja zahteva (informacija na internetu), ali su ti podaci u štampanom obliku bili vidljivi u samo osam uslužnih centara ili prostorija uprave.

Kao što je pomenuto, u obrazloženju značaja propisivanja i sprovođenja sankcija, transparentnost lokalnih javnih preduzeća i ustanova je slaba, iako je u ovoj oblasti od LTI 2019. primetan spor, ali stabilan napredak. Prosečan rezultat je i dalje daleko ispod poželjnog nivoa (54,9%) a neki od indikatora koji su među najznačajnijim sa stanovišta potencijalnih zloupotreba i rizika od korupcije se smanjuju ili su na veoma niskom nivou. Sveobuhvatne informacije o procedurama izbora direktora mogu se naći na sajtovima 6,9% JLS, a osnovne informacije o ovim procedurama objavljene su na sajtovima 13,1% JLS.

U 23% JLS postojao je najmanje jedan slučaj da direktor JP nije izabran na konkursu, odnosno da je bio na funkciji nakon što mu je istekao mandat v.d. direktora. Objavljivanje planova rada i izveštaja o radu JP je zakonska obaveza, ali smo pronašli 50% odnosno 44% ovih dokumenata za posmatrana JP. Konačno, ono što najviše zabrinjava, 18 od 145 posmatranih JP **nema svoj sajt**, gotovo 13 godina od uvođenja obaveze objavljivanja dokumenata **na sajtu**.

I dalje procenat JLS koje na svojim sajtovima imaju odeljke posvećene JP varira između 87% i 90%. Takva stranica može biti prvi korak ka stranici sa sveobuhvatnim informacijama i dokumentima, koje je TS predlagala u svim dosadašnjim zaključcima istraživanja. Pojedine JLS su postupile po tim preporukama (videti u poglavlju „Primeri dobre prakse“).

Broj sajtova JLS na kojima se nalaze podaci o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev rasprava o budžetu) ponovo opada, nakon rasta u LTI 2024. Sada ih je samo 84 (od 145), 20 manje nego u LTI 2024. Preokrenut je i trend rasta broja izveštaja o javnim raspravama koji sadrže informacije o predlozima građana i razlozima njihovog prihvatanja/odbijanja (sa 38 na 44 i 50, pa sada pad na 34).

Veoma mali broj JLS ima mehanizme pomoću kojih građani mogu putem sajta pratiti tok svog predmeta (10 od 170). U prostorijama 52 (43 u LTI 2024) i na sajtovima 98 (83 u 2024) od 170 JLS mogu se prijaviti nepravilnosti, nezakornitosti, uključujući i sumnju na korupciju. Sa stanovišta odnosa prema građanima značajan je podatak da je samo 36 od 170 JLS sveobuhvatno istraživalo zadovoljstvo građana uslugama administracije u poslednje četiri godine ili je koristilo evaluaciju koju su radili drugi (NVO, donatori, itd.), mada je to rast u odnosu na prošlogodišnjih 29, što je bio minimum od početka sprovođenja LTI.

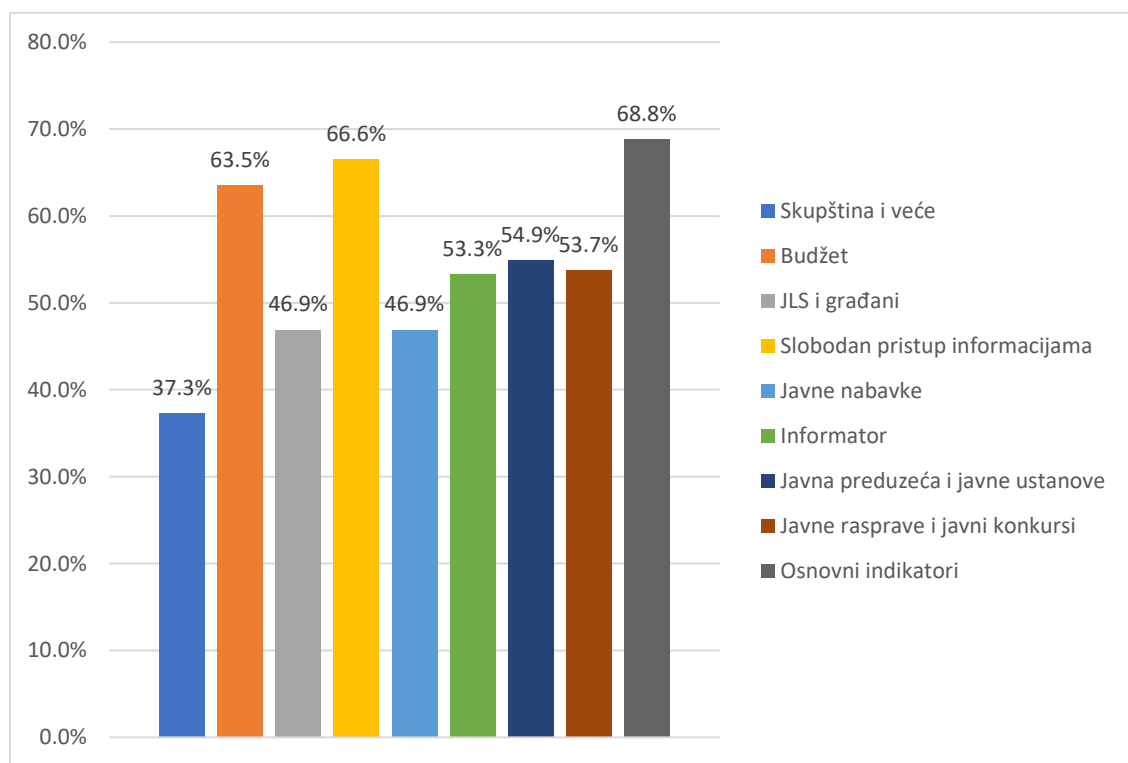
Oblast Skupština i veće je i dalje najlošije ocenjena. Jedini indikator sa visokom ocenom je objavljivanje spiska odbornika (89%, iako je to pad u odnosu na LTI 2024). Međutim, kontakti sa odbornicima (adrese e-pošte, brojevi telefona, direktni obrasci za kontakt) nalaze se na sajtovima samo 12,4% JLS. Dnevni red naredne sednice Skupštine nije vidljiv u skoro polovini JLS. Od 89 koji objavljuju dnevni red, samo 39 objavljuje i materijale koji će se na narednoj sednici razmatrati.

U preostalim, nekategorisanim indikatorima, JLS su najbolje rezultate ostvarile na indikatoru da li su predsednici opština i gradonačelnici podneli prijavu imovine (100%) i u objavljivanju

prostornih/urbanističkih planova (99,3%). Akt o sistematizaciji opštinske uprave bio je dostupan u 90% od 170 JLS, a etički kodeks u 57% slučajeva. Prema podacima Agencije za sprečavanje korupcije, lokalne antikorupcijske planove, iako obavezne, usvojilo je 117 od 145 (obavezni su samo za gradove i opštine, ne i za gradske opštine), što je za jedan više nego 2024.

Važno je napomenuti da **loši rezultati u nekim kategorijama ne znače nužno da je korupcija rasprostranjena u tim oblastima. Slično tome, dobri rezultati nikako ne garantuju da nema korupcije.** Transparentnost je samo mehanizam za lakše otkrivanje ili prevenciju korupcije, a krajnji uspeh ovih mehanizama zavisi od mnogo drugih faktora. Takođe, nizak LTI rezultat ne znači nužno da je opština korumpiranija od druge koja ima viši LTI, i obrnuto. Činjenica je da nizak LTI treba da „probudi javnost“ i lokalnu administraciju i rukovodstvo, dok visoki LTI znače da će koruptivno ponašanje biti teže prikriti i lakše otkriti.

Grafikon br. 1: Procenat uspeha 145 JLS po kategorijama

Legenda:

“Osnovni indikatori” se odnose na pet indikatora iz različitih kategorija koji nose 2 boda.

“Uspeh” se odnosi na procenat od ukupnog broja bodova koje su JLS mogle da dobiju za indikatore u određenoj kategoriji

Oblasti istraživanja

Pregled

Indeksi transparentnosti podeljeni su u osam kategorija. Ove kategorije, odnosno oblasti, sadrže između četiri i 18 indikatora. Trinaest indikatorskih pitanja nije grupisano u posebne kategorije, jer su fokusirana na prilično uska područja (lokalni antikorupcijski planovi, podnošenje izveštaja o imovini, dostupnost planova rada i izveštaja o radu opštinske uprave, etički kodeks, prostorni planovi itd). Među osam pomenutih kategorija, najbolja prosečna ocena je u oblasti „Slobodan pristup informacijama“. Nakon dve godine uzastopnog rasta, ova oblast stigla je do rekordnog (od LTI 2015) proseka 66,6%. Za razliku od prošle godine kada je u ovom segmentu povećana ocena samo jednog indikatora, sada je zabeležen rast tri od pet indikatora, jedan je ostao na maksimalnih 100%, a jedan na veoma niskom nivou (4,1%).

„Budžet“ se posle prošlogodišnjeg pada sa 63,2% na 59,9%, vratio na 63,5%, što je takođe rekordan prosek u proteklih deset godina.

S druge strane, oblast „Informatori o radu“ koja je dve godine bila najbolja i jedina sa prosekom iznad 70% sada se strmoglavila na 53,3%. Pala su sva četiri indikatora, a najviše onaj najvažniji „Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca“. Treba notirati da u ogromnoj većini slučajeva gde su JLS dobile 0 za ovaj indikator nije sporno njegovo (ne)postojanje, već to što nije ažuriran dugo vremena. U nekim slučajevima reč je o godinama, iako je propisana obaveza ažuriranja na mesečnom nivou. Posmatrani su, inače, informatori jednog od četiri organa JLS – uprave.

Nije novost da „Javne nabavke“ nastavljaju pad otkako su ukinute pojedine zakonske obaveze, 2021. godine. Sada je ova grupa indikatora na 46,9% (59% u LTI 2024, 62,2% u LTI 2023, 72,6% u LTI 2022 i 95,5% u LTI 2021).

Visoki rezultati iz evaluacija za „Javne nabavke“ do 2022. godine bili su posledica jasnih zakonskih obaveza u toj oblasti: činjenice da su lokalne samouprave, pod pretnjom kazni, bile obavezne da objave informacije na Portalu javnih nabavki i da objave te informacije i na svojim veb stranicama. Obaveza objavljivanja na sajtovima je ukinuta 2021. godine i rezultirala je nižim ukupnim rezultatima.

U još dve oblasti prosek je iznad 50% - to su „Javne rasprave i javni konkursi (53,7%, minimalan pad sa 54%) i „Javna preduzeća i javne ustanove“ (sa 53% na 54,9%).

Kada je reč o pojedinačnim indikatorima, za 18 od ukupno 95, više od 90% opština i gradova ima pozitivne ocene (u LTI 2024 bilo ih je 14, u LTI 2023 15, a u LTI 2022 10). Kod tri indikatora je rezultat 100% (Informacija o radnom vremenu uprave dostupna na sajtu, Predsednik/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini i Informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama dostupna na sajtu). Ostali indikatori sa više od 90% pozitivnih ocena su: objavljene kontrolne liste inspekcija, objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi, budžet za tekuću godinu dostupan, vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektno korisnike, na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama, objavljeni pozivi za zakup imovine, nema neizvršenih rešenja Poverenika, objavljeni podaci o broju zaposlenih u JU, objavljena sistematizacija uprave, objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima i za dodelu sredstava udruženjima, podaci o broju zaposlenih u JLS, JLS na vreme dostavila

tražene informacije „tajnom kupcu“, usvojen plan integriteta, na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje opština pruža.

Na dnu tabele trenutno nema indikatora sa ukupnom ocenom nula. Na 2,8% (četiri od 145 JLS) je „objavlivanje plana rada uprave“, a na 3,4% (pet JLS) „dostupni izveštaji o dodeli imovine u zakup“.

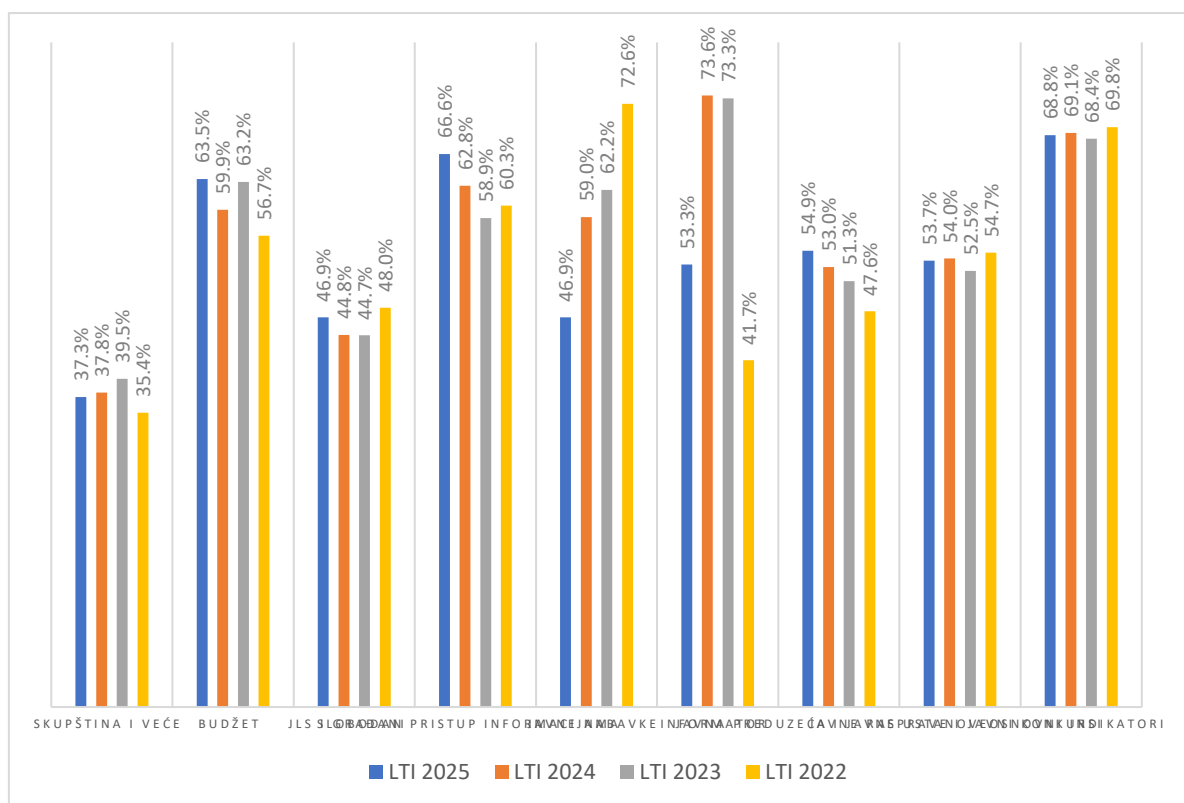
Tabela br. 3: Postignut uspeh JLS u pojedinačnim oblastima (kategorijama)

	Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	Javna preduzeća i ustanove	Javne rasprave i javni konkursi	Osnovni indikatori
Prosek	6.0	8.9	7.0	4.0	1.9	2.1	9.9	5.4	6.9
Maksimum	16	14	15	6	4	4	18	10	10
% maks. rezultata	37.3%	63.5%	46.9%	66.6%	46.9%	53.3%	54.9%	53.7%	68.8%

*Legenda: Rezultatski raspon: od 0 do maksimalnog broja za određenu kategoriju
Kompletna lista indikatora po oblastima (kategorijama) nalazi se u aneksu.*

Kao i u prethodne četiri godine, JLS su bile najlošije u kategoriji „Skupština i veće“. U kategoriji „Javna preduzeća i javne ustanove“ se beleži rast u poslednje četiri godine ali je skor i dalje nezadovoljavajući. Ostvaren je napredak u kategoriji „Budžet“ i veliki pad u kategoriji „Informator o radu“.

Grafikon br. 2. Ukupan rezultat JLS u osam kategorija u 2025 u odnosu na 2024, 2023 i 2022

Legenda: Poređenje ukupnog rezultata JLS-a u osam kategorija, 2025/2024/2023/2022.

Slobodan pristup informacijama

JLS i dalje imaju relativno dobru prosečnu ocenu u ovoj oblasti. Ocene pojedinačnih indikatora (ima ih pet, jedan je ponderisan sa dva poena), međutim, izuzetno variraju. Sve JLS (100%) poštuju obavezu obaveštavanja građana putem sajta (ili u informatoru) o načinu podnošenja zahteva. Ipak, samo 4.1% (isto kao u LTI 2024, 2023 i 2022) ima tu informaciju dostupnu u svojim prostorijama. Povećan je broj lokalnih samouprava koje su dostavile tražene informacije TS-ovom „skrivenom tražiocu“.

U ovoj kategoriji, 24 JLS imaju veoma dobar rezultat od pet poena (u LTI 2024 bilo ih je 13), a nijedna maksimalnih šest.

Budžet

Prosečna ocena u kategoriji „Budžet“ nakon pada, sa 63,2% na 59,9%, porasla je do rekordnih 63,5%. Dokument o budžetu za tekuću godinu dostupan je na ogromnoj većini sajtova JLS (97,9%), a u tačno četiri petine slučajeva dostupan je u pretraživom obliku. Situacija je znatno lošija po pitanju dostupnosti podataka o budžetskoj potrošnji, gde je samo 49,7% JLS (što je ipak rast u odnosu na 47,6% u LTI 2024, 44% u LTI 2023 i 39,3% u 2022) objavilo bar šestomesečne i devetomesečne izveštaje. Broj JLS koje objavljuju mesečne izveštaje o izvršenju budžeta se povećavao prethodnih godina, dosegao 15% u LTI 2023, pao na 13,8% prošle godine, a sada ponovo porastao na 16,6%. Izveštaji o reviziji su razmatrani i objavljeni u 37,2% (31% u 2024) slučajeva. Prošlogodišnji pad broja JLS (sa 73% na 60%) koje su organizovale javne rasprave o budžetu (ankete građana ili konsultativni sastanci) i objavile

izveštaje sa javnih rasprava koji sadrže primljene predloge i obrazloženja za njihovo prihvatanje ili odbacivanje mogao se tumačiti ili pravdati privremenim finansiranjem. Za novo drastično smanjenje, na 46% teško je pronaći bilo kakvo opravdanje, pa čak ni logično objašnjenje. Javnu raspravu (u formi koju TS boduje pozitivno) je organizovalo 67 JLS (87 u 2024 a 106 u 2023), a izveštaj objavilo 67 JLS. Istovetan broj rasprava i izveštaja ne znači da su svi koji su održali javne rasprave koje uključuju konsultativne sastanke sa građanima (uslov za pozitivnu ocenu) objavili i izveštaje, već da je bilo i javnih rasprava bez sastanaka, samo sa anketama ili dostavljanjem predloga, i da su objavljeni izveštaji i o takvim raspravama.

U kategoriji „**Budžet**“ najbolji rezultat imalo je šest gradova i opština (Kanjiža, Veliko Gradište, Novi Pazar, Bor, Zaječar, Pirot) – maksimalnih 14 poena, a sledi ih 17 JLS sa ocenom 13.

Javna preduzeća i javne ustanove

Prosečna ocena u ovoj kategoriji raste od 2019. godine ali je i dalje na relativno niskom nivou od 54,9%. Povećanje je zabeleženo u 14 od 18 indikatora. Sveobuhvatni dokumenti o procesu konkursa za izbor direktora JP pronađeni su na nekoliko sajtova lokalnih samouprava (deset, odnosno 6,9%), a bar neki dokumenti se mogu naći u 19 (13,1%) slučajeva. Skoro 90% JLS (130) ima poseban odeljak na sajtu sa informacijama o JP i JU. S druge strane, 12 godina od uvođenja zakonske obaveze da objavljuju pojedine podatke na svojim sajtovima, pojedina JP nemaju sajt (18 iz uzorka, odnosno 12,3%).

U kategoriji “Javna preduzeća i javne ustanove”, treću godinu zaredom najbolje su rangirani Kanjiža, Veliko Gradište i Novi Pazar, sa maksimalnih 18 poena, slede Tutin sa 17, te Sokobanja i Kragujevac sa 16.

Javne rasprave i javni konkursi

Prosečna ocena je neznatno snižena, sa 54% na 53,7%. Značajno je, međutim, smanjen broj JLS koje su objavile informacije o nekoj raspravi održanoj tokom prethodnih 12 meseci (ne računajući javnu raspravu o budžetu) - sa 103 na 84. Smanjen je i broj JLS koje su objavile izveštaje sa javnih rasprava koji su sadržali informacije o pristiglim predlozima građana i razlozima za prihvatanje/odbijanje tih predloga – sa 50 na samo 34. Kao što se vidi i dalje je ogromna razlika u broju JLS koje su održale raspravu i onih koje su objavile sveobuhvatne izveštaje.

Takođe, i dalje je gigantski disparitet između broja JLS koje objavljuju pozive za davanje u zakup opštinske imovine (97,9%) i objavljenih informacija o ishodu tog postupka (3,4%). Taj jaz je znatno manji, ali postoji, kada je u pitanju objavljivanje informacija o raspodeli sredstava za medije i projekte organizacija civilnog društva. Javne pozive za dodelu sredstava za medijske projekte smo našli na 135 sajtova, a rešenja o dodeli na 107, dok je u slučaju udruženja nađeno 135 poziva i 118 rešenja. Nema pomaka kod indikatora koji ocenjuju da li su objavljeni izveštaji, odnosno evaluacije, kako je dodeljeni novac potrošen i šta su rezultati aktivnosti – samo 10 (12 prošle godine) za medije i devet (11 u 2024) za udruženja. U odgovorima u vezi sa ova dva indikatora, određeni broj JLS je, umesto na izveštaje o evaluaciji, ukazivao na izveštaje o dodeli sredstava, u kojima je samo nabrojano koliko je bilo prijava na konkurse i ko je dobio koliko novca.

U ovoj kategoriji Veliko Gradište i Novi Pazar imaju maksimalnih 10 poena, a Kanjiža devet.

Informatori o radu

Prosečna ocena u ovoj oblasti drastično je smanjena - sa 73,6% na 53,3%. Jedan od glavnih razloga je neažurnost informatora uprave. Naime, indikator „Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?“ beleži pad sa 90,3% na 53,8%. U ogromnoj većini slučajeva gde su JLS dobile 0 za ovaj indikator nije sporno njegovo (ne)postojanje, već to što nije ažuriran dugo vremena, u nekim slučajevima reč je o godinama.

Maksimalan rezultat od 4 poena ima 21 JLS (prošle godine 52).

JLS i građani

U ovoj oblasti nije bilo velikih promena u odnosu na LTI 2024. Prosek je povećan sa 44,8% na 46,9%. Najbolje je stanje u vezi sa indikatorima je kod onog kojeg je najlakše ispuniti - objavljivanje informacija o radnom vremenu (100%) i kod onog koji je zakonska obaveza - objavljivanje inspekcijskih kontrolnih lista na sajtovima (97,2%). Beleži se pad za indikator u vezi sa objavljivanjem podataka koje uprava pruža (na sajtu ili u informatoru), iako je i dalje procenat visok (sa 96,6% na 91%). Uslužne centre imaju 128 od 145 JLS, a u 36 uslužnih centara istaknuti su (ili im se može pristupiti preko uslužnog kompjutera) rokovi za postupanje u administrativnim procedurama. Gotovo dve trećine JLS pruža mogućnost građanima da preko sajta prijave nepravilnosti ili kršenje zakona, uključujući korupciju, ali takva mogućnost postoji u manje od trećine uslužnih centara ili drugih prostorija JLS (što bi podrazumevalo barem postojanje knjige primedbi ili kutije za primedbe i predloge). Za oba indikatora to je, ipak, rast u odnosu na LTI 2024. Samo 26 JLS je tokom poslednje četiri godine sproveo istraživanje o zadovoljstvu uslugama administracije ili je koristilo istraživanje drugih (NVO, donatori).

Kao i u LTI 2024, 2023 i 2022, samo jedna JLS (Novi Pazar) ostvarila je maksimalan rezultat (15) u ovoj kategoriji, dok su 12 poena imali Bor i Leskovac.

Javne nabavke

U kategoriji „**Javne nabavke**“ prosečna ocena nastavlja da pada sa nivoa od preko 95% već četvrtu godinu zaredom. Nakon ukidanja pojedinih zakonskih obaveza 2021. godine, mnoge JLS prestale su da oglašavaju javne nabavke na svojim sajtovima. Uprkos tome, skoro sve JLS imaju stranicu na sajtu posvećenu javnim nabavkama (97,9%), ali samo 29,7% njih i dalje objavljuje informacije o tekućim nabavkama (u poređenju sa 37,2% u LTI 2024, 40% u LTI 2023, 62,8% u 2022. i 94,5% u 2021).

Maksimalan rezultat od četiri poena ima 29 JLS.

Skupština i veće

Ova kategorija godinama je najlošija rangirana, a redovno je jedini visoko ocenjeni indikator objavljeni spisak odbornika, mada se čak ni to ne može naći na sajtu 16 od 145 JLS. Službeno glasilo je dostupno na sajtovima 85,5% JLS. Dnevni red naredne sednice skupštine ne može se naći na sajtovima 65 JLS, a od 80 koje objavljuju dnevni red, materijale odnosno predloge dokumenata o kojima će se raspravljati na sednici objavljuje samo 35. Odluke donete na sednicama lokalnih skupština mogu naći na sajtu

39,3% JLS (pad sa prošlogodišnjih 44,1%). Povećan je, sa 28 na 39, broj JLS čije sednice skupština se mogu pratiti, ili odgledati kao integralni snimak, na sajtu, Youtube kanalu ili FB stranici JLS.

Pojedinačno, Novi Pazar i Veliko Gradište imaju maksimalnih 16, Valjevo, Niš, Leskovac i Kanjiža 15, a Sombor, Kragujevac i Rača 14 poena.

Ostali indikatori

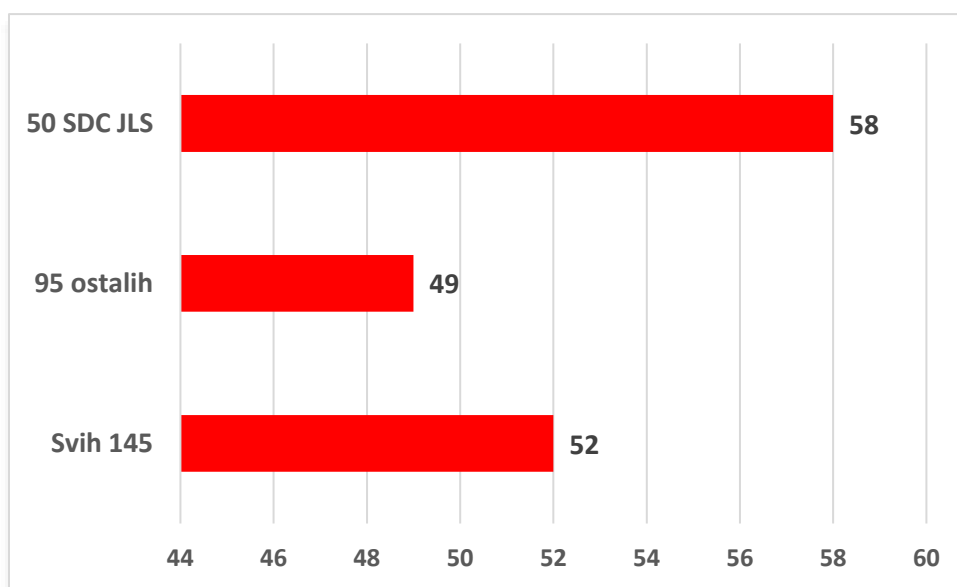
Kod nekategorisanih indikatora (ostalo), JLS su se najbolje pokazale kada je u pitanju prijavljivanje imovine predsednika/gradonačelnika, objavljivanje prostornih/urbanističkih planova, usvajanje planova integriteta i objavljivanje pravilnika o sistematizaciji radnih mesta u upravi (sva četiri iznad 90%). Posebno treba pomenuti i peti indikator iznad 90% - objavljivanje podataka o broju zaposlenih u JLS na sajtu ili u informatoru, koji je porastao sa 72,4% na 92,4%. Izveštaj o radu uprave u prethodnoj godini objavila je samo 21 od 145, a informaciju o opštinskoj imovini datoj u zakup drugim subjektima sedam JLS. Izveštaji o kontaktima sa lobistima (ili obrasci za kontakte, bez evidentiranih kontakata) mogu se naći u šest slučajeva, kao i nedeljni ili dnevni raspored aktivnosti predsednika/gradonačelnika.

Učinak 50 JLS koje imaju podršku SDC

TS je uporedio učinak 50 gradova i opština koje podržava Švajcarska agencija za razvoj i saradnju SDC (Swiss Agency for Development and Cooperation) sa preostalim lokalnim samoupravama (njih 95), kao i rezultate ovih 50 JLS u pojedinim oblastima u poslednja tri istraživanja.

Prosečna ocena JLS koje podržava SDC je značajno veća od prosečne ocene drugih JLS:

Grafikon br.3: Prosečan rezultat LTI 2025, JLS uključene u SDC program i druge JLS

U sledeće dve tabele može se videti učinak JLS iz programa SDC po kategorijama i kakav je njihov skor u svakoj kategoriji, u poređenju sa ostalim JLS:

Tabela br.4: LTI 2025 rezultat – JLS iz SDC programa – po kategorijama, rezultati

	LTI	Indeksi po kategorijama								
		Skupština i veće	Bužet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	JP i JU	Javne rasprave	Osnovni indikatori
		(max 16)	(max 14)	(max 15)	(max 6)	(max 4)	(max 4)	(max 18)	(max 10)	(max 10)
Mali Zvornik	58	4	9	8	4	4	1	15	6	8
Ljubovija	54	4	13	7	4	1	3	10	5	6
Novi Pazar	97	16	14	15	5	4	2	18	10	10
Topola	55	9	11	6	2	1	3	10	5	4
Uzice	73	12	13	11	4	2	1	15	7	8
Raška	55	5	8	6	4	1	2	15	6	6

Leskovac	81	15	13	12	5	4	3	15	6	10
Zaječar	71	13	14	9	4	3	4	10	6	10
Niš	66	15	11	7	4	0	3	13	6	8
Požega	49	10	8	7	4	1	2	8	3	8
Bor	78	11	14	12	3	4	4	14	7	10
Knjaževac	54	4	12	6	4	1	4	9	6	6
Pirot	73	9	14	8	4	4	4	14	7	10
Sombor	75	14	10	11	5	4	3	14	5	10
Apatin	52	5	12	8	4	1	1	12	5	6
Smederevo	42	2	9	6	4	0	2	9	3	6
Priboj	54	10	6	7	4	1	3	10	6	8
G. Milanovac	44	2	4	8	4	1	1	13	5	6
Kraljevo	55	13	10	5	4	1	0	10	5	8
Šabac	56	3	9	9	4	1	2	13	7	6
Arilje	56	4	10	8	4	3	4	6	8	8
Loznica	54	9	11	5	2	4	1	9	7	8
Kruševac	60	12	11	7	4	2	1	8	7	8
V. Gradište	94	16	14	11	5	4	4	18	10	10
Vrnjačka Banja	72	12	13	9	4	4	3	10	7	10
Boljevac	52	5	9	8	4	3	2	14	1	8
Kragujevac	79	14	13	8	5	4	3	16	8	10
Kučevo	48	4	12	7	4	1	0	8	5	6
Lapovo	58	5	10	6	4	3	4	12	7	8
Medveđa	51	7	6	7	4	1	4	10	4	8
Merošina	47	0	9	5	4	1	3	12	6	4
Mionica	42	5	9	6	4	1	0	9	1	6
Negotin	55	4	12	8	4	1	2	13	4	6
Nova Varoš	61	10	13	6	4	2	1	12	5	8
Petrovac na M.	52	4	9	6	4	1	4	10	6	6
Ražanj	49	3	13	5	5	3	2	4	7	8
Surdulica	47	0	7	6	4	4	4	9	5	6
Trstenik	62	4	13	8	4	3	3	11	7	8
Tutin	82	13	12	8	4	4	4	17	7	10
Valjevo	66	15	12	8	5	2	4	8	5	8
Velika Plana	44	4	6	6	2	1	1	11	6	4
Vlasotince	48	4	8	8	3	1	0	10	6	6
Kikinda	48	5	9	8	3	1	3	7	5	4
Kovin	54	6	13	8	4	1	2	11	1	8
Aleksinac	58	4	13	6	4	3	3	10	7	8
Arandelovac	44	3	7	4	4	4	2	8	5	8
Babušnica	62	9	12	6	5	4	2	8	8	10
Bajina Bašta	45	3	6	5	4	1	1	12	6	6
Bela Palanka	42	1	9	6	4	1	1	8	5	4
Bogatić	38	1	8	5	4	1	1	7	6	4
PROSEK	58	7.2	10.5	7.4	4.0	2.2	2.3	11.1	5.8	7.4
Svih 145	52	6.0	8.9	7.0	4.0	1.9	2.1	9.9	5.4	6.9

JLS iz programa SDC su se u ovom ciklusu LTI bolje pokazale u svim kategorijama, sa najvećim odstupanjima u oblasti „Budžet“ i „Skupština i veće“. Izuzetak je jedino „Slobodan pristup informacijama“, gde je razlika minimalna.

Tabela br.5: LTI 2025 – JLS iz SDC programa i ostale JLS – indikatori po kategorijama, procenat

	Indikatori po kategorijama								
	Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	JP i JU	Javne rasprave	Osnovni indikatori
	(max 16)	(max 14)	(max 15)	(max 6)	(max 4)	(max 4)	(max 18)	(max 10)	(max 10)
50 SDC	45.3%	74.7%	49.6%	66.3%	54.0%	58.5%	61.7%	57.6%	74.0%
95 drugih	33.2%	57.7%	45.5%	66.7%	43.2%	50.5%	51.3%	51.7%	66.1%
Svih 145	37.3%	63.5%	46.9%	66.6%	46.9%	53.3%	54.9%	53.7%	68.8%

Trebalo bi imati na umu da je ovo prosečan rezultat i da je bilo zapravo i odličnih aktera, ali i pojedinih neuspešnih među ovih 50 JLS. To se može videti u sledećoj tabeli.

Tabela br. 6: LTI 2025/ LTI 2024 poređenje – JLS uključene u SDC programe

LTI 2025 mesto	LTI 2025 skor	JLS	LTI 2024 mesto	LTI 2024 skor
1	97	Novi Pazar	1	97
2	94	Veliko Gradište	2	88
4	82	Tutin	9	74
5	81	Leskovac	4	83
6	79	Kragujevac	24	62
7	78	Bor	8	76
8	75	Sombor	5	82
10	73	Užice	13	68
10	73	Pirot	15	67
12	72	Vrnjačka Banja	15	67
13	71	Zaječar	9	74
16	66	Valjevo	48	56
16	66	Niš	48	56
20	62	Trstenik	32	60
20	62	Babušnica	37	59
22	61	Nova Varoš	32	60
24	60	Kruševac	11	73
32	58	Aleksinac	27	61

32	58	Lapovo	56	53
32	58	Mali Zvornik	60	52
42	56	Arilje	60	52
42	56	Šabac	40	58
48	55	Negotin	17	65
48	55	Kraljevo	21	63
48	55	Topola	27	61
48	55	Raška	44	57
56	54	Priboj	60	52
56	54	Loznica	56	53
56	54	Ljubovija	44	57
56	54	Knjaževac	32	60
56	54	Kovin	37	59
66	52	Petrovac	21	63
66	52	Boljevac	27	61
66	52	Apatin	76	50
72	51	Medveđa	76	50
82	49	Ražanj	60	52
82	49	Požega	99	45
86	48	Vlasotince	71	51
86	48	Kučevo	44	57
86	48	Kikinda	76	50
94	47	Merošina	119	41
94	47	Surdulica	99	45
105	45	Bajina Bašta	93	47
107	44	Velika Plana	81	49
107	44	G. Milanovac	89	48
107	44	Arandjelovac	111	43
119	42	Bela Palanka	133	36
119	42	Smederevo	99	45
119	42	Mionica	111	43
136	38	Bogatić	139	33
	58	Prosek		58

Legenda: Rast LTI Nepromenjen LTI Smanjenje LTI

Indeks je porastao kod 25 JLS, (27 u LTI 2024) u proseku 4,8 indeksnih poena (4,3 u LTI 2024), najveća pojedinačna poboljšanja iznose 17 i 10 poena (u dva slučaja). Pogoršanje je zabeleženo kod 24 JLS (20 u LTI 2024), u proseku 5 indeksnih poena (3,55 u LTI 2024), a najveći padovi su 13 i 11 indeksnih poena. U jednoj JLS indeks je ostao nepromenjen. Ukupno je prosek smanjen za 0,4 poena.

Tabela br. 7: Poređenje ocena za 50 JLS u tri specifične oblasti u poslednje tri godine

LTI tri oblasti u 2023								
No.	JLS	Budžet (max 14)	%	JLS i građani (max 15)	%	Javne rasprave i konkursi (max 10)	%	Prosek tri oblasti %
1	Mali Zvornik	8	57.1%	6	40.0%	6	60.0%	52.4%
2	Ljubovija	14	100.0%	6	40.0%	6	60.0%	66.7%
3	Novi Pazar	13	92.9%	15	100.0%	8	80.0%	91.0%
4	Topola	8	57.1%	5	33.3%	7	70.0%	53.5%
5	Uzice	14	100.0%	11	73.3%	7	70.0%	81.1%
6	Raska	10	71.4%	6	40.0%	7	70.0%	60.5%
7	Leskovac	12	85.7%	8	53.3%	9	90.0%	76.3%
8	Zajecar	12	85.7%	10	66.7%	6	60.0%	70.8%
9	Nis	11	78.6%	7	46.7%	6	60.0%	61.7%
10	Pozega	7	50.0%	7	46.7%	3	30.0%	42.2%
11	Bor	14	100.0%	11	73.3%	7	70.0%	81.1%
12	Knjazevac	11	78.6%	5	33.3%	7	70.0%	60.6%
13	Pirot	14	100.0%	8	53.3%	8	80.0%	77.8%
14	Sombor	13	92.9%	13	86.7%	8	80.0%	86.5%
15	Apatin	11	78.6%	6	40.0%	5	50.0%	56.2%
16	Smederevo	6	42.9%	9	60.0%	3	30.0%	44.3%
17	Priboj	7	50.0%	9	60.0%	6	60.0%	56.7%
18	Gornji Milanovac	6	42.9%	8	53.3%	5	50.0%	48.7%
19	Kraljevo	11	78.6%	5	33.3%	6	60.0%	57.3%
20	Sabac	10	71.4%	11	73.3%	7	70.0%	71.6%
21	Arilje	7	50.0%	6	40.0%	5	50.0%	46.7%
22	Loznica	2	14.3%	5	33.3%	7	70.0%	39.2%
23	Krusevac	12	85.7%	8	53.3%	7	70.0%	69.7%
24	Veliko Gradiste	11	78.6%	9	60.0%	7	70.0%	69.5%
25	Vrnjaska Banja	11	78.6%	9	60.0%	7	70.0%	69.5%
26	Boljevac	12	85.7%	8	53.3%	7	70.0%	69.7%
27	Kragujevac	7	50.0%	8	53.3%	5	50.0%	51.1%
28	Kucevo	12	85.7%	7	46.7%	7	70.0%	67.5%
29	Lapovo	11	78.6%	4	26.7%	5	50.0%	51.7%
30	Medvedja	8	57.1%	6	40.0%	3	30.0%	42.4%
31	Merosina	10	71.4%	6	40.0%	4	40.0%	50.5%
32	Mionica	8	57.1%	5	33.3%	2	20.0%	36.8%
33	Negotin	12	85.7%	8	53.3%	5	50.0%	63.0%
34	Nova Varos	13	92.9%	5	33.3%	5	50.0%	58.7%
35	Petrovac na Mlavi	13	92.9%	5	33.3%	7	70.0%	65.4%
36	Razanaj	13	92.9%	4	26.7%	5	50.0%	56.5%
37	Surdulica	4	28.6%	4	26.7%	6	60.0%	38.4%
38	Trstenik	12	85.7%	9	60.0%	6	60.0%	68.6%
39	Tutin	13	92.9%	9	60.0%	8	80.0%	77.6%
40	Valjevo	11	78.6%	8	53.3%	5	50.0%	60.6%
41	Velika Plana	9	64.3%	6	40.0%	7	70.0%	58.1%
42	Vlasotince	12	85.7%	9	60.0%	7	70.0%	71.9%
43	Kikinda	14	100.0%	6	40.0%	6	60.0%	66.7%
44	Kovin	10	71.4%	7	46.7%	4	40.0%	52.7%
45	Aleksinac	10	71.4%	6	40.0%	3	30.0%	47.1%
46	Arandjelovac	3	21.4%	6	40.0%	4	40.0%	33.8%
47	Babusnica	9	64.3%	6	40.0%	5	50.0%	51.4%
48	Bajina Basta	6	42.9%	5	33.3%	5	50.0%	42.1%
49	Bela Palanka	10	71.4%	6	40.0%	3	30.0%	47.1%
50	Bogatic	3	21.4%	6	40.0%	5	50.0%	37.1%
	Prosek	10	71.4%	7.24	48.3%	5.78	57.8%	59.2%

LTI tri oblasti u 2024

No.	JLS	Budžet (max 14)	%	JLS i građani (max 15)	%	Javne rasprave i konkursi (max 10)	%	Prosek tri oblasti %
1	Mali Zvornik	3	21.4%	7	46.7%	6	60.0%	42.70%
2	Ljubovija	13	92.9%	6	40.0%	7	70.0%	67.62%
3	Novi Pazar	13	92.9%	15	100.0%	9	90.0%	94.29%
4	Topola	12	85.7%	4	26.7%	6	60.0%	57.46%
5	Uzice	13	92.9%	7	46.7%	7	70.0%	69.84%
6	Raska	8	57.1%	6	40.0%	5	50.0%	49.05%
7	Leskovac	13	92.9%	13	86.7%	10	100.0%	93.17%
8	Zajecar	14	100.0%	10	66.7%	6	60.0%	75.56%
9	Nis	8	57.1%	7	46.7%	7	70.0%	57.94%
10	Pozega	8	57.1%	7	46.7%	2	20.0%	41.27%
11	Bor	13	92.9%	11	73.3%	8	80.0%	82.06%
12	Knjazevac	11	78.6%	6	40.0%	7	70.0%	62.86%
13	Pirot	11	78.6%	10	66.7%	8	80.0%	75.08%
14	Sombor	10	71.4%	12	80.0%	7	70.0%	73.81%
15	Apatin	10	71.4%	8	53.3%	4	40.0%	54.92%
16	Smederevo	8	57.1%	8	53.3%	5	50.0%	53.49%
17	Priboj	4	28.6%	7	46.7%	6	60.0%	45.08%
18	Gornji Milanovac	4	28.6%	7	46.7%	6	60.0%	45.08%
19	Kraljevo	11	78.6%	6	40.0%	7	70.0%	62.86%
20	Sabac	9	64.3%	10	66.7%	7	70.0%	66.98%
21	Arilje	10	71.4%	8	53.3%	6	60.0%	61.59%
22	Loznica	8	57.1%	5	33.3%	7	70.0%	53.49%
23	Krusevac	13	92.9%	8	53.3%	9	90.0%	78.73%
24	Veliko Gradiste	13	92.9%	13	86.7%	7	70.0%	83.17%
25	Vrnjaska Banja	14	100.0%	10	66.7%	6	60.0%	75.56%
26	Boljevac	11	78.6%	10	66.7%	7	70.0%	71.75%
27	Kragujevac	6	42.9%	7	46.7%	7	70.0%	53.17%
28	Kucevo	12	85.7%	7	46.7%	7	70.0%	67.46%
29	Lapovo	8	57.1%	6	40.0%	5	50.0%	49.05%
30	Medvedja	8	57.1%	6	40.0%	5	50.0%	49.05%
31	Merosina	11	78.6%	4	26.7%	6	60.0%	55.08%
32	Mionica	9	64.3%	6	40.0%	2	20.0%	41.43%
33	Negotin	12	85.7%	10	66.7%	8	80.0%	77.46%
34	Nova Varos	12	85.7%	6	40.0%	5	50.0%	58.57%
35	Petrovac na Mlavi	13	92.9%	7	46.7%	7	70.0%	69.84%
36	Razanj	13	92.9%	4	26.7%	6	60.0%	59.84%
37	Surdulica	5	35.7%	5	33.3%	5	50.0%	39.68%
38	Trstenik	10	71.4%	7	46.7%	7	70.0%	62.70%
39	Tutin	13	92.9%	9	60.0%	6	60.0%	70.95%
40	Valjevo	12	85.7%	7	46.7%	6	60.0%	64.13%
41	Velika Plana	8	57.1%	6	40.0%	7	70.0%	55.71%
42	Vlasotince	9	64.3%	7	46.7%	6	60.0%	56.98%
43	Kikinda	9	64.3%	7	46.7%	5	50.0%	53.65%
44	Kovin	12	85.7%	8	53.3%	3	30.0%	56.35%
45	Aleksinac	10	71.4%	6	40.0%	9	90.0%	67.14%
46	Arandjelovac	7	50.0%	5	33.3%	4	40.0%	41.11%
47	Babusnica	9	64.3%	5	33.3%	6	60.0%	52.54%
48	Bajina Basta	5	35.7%	6	40.0%	6	60.0%	45.24%
49	Bela Palanka	7	50.0%	5	33.3%	2	20.0%	34.44%
50	Bogatic	1	7.1%	5	33.3%	6	60.0%	33.49%
	Prosek	9.72	69.4%	7.44	55.7%	6.16	61.6%	63.56%

LTI tri oblasti u 2025

No.	JLS	Budžet (max 14) LTI 2025	% LTI 2025	JLS i građani (max 15) LTI 2025	% LTI 2025	Javne rasprave (max 10) 2025	% LTI 2025	Prosek tri kategorije % LTI 2025
1	Mali Zvornik	9	64.3%	8	53.3%	6	60.0%	59.21%
2	Ljubovija	13	92.9%	7	46.7%	5	50.0%	63.17%
3	Novi Pazar	14	100.0%	15	100.0%	10	100.0%	100.00%
4	Topola	11	78.6%	6	40.0%	5	50.0%	56.19%
5	Uzice	13	92.9%	11	73.3%	7	70.0%	78.73%
6	Raska	8	57.1%	6	40.0%	6	60.0%	52.38%
7	Leskovac	13	92.9%	12	80.0%	6	60.0%	77.62%
8	Zajecar	14	100.0%	9	60.0%	6	60.0%	73.33%
9	Nis	11	78.6%	7	46.7%	6	60.0%	61.75%
10	Pozega	8	57.1%	7	46.7%	3	30.0%	44.60%
11	Bor	14	100.0%	12	80.0%	7	70.0%	83.33%
12	Knjazevac	12	85.7%	6	40.0%	6	60.0%	61.90%
13	Pirot	14	100.0%	8	53.3%	7	70.0%	74.44%
14	Sombor	10	71.4%	11	73.3%	5	50.0%	64.92%
15	Apatin	12	85.7%	8	53.3%	5	50.0%	63.02%
16	Smederevo	9	64.3%	6	40.0%	3	30.0%	44.76%
17	Priboj	6	42.9%	7	46.7%	6	60.0%	49.84%
18	Gornji Milanovac	4	28.6%	8	53.3%	5	50.0%	43.97%
19	Kraljevo	10	71.4%	5	33.3%	5	50.0%	51.59%
20	Sabac	9	64.3%	9	60.0%	7	70.0%	64.76%
21	Arilje	10	71.4%	8	53.3%	8	80.0%	68.25%
22	Loznica	11	78.6%	5	33.3%	7	70.0%	60.63%
23	Krusevac	11	78.6%	7	46.7%	7	70.0%	65.08%
24	Veliko Gradiste	14	100.0%	11	73.3%	10	100.0%	91.11%
25	Vrnjacka Banja	13	92.9%	9	60.0%	7	70.0%	74.29%
26	Boljevac	9	64.3%	8	53.3%	1	10.0%	42.54%
27	Kragujevac	13	92.9%	8	53.3%	8	80.0%	75.40%
28	Kucevo	12	85.7%	7	46.7%	5	50.0%	60.79%
29	Lapovo	10	71.4%	6	40.0%	7	70.0%	60.48%
30	Medvedja	6	42.9%	7	46.7%	4	40.0%	43.17%
31	Merosina	9	64.3%	5	33.3%	6	60.0%	52.54%
32	Mionica	9	64.3%	6	40.0%	1	10.0%	38.10%
33	Negotin	12	85.7%	8	53.3%	4	40.0%	59.68%
34	Nova Varos	13	92.9%	6	40.0%	5	50.0%	60.95%
35	Petrovac na Mlavi	9	64.3%	6	40.0%	6	60.0%	54.76%
36	Razanj	13	92.9%	5	33.3%	7	70.0%	65.40%
37	Surdulica	7	50.0%	6	40.0%	5	50.0%	46.67%
38	Trstenik	13	92.9%	8	53.3%	7	70.0%	72.06%
39	Tutin	12	85.7%	8	53.3%	7	70.0%	69.68%
40	Valjevo	12	85.7%	8	53.3%	5	50.0%	63.02%
41	Velika Plana	6	42.9%	6	40.0%	6	60.0%	47.62%
42	Vlasotince	8	57.1%	8	53.3%	6	60.0%	56.83%
43	Kikinda	9	64.3%	8	53.3%	5	50.0%	55.87%
44	Kovin	13	92.9%	8	53.3%	1	10.0%	52.06%
45	Aleksinac	13	92.9%	6	40.0%	7	70.0%	67.62%
46	Arandjelovac	7	50.0%	4	26.7%	5	50.0%	42.22%
47	Babusnica	12	85.7%	6	40.0%	8	80.0%	68.57%
48	Bajina Basta	6	42.9%	5	33.3%	6	60.0%	45.40%
49	Bela Palanka	9	64.3%	6	40.0%	5	50.0%	51.43%
50	Bogatic	8	57.1%	5	33.3%	6	60.0%	50.16%
	Prosek	10.46	74.7%	7.44	56.0%	5.76	57.6%	62.77%

Učinak gradskih opština

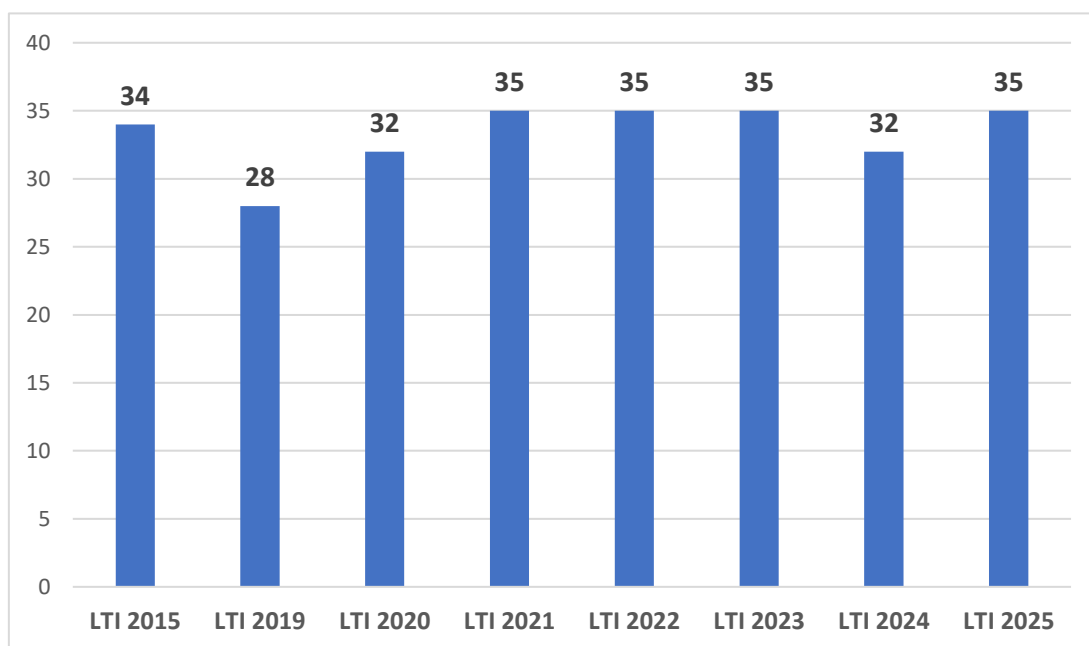
Gradske opštine nemaju iste nadležnosti kao gradovi i opštine jer se one propisuju statutom grada u čijem su sastavu, a ta se praksa razlikuje od grada do grada. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine (neke nemaju JP, nemaju imovinu, neke ne raspisuju konkurse za medije itd). Zbog toga, Transparentnost Srbija je evaluirala 25 gradskih opština poredeći njihov učinak u 2025. sa učinkom iz prethodnih istraživanja (2024, 2023, 2022, 2021, 2020, 2019. i 2015.), ali ih nije rangirala.

Pregled

Opšti utisak je da je prosečan učinak gradskih opština povećan i da se vratio na višegodišnji prosek, posle pada 2024. godine, koji je pripisan održavanju lokalnih izbora.

Pri tome je LTI povećan u 15 gradskih opština, od toga u sedam značajno (sedam do 15 poena) u dve je nepromenjen, a u osam je smanjen (u jednoj značajno, za osam poena). Posebno treba izdvojiti Surčin koji ima izuzetan rezultat od 77 poena i Zvezdaru sa kontinuiranim rastom kroz šest ciklusa, do sadašnje ocene od 59 poena.

Grafikon br. 4: Prosečan LTI gradskih opština 2015-2025

Gradske opštine su najbolje rezultate ostvarile u oblasti „Slobodan pristup informacijama“ (68,7%, povećanje u odnosu na 60% u 2024. godini) i „Informator o radu“ (57%, što je ipak pad u odnosu na 64% u LTI 2024).

Učinak je tradicionalno loš u kategoriji „Skupština i veće“, gde indeks 25 gradskih opština iznosi 3,8 od maksimalnih 18 poena (23,5%), što je ipak malo bolje nego prethodne godine (19,8%). Nizak rezultat u oblasti „Javna preduzeća i javne ustanove“ je posledica činjenice da nemaju sve gradske opštine javna preduzeća (neke čak nemaju ni javne ustanove) u svojoj nadležnosti. Nadležnost bi delimično mogla

da objasni nizak prosek u kategoriji „Javne rasprave i javni konkursi“, ali to ne objašnjava višegodišnji trend pada - sa 28,4 u 2022. na 24,4 u 2023. godini, 22% u LTI 2024 i 21,2% u 2025).

Poređenje uporedivog

Postoje četiri kategorije u kojima nadležnosti ne igraju ulogu i poređenje između gradskih opština zaista je moguće: „Skupština i veće“, „Budžet“, „JLS i građani“ i „Slobodan pristup informacijama“.

U kategoriji **“Skupština i veće”** (maksimum 16 poena), sa najlošijim prosečnim indeksom među uporedivim oblastima, tri gradske opštine su ostvarile 50% ili više – Sevojno, koje je imalo odličan rezultat - 15 od 16 bodova. Surčin ima takođe vrlo dobrih 13, a Palilula Niš 10. Trenutno šest gradskih opština imaju na svojim sajtovima dostupne odluke koje su usvojile njihove skupštine – Sevojno, niška Palilula, Čukarica, Surčin, Grocka i Stari Grad. Spisak odbornika imaju 23 od 25 opština. Ova oblast pokazuje da gradske opštine dele problem sa ostalim JLS – ne shvataju ozbiljno svoje obaveze u vezi sa transparentnošću u kategoriji „Skupština i veće“.

Učinak u kategoriji **„Budžet“** je popravljen posle drastičnog pada prošle godine (na 27,7% sa 41,1%, a sada na 36%). Najbolji rezultat imaju Surčin, sa 13 od maksimalnih 14 poena, Palilula Niš i Sevojno sa 11 i Zvezdara sa 10.

Aktuelni budžet je na sajtovima 17 (od 25) gradskih opština, manje nego pre dve godine (21). U većini slučajeva (12 od 17) budžet je bio dostupan u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku. Veliki napredak postoji kada je reč o objavljivanju podataka o budžetskoj potrošnji – 11 (šest u 2024. a četiri u 2023.) ih je objavilo šestomesečne i devetomesečne izveštaje.

Što se tiče kategorije **„JLS i građani“**, nema znatnih odstupanja – prosek je 42% (bio je 39%), a najbolji su Zvezdara sa 12 (od maksimalnih 15), pa Surčin sa devet bodova.

Sve opštine imaju informacije o radnom vremenu administracije dostupne na sajtu ili dostupan broj telefona putem koga je moguće dobiti ove informacije. Dvadeset i tri imaju funkcionalan uslužni centar koji pruža sve usluge. Takođe, 20 ima informacije na sajtu o uslugama koje nudi opština. S druge strane, samo njih šest pruža mogućnost građanima da prijave nepravilnosti ili kršenje zakona na svojim sajtovima, ali njih osam ima takve mehanizme u svojim prostorijama.

„Slobodan pristup informacijama“ ima prosek 68,7% . Odgovor na zahtev „skrivenog tražioca“ dostavila je 21 gradska opština (19 u 2024). Obavezu obaveštavanja građana na svojim sajtovima o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama ispunjava svih 25 gradskih opština.

Godina za godinom

U odnosu na prošlu godinu, napredovalo je 15 gradskih opština, osam je ostvarilo lošiji rezultat, a dve imaju nepromenjenu LTI ocenu. Poboljšanja rezultata su značajna kod sedam opština. Najveće ima Grocka, sa relativno niske startne osnove, za 15 poena, sa 30 na 45. Palilula Beograd je sa veoma niske ocene 17 stigla do 29, a Obrenovac sa 31 na 42. Surčin je već imao visoku ocenu (67), uvećao ju je za 10 i sada je to izuzetan skor od 77. Palilula Niš povećala je ocenu za osam, a Medijana i Voždovac za po sedam poena. Preostale imaju rast između jednog i pet poena. Od onih sa negativnim trendom, izdvajaju se Vračar sa - 8 (sa 34 na 26) i Niška Banja i Rakovica sa -5. Rakovica je, međutim, imala opravdanje – sajt im ne funkcioniše već duži period, zbog čega, kako je rečeno istraživaču TS, i službenici imaju poteškoće u radu.

Kada se analiziraju višegodišnji trendovi po pojedinačnim opštinama, od LTI 2015, Surčin je, sa izuzetkom prošlogodišnjeg pada, imao stabilan rast (32–42–53-62-69-72-67-77). Ista situacija je i sa Zvezdarom (41-38-40-40-43-57-56-59).

Ocenu 30 ili niže ima 11 opština, što je loše i kada se uzmu u obzir (ne)nadležnosti.

Tabela br.8: LTI rezultat gradskih opština, 2015-2024

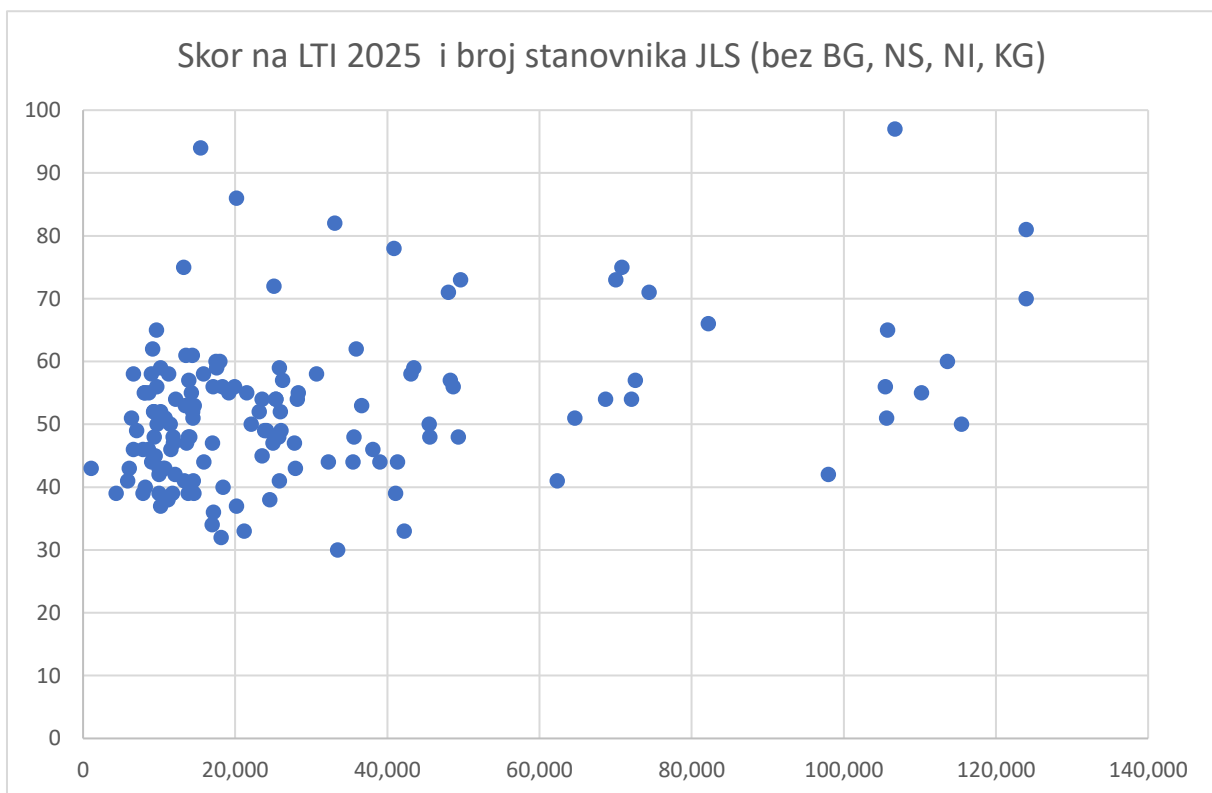
Gradska opština	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Barajevo	51	32	47	42	38	38	37	38
Voždovac	19	24	22	35	27	33	25	32
Vračar	48	26	24	31	22	33	34	26
Grocka	22	31	28	37	33	33	30	45
Zvezdara	41	38	40	40	43	57	56	59
Zemun	30	26	38	29	39	35	37	33
Lazarevac	37	36	36	43	36	34	32	36
Mladenovac	50	25	33	41	45	34	31	33
Novi Beograd	35	27	28	25	29	19	19	24
Obrenovac	42	38	41	35	32	34	31	42
Palilula	46	29	24	31	23	20	17	29
Rakovica	35	21	31	37	36	29	20	15
Savski Venac	36	38	36	39	34	34	29	32
Sopot	21	13	20	23	16	20	24	21
Stari Grad	51	23	28	35	28	29	30	30
Čukarica	47	37	32	43	43	43	46	43
Surčin	32	42	53	62	69	72	67	77
Medijana	28	25	24	21	25	26	22	29
Niška Banja	13	31	35	26	24	21	18	13
Palilula Niš	32	31	28	33	33	43	39	47
Pantelej	25	23	39	23	28	26	25	26
Crveni Krst	28	20	28	37	35	33	24	26
Vranjska Banja	/	10	25	27	26	29	23	21
Kostolac	16	23	30	24	36	34	31	31
Sevojno	/	37	42	52	66	60	61	59

LTI rezultati u odnosu na broj stanovnika, budžet i kapacitete JLS

U prethodnim ciklusima videli smo da mnoge male opštine, čiji su budžet i kadrovski kapaciteti ograničeni, uspeavaju da postignu dobre rezultate u LTI ocenjivanjima, i obrnuto, da neki od najvećih gradova, za čije usluge i rad je zainteresovan znatno veći broj građana, ne obezbeđuju u dovoljnoj meri transparentnost. Kao i u LTI 2024 i ove godine smo ova zapažanja odlučili da potkrepimo konkretnim pokazateljima.

Grafički prikaz potvrđuje nalaz identičan kao prošle godine - veličina opštine nije presudan činilac za transparentnost gradova i opština, ali nije u potpunosti bez značaja. Naime, svi gradovi i opštine koje imaju više od 65 hiljada stanovnika, izuzev Beograda i Smedereva, zabeležili su u ovogodišnjem istraživanju skor koji je veći od 50. Učinak je natprosečan i u sledećem klasteru, gde bismo mogli da razvrstamo opštine koje imaju između 20 i 65 hiljada stanovnika prema poslednjem popisu. U kategoriji veoma malih opština (manje od 20 hiljada ljudi), većina je takođe grupisana oko prosečnih vrednosti, ali je broj onih koje su slabije ocenjene nešto veći od broja opština koje su ostvarile više od 50 bodova. Međutim, upravo primeri iz ove kategorije, gde su se dve opštine sa oko 15 hiljada i jedna sa 20.000 stanovnika našle u samom vrhu, sa skorom u rasponu 75-94, pokazuju da na prepoznavanje značaja transparentnosti rada lokalne samouprave presudno utiču neki drugi faktori.

Grafikon br 5: Odnos LTI 2025 postignuća i veličine JLS

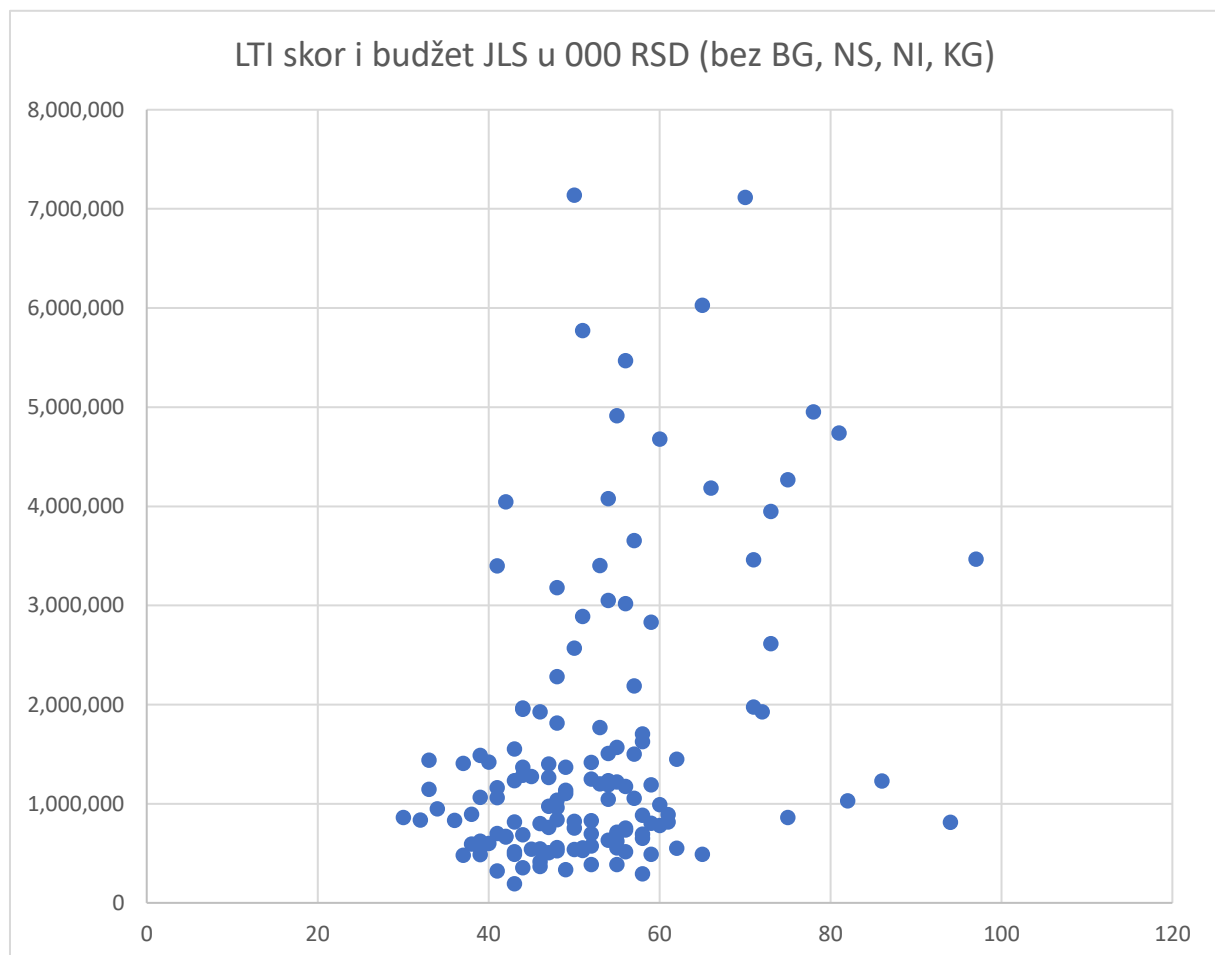

Napomena: izvor podataka o broju stanovnika: RZS. Iz grafičkog prikaza su izostavljena četiri najmnogoljudnija grada, radi veće preglednosti ostalih podataka.

U LTI 2024 je utvrđivano i da li postoji korelacija između transparentnosti JLS i veličine njihovog budžeta. S jedne strane veći budžet bi mogao uticati na to da potreba građana za uvidom u podatke bude snažnija. Takođe, budžet može da ukaže na kapacitete JLS da ispune standarde transparentnosti. Pokazalo se, međutim, da veći budžet ne povlači za sobom nužno i veću odgovornost za prikazivanje načina na koji se novac troši.

I u LTI 2024 i u LTI 2025 utvrđena je blaga povezanost. JLS čiji su rashodi veći od četiri milijarde dinara imaju rezultate bolje od prosečnih, iako postoje primeri gde je zabeležen skor manji od 50 (uključujući Beograd, čiji je budžet daleko najveći). Ipak, većina ovih gradova ima 60 ili više poena. Malo iznad proseka su i opštine koje su trošile između dve i četiri milijarde dinara. Siromašnije opštine (ispod dve milijarde rashoda) su uglavnom grupisane u zoni ispod proseka. Ne može se, međutim, zaključiti da veličina budžeta presudno utiče na stepen transparentnosti jer su visoke, pa i najviše ocene zabeležile pojedine opštine čiji je budžet manji od 1,3 milijarde dinara.

Grafikon br 6: Odnos LTI 2025 postignuća i javnih rashoda JLS

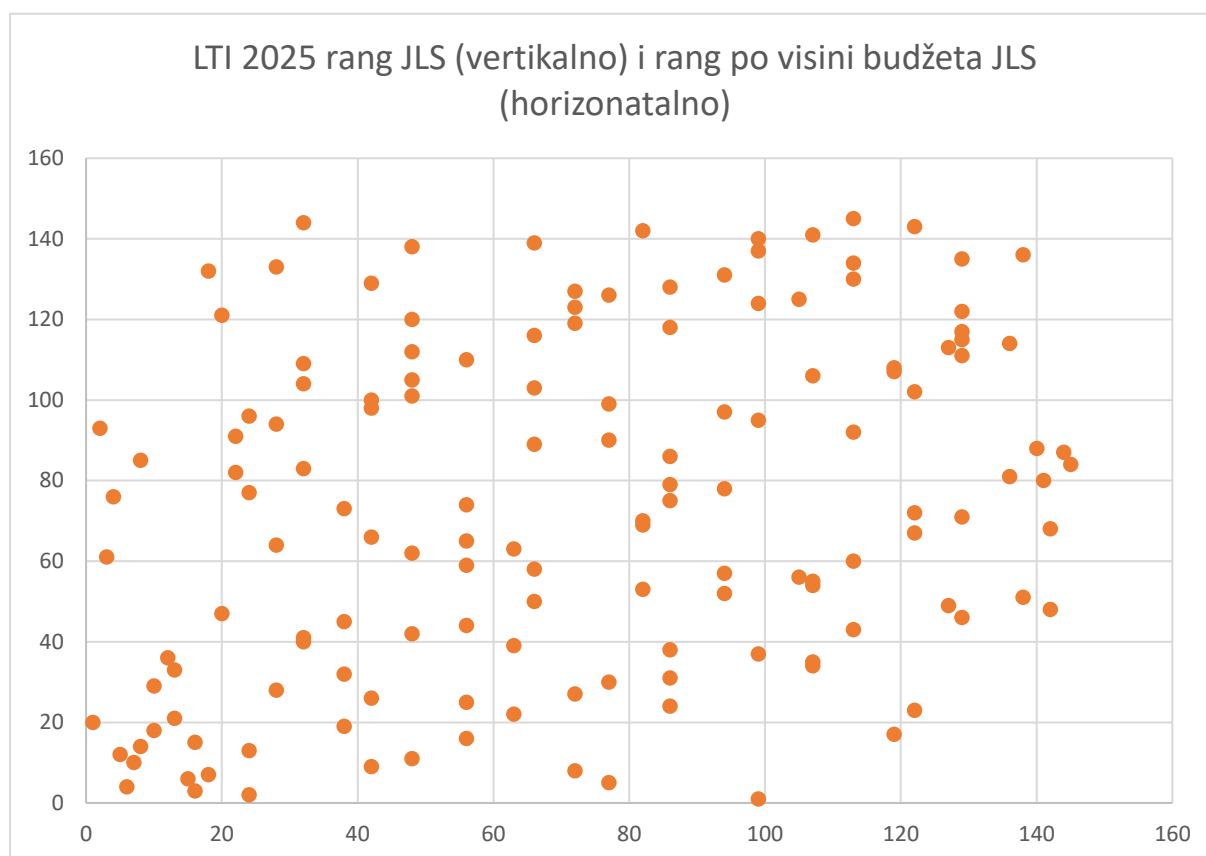

Napomena: izvor podataka o visini budžetske potrošnje: RSJP, izvršenje za 2022. godinu. Iz grafičkog prikaza su izostavljena četiri grada sa najvećim budžetima, radi veće preglednosti ostalih podataka.

Sagledavanje odnosa između visine budžeta i transparentnosti JLS, može se izvršiti i na drugi način, gde se poredi rang – mesto opštine po jednom i po drugom kriterijumu. Ako bi se pošlo od pretpostavke da visina budžeta utiče na stepen transparentnosti, JLS bi bile koncentrisane isključivo u kvadrantima

koji se po dijagonali pružaju od levog donjeg do desnog gornjeg ugla grafikona. U praksi je, kao što se može videti, situacija znatno različita. Određena pravilnost je primetna samo kada je reč o lošem plasmanu većine opština iz kruga dvadeset najsiromašnijih. Ni u jednoj drugoj grupaciji, čak ni relativna većina JLS nije grupisana u kvadrantu gde bi se očekivalo (npr. da im LTI rang bude između 40. i 60. mesta i da im rang budžetske potrošnje bude u istom segmentu).

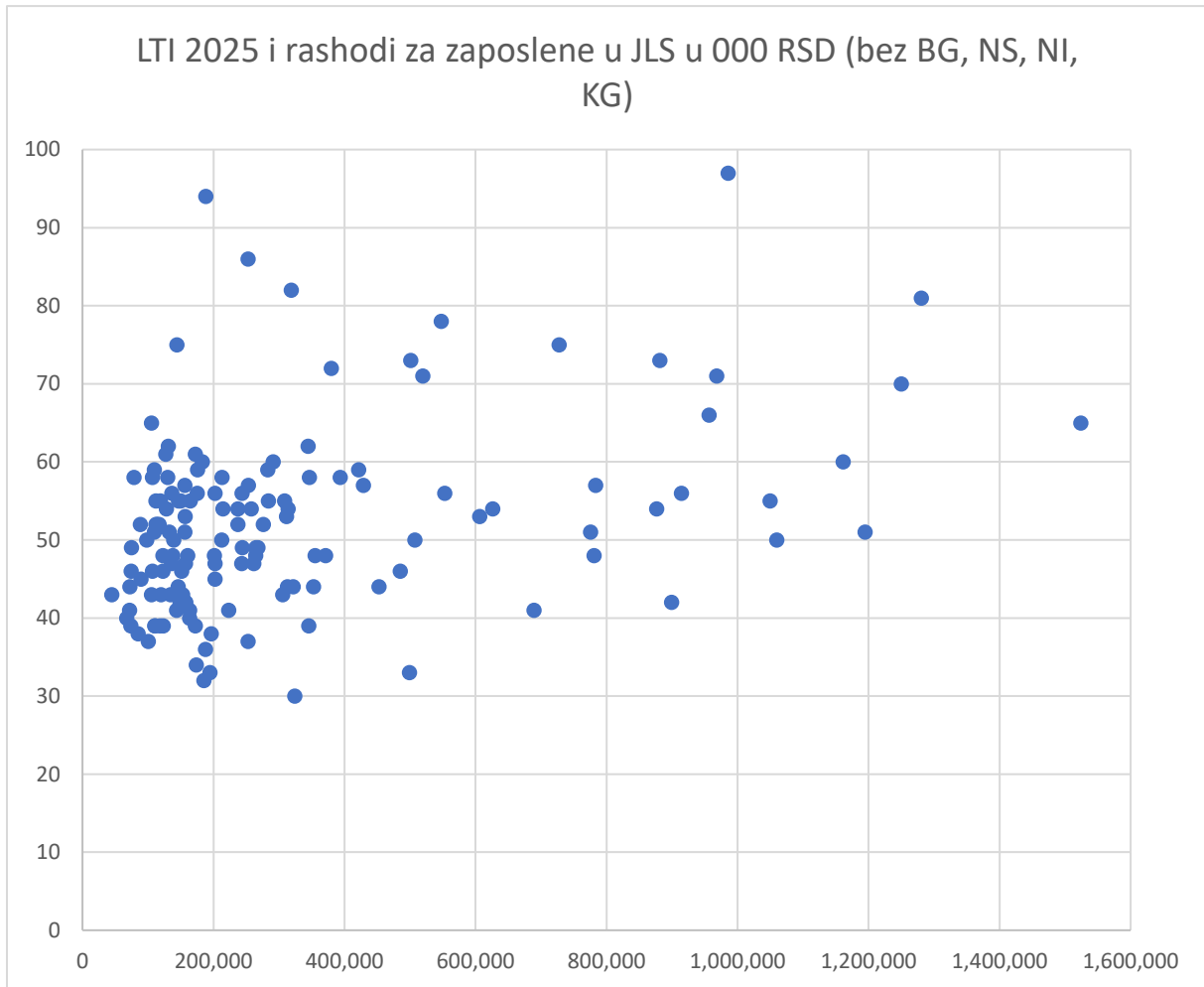
Grafikon br 7: Odnos LTI 2025 ranga i ranga JLS po visini javnih rashoda

Napomena: izvor podataka o visini budžetske potrošnje: RSJP, izvršenje za 2022. godinu.

Budžetski rashodi mogu biti značajan činilac u pogledu odgovornosti, ali i kapaciteta. O kapacitetima, međutim, preciznije podatke pružaju podaci o specifičnim rashodima – onima koji se odnosi na zaposlene u JLS. Poređenje, međutim, i u LTI 2024 i u LTI 2025 dovodi do sličnih zaključaka kao i u prethodnim slučajevima. Gradovi koji su trošili više od 800 miliona dinara godišnje na zaposlene imaju LTI skor iznad 50 (uz samo dva izuzetka). Skor je blago iznad proseka i u JLS koje su za zaposlene trošile između 400 i 800 miliona dinara. Međutim, među onima koje su trošile između 200 i 400 miliona dinara približno su jednako zastupljene i JLS sa natprosečnim i lošijim rezultatima, ali uz znatno veću šarolikost rezultata (raspon između 30 i 86). Tek u grupi opština sa najmanjim izdvajanjima za zaposlene beležimo da pretežu one sa slabijim rezultatom. Međutim, kako se u ovoj kategoriji izdvajaju dve opštine – jedna sa skoro 75 i jedna sa skorom 94. Stoga je jasno da manjak kapaciteta ne može biti razlog niti opravdanje za netransparentnost, mada se ne može ni otpisati kao faktor koji ima određeni uticaj.

Grafikon br 8: Odnos LTI 2025 postignuća i troškova za zaposlene u administraciji

Napomena: izvor podataka o visini potrošnje za zaposlene: RSJP, izvršenje budžeta za 2022. godinu. Iz grafičkog prikaza su izostavljena četiri grada sa najvećim rashodima za zaposlene, radi veće preglednosti ostalih podataka.

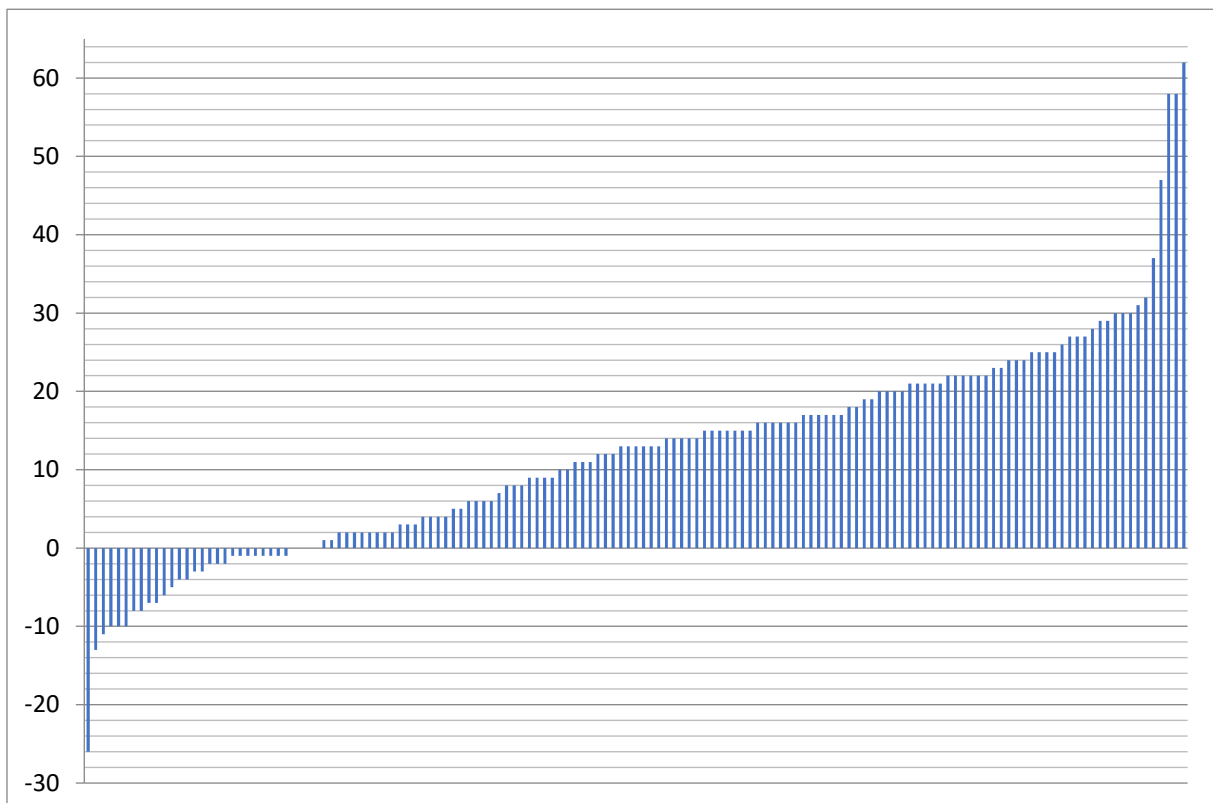
Opšti trendovi 2015 / 2025

Iako spor, napredak opština i gradova u pogledu transparentnosti je očigledan u dužem vremenskom periodu. Kada se nalazi LTI 2025 uporede sa onima iz prvom istraživanju, sprovedenog 2015, dolazi se do zaključka da je 27 JLS (30 u poređenju LTI 2015-2024) unazadilo stepen svoje transparentnosti tokom prethodne decenije, da je u četiri tri slučaja (tri u poređenju 2015-2024) rezultat bio identičan, a da je velika većina (113 JLS, odnosno 78%) napredovala. Prosečno, skor je sada bolji za 12,1 poena (11,6 u LTI 2024).

Treba zapaziti i da rast od 1 ili 2 poena beleži 10 JLS (od 113 koje su napredovale), dok ostale imaju veći skok. S druge strane, pad od 1 ili 2 poena ima 11 od 27 JLS koje su nazadovale u oceni transparentnosti.

Napredak, kao ni pad nisu bili ujednačeni. Najveći je kod Velikog Gradišta (62), Novog Pazara i Bora (po 58). Na drugoj strani, nazadovanje je bilo najveće u Paraćinu (26 poena), koji je bio ocenjen kao najtransparentniji u prvom istraživanju iz 2015.

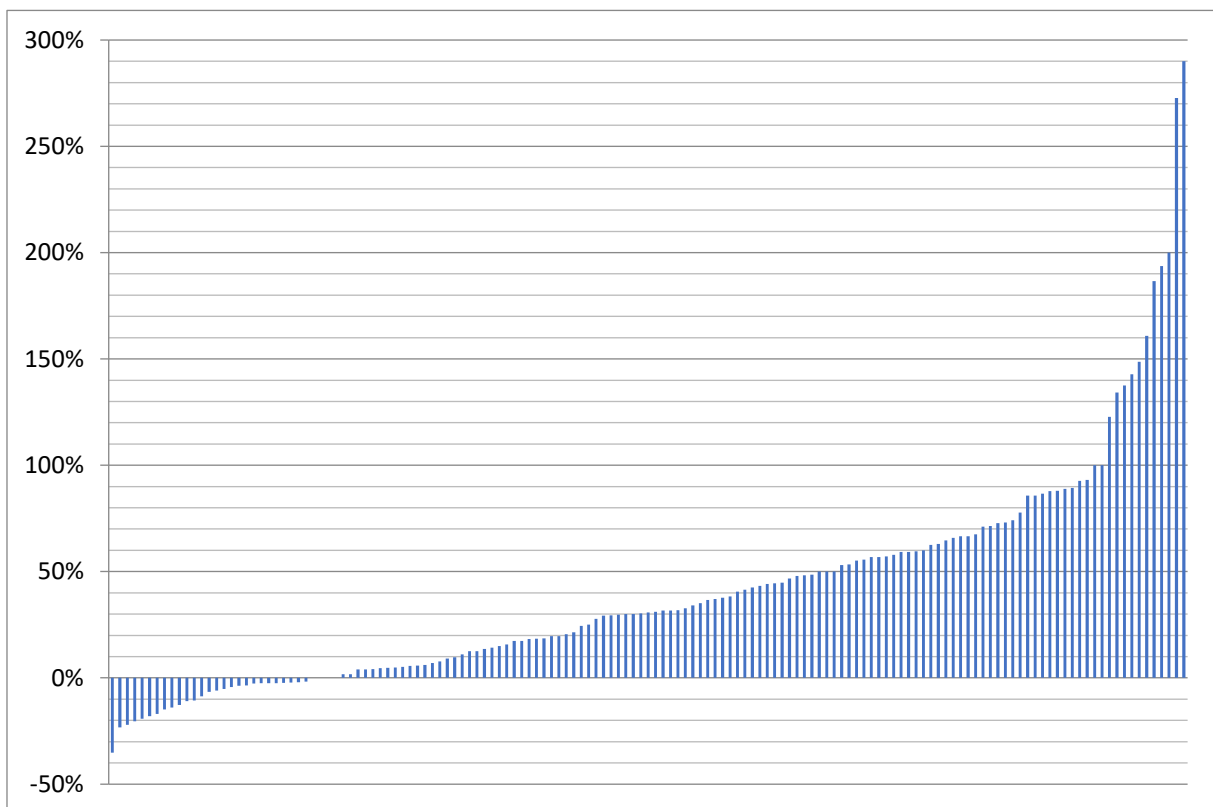
Grafikon br 9 : Rast ili pad ocena JLS na LTI u periodu 2015 / 2025 (broj poena)

Dok je u nekim gradovima i opštinama, rad na unapređenju transparentnosti pre deset godina započeo od solidnih osnova, u drugima je stanje zabeleženo u prvom istraživanju bilo znatno lošije, pa je i prostor za napredovanje bio veći. Zbog toga je zanimljivo sagledati rezultate i kroz drugi vid poređenja – stepen relativnog napretka, ili u ređim slučajevima, nazadovanja, kod svake opštine. Prosečno gledano, JLS su tokom deset godina unapredile svoje početne rezultate za čak 41%.

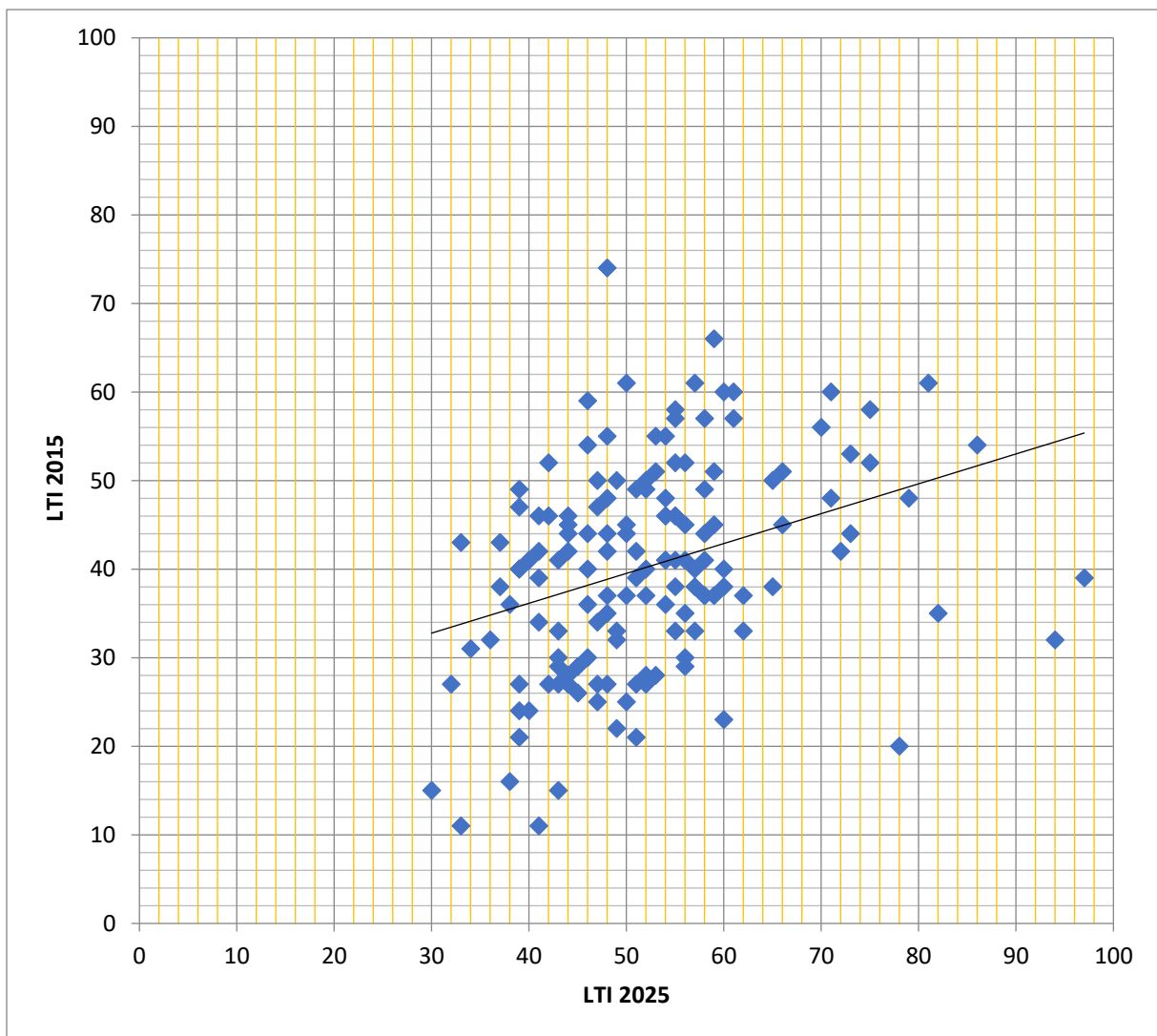
Među njima je i 13 JLS (10 u LTI 2024) koje su svoj početni rezultat povećale više nego duplo, a rekorder je Bor, kod koga je sadašnji rezultat gotovo četiri puta bolji od onog iz 2015, zahvaljujući niskoj startnoj poziciji od 20 i dobrom rezultatu (78) u LTI 2025. U relativnom smislu, najviše je nazadovala opština Paraćin, izgubivši 35% poena iz početnog istraživanja, u kome je bila rangirana na prvom mestu.

Grafikon br 10 : Rast ili pad ocena JLS na LTI u periodu 2015 / 2024 (stepen relativnog napretka JLS)

Kada se pogleda „koordinatni sistem“ rezultata po početnom i najnovijem istraživanju LTI, može se sagledati da su opštine najčešće grupisane oko rezultata koji je blizu 50 u aktuelnom istraživanju, pri čemu im je startna pozicija bila ispod 30 poena, ili blizu rezultata od 60, sa startnom pozicijom koja je bila blizu 40 poena, kao i u zoni onih koji su i sada, kao i pre skoro deceniju, imali oko 50 poena.

Grafikon br 11 Ocene JLS 2015 i 2025

Zastupljenost žena i muškaraca na čelnim pozicijama

Podaci o zastupljenosti žena i muškaraca na čelnim pozicijama u lokalnoj samoupravi nisu direktno povezani sa transparentnošću niti su deo ocenjivanja i rangiranja u okviru LTI istraživanja. TS je, međutim, raspolagala spiskom čelnih ljudi u JLS tokom istraživanja (slanje dopisa, utvrđivanje da li su podnete prijave imovine i sl), te je utvrdila i podatke o broju muškaraca i žena na funkciji predsednika/predsednice opštine odnosno gradonačelnice/gradonačelnika i na mestu načelnice/načelnika gradske ili opštinske uprave (u JLS u kojima postoji jedinstvena uprava).

Analiza sadrži i poređenje sa zastupljenošću u vreme prikupljanja podataka za LTI 2024 i 2023.

Gradonačelnici i predsednici		
170 JLS	m	ž
2025	138	32
2024	138	32
2023	147	23
Od 32 žene na čelu JLS:		
gradovi: 5		
opštine: 23		
gradske opštine: 4		

Od 170 gradova, opština i gradskih opština, 32 imaju gradonačelnice, odnosno predsednice opština, dok su u 138 na čelu JLS muškarci. To je isto kao prošle godine, a malo bolje nego 2023. godine, kada su samo 23 žene bile na najvišim pozicijama u JLS.

Od 32 žene na rukovodećim pozicijama, pet su gradonačelnice (Užice, Smederevo, Jagodina, Loznica i Vršac), 23 su predsednice opština, a četiri predsednice gradskih opština.

Načelnici uprava			
	m	ž	više uprava ili bez načelnika
2025	71	91	8
2024	75	86	6
2023	77	84	9

Ravnoteža postoji na poziciji koja bi trebalo da bude nepolitička i za koju se raspisuje javni konkurs, iako se u praksi na konkursu često unapred zna ko će biti izabran i sa kojom partijom je povezan. Reč je o načelnicama i načelnicima uprava. Od 170 JLS, njih osam nema jedinstvenu upravu ili

trenutno nema načelnika, dok preostalih 162 imaju 91 načelnicu (56%) i 71 (44%) načelnika.

Godinu dana ranije je odnos bio 86:75.

Žene su istovremeno i na mestu gradonačelnice odnosno predsednice i na mestu načelnice u 16 mesta: Apatinu, Alibunaru, Babušnici, Bajinoj Bašti, Beloj Crkvi, Čićevcu, Ćupriji, Kovinu, Novom Beogradu, Opovu, Senti, Sevojnu, Surdulici, Topoli, Trsteniku i Varvarinu.

Izabrani pojedinačni primeri dobre prakse

Skupština i veće

- Valjevo – odličan portal eparlament ali je nemoguće pronaći link na stranici grada Valjeva - <https://valjevo.eparlament.rs/>
- Novi Pazar – Postoji e-Skupština - <http://www.eskupstina.novipazar.rs> Svi dokumenti o kojima se raspravljalo, uključujući zapisnike; odbornici predstavljeni, uključujući i informacije o članstvu u radnim telima. Kontakt obrazac za pitanje odborniku.
- Novi Bečej – dobar primer objavljivanja saziva i odluka skupštine na jednom mestu <https://www.novibecej.rs/index.php/o-nama/skupstina-opstine/sednice-so-nb>
- Veliko Gradište – kontakt sa odbornicima <https://velikogradiste.rs/skupstina-opstina/>
- Loznica – materijali na stranici Skupštine <https://loznica.rs/sednice-skupstine-grada-loznice/> sve odluke i na stranici Dokumenta - <https://loznica.rs/dokumenti/odluke-skupstine-grada-loznice/>
- Kanjiža - Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine - http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?cat_id=47 Obrazac za prijavu građana za prisustvo na sednici Skupštine: <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/documents/zahtev.pdf>
- Bački Petrovac - Službeno glasilo sa sadržajem, spisak objavljenih odluka <http://www.backipetrovac.rs/dokumenti/sluzbeni-list-opstine-backi-petrovac>
- Kragujevac - Dobar primer objavljivanja odluka Veća <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/60535/akti-gradskog-veca-grada-kragujevca-saziv-2024-2028-godina.php>, i odluka Skupštine <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/60412/sednice-skupstine-grada-saziv-2024-2028.php>
- Leskovac – Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine - <https://novi.gradleskovac.org/sednice-skupstine-grada> i odluke Veća - <https://novi.gradleskovac.org/sednice-gradskog-veca/>
- Mionica – Kontakt sa odbornicima - <https://www.mionica.rs/about-us/so/odbornici>
- Sombor – Dobar primer prisustva građana na sednicama Skupštine - <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/skupstina-grada/prisustvo-gradjana-sednicama-skupstine-grada/>
- Zrenjanin - Dobar primer objavljivanja odluka Skupštine - <http://www.zrenjanin.rs/sr-lat/skupstina-grada/prethodne-sednice-skupstine-grada>
- Despotovac – Zapisnici sa sednica Skupštine i informacije o tome kako su glasali pojedini odbornici - <https://despotovac.ls.gov.rs/sednice-skupstine>
- Kraljevo - Postoji posebna skupštinska web stranica - <https://skupstina.kraljevo.rs/>
- Kladovo – Dobro predstavljena Skupština: <https://kladovo.org.rs/lokalna-samouprava/skupstina-opstine/>
- Sokobanja - posebna stranica za dokumente i usvojene odluke: <https://sokobanja.ls.gov.rs/materijal-za-sednice>, <https://sokobanja.ls.gov.rs/usvojene-odluke-2> Objašnjenje građanima kako da se prijave za prisustvo na sednici: <https://sokobanja.ls.gov.rs/prisustvo-gradjana>
- Užice – Stranica Skupštine sa dokumentima: <https://uzice.rs/clanci/sednice-skupstine/>
- Tutin – Kontakt sa odbornicima - <http://www.tutin.rs/lokalna-samouprava/odbornici-skupstine-opstine-tutin/>
- Kruševac – Kontakt sa odbornicima - <https://krusevac.ls.gov.rs/skupstina-grada/> i informacije o tome kako su oni pojedinačno glasali <https://krusevac.ls.gov.rs/sednice-skupstine/>

Budžet

- Sokobanja – dnevni izveštaji o izvršenju: <https://sokobanja.ls.gov.rs/archives/category/realizacija-budzeta>
- Sombor – Dobar primer – izveštaj sa javne rasprave, budžetska dokumentacija, po godinama i mesečni izveštaji: <https://www.sombor.rs/dokumenti-organa-grad/budzet-grad-sombora/>
- Bačka Topola - Građanski vodič kroz rebalans budžeta - https://www.btopola.org.rs/sites/default/files/dokumenti/budzet/2025/Gradjanski%20budzet_R_1_final_LAT.pdf
- Surčin – mesečni izveštaji https://surcin.rs/?page_id=28394&d=LzlwMjU%3D&m1dll_index_get=0
- Ljubovija – Budžetski portal sa svim potrebnim dokumentima <http://109.92.31.60/bportal/client/documents/13>. Mesečni izveštaji o izvršenju: http://109.92.31.60/bportal/client/performances/IZVESTAJ_8. i izveštaji o javnoj raspravi na sajtu JLS <https://www.ljubovija.rs/javneRasprBudz.php>
- Bor – Budžetski portal sa mesečnim izveštajima o izvršenju http://77.46.142.54/client/performances/IZVESTAJ_8
- Užice – Budžetski portal sa mesečnim izveštajima o izvršenju - http://195.178.50.217/client/performances/IZVESTAJ_8.
- Titel – Budžetska stranica sa mesečnim izveštajima o izvršenju (dobra praksa prekinuta u oktobru 2024. godine) <https://www.opstinatitel.rs/budzet-opstine/>
- Vranje - Mesečni izveštaji o izvršenju budžeta u formi izveštaja za građane nalaze se na stranici: <https://www.vranje.org.rs/fascikla/budzet/izvestavanje-gradjana-o-ostvarivanju-budzeta-2025>
- Kladovo – Javna rasprava o budžetu, mesečni izveštaji o izvršenju <https://kladovo.org.rs/lokalna-samouprava/opstinska-uprava/odeljenje-za-budzet-i-finansije/odsek-za-budzet-i-racunovodstvo/>
- Kikinda -Izveštaji o izvršenju budžeta - <http://www.kikinda.org.rs/index.php?language=lat&page=informacije&option=budzet&level=zavrsniracun>

JLS i građani

- Plandište – usluge koje se pružaju građanima - <https://plandiste-opstina.rs/usluge/>
- Petrovac na Mlavi – obrasci i informacije o taksama pregledno na sajtu: <https://www.petrovacnamlavi.rs/o-nama/lokalna-samouprava/opstinska-uprava/odeljenja/imovinsko-pravni-poslovi-privreda-i-drustvene-delatnosti/>
- Pirot – elektronska baza postupaka – usluge, sa rokovima - <https://jum.pirot.rs/>
- Bač - Administrativne procedure sa opisom i rokovima http://www.bac.rs/administrativni_postupci
- Niš - Elektronski registar propisa - <http://www.eservis.ni.rs/propisi/>
- Novi Kneževac - Kontakt podaci članova saveta mesnih zajednica na sajtu opštine - <https://www.noviknezevac.rs/samouprava/mesne-zajednice/>
- Požarevac – Mehanizam za prijavljivanje korupcije - <https://pozarevac.rs/prijava-korupcije/>
- Kragujevac – Mehanizam za prijavljivanje neregularnosti i problema - <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/264/prijava-problema-upita-i-predloga.php>
- Kladovo - Kontakt podaci predsednika mesnih zajednica na sajtu opštine <https://kladovo.org.rs/lokalna-samouprava/mesne-zajednice-u-opstini-kladovo/>

- Petrovac na Mlavi– Baner za prijavljivanje sumnje na korupciju, na početnoj stranici: <https://www.petrovacnamlavi.rs/prijavi-korupciju/>
- Zaječar- Prijavlivanje sumnje na korupciju: <http://www.zajecar.info/kontakt>
- Sombor – Vrlo detaljne informacije o mesnim zajednicama: <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/mesne-zajednice/>

Pristup informacijama od javnog značaja i informator o radu

- Topola – Dobar informator, sa rokovima za procedure (usluge). - <https://informator.poverenik.rs/informator?org=SZ7Wzo7W3R75Hqxoq&ch=BWvWL7BAzkWS9jdNk&code=>
- Vrnjačka Banja - Sveobuhvatna veb stranica posvećena podnošenju zahteva za pristup informacijama od javnog značaja - <http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/zahtev-za-informacije-od-javnog-znacaja>

Javne nabavke

- Sombor – dobar primer stranice o javnim nabavkama <https://www.sombor.rs/gradska-uprava/javne-nabavke-2/javne-nabavke-2025-godina/> sa pojedinačnim nabavkama odnosno pojedinačnim linkovima ka Portalu JN.
- Veliko Gradište - Dobar primer stranice o javnim nabavkama: <https://velikogradiste.rs/javne-nabavke-4/>
- Kladovo - Dobar primer stranice o javnim nabavkama: <https://kladovo.org.rs/category/javne-nabavke/>
- Odžaci – dobar primer stranice o javnim nabavkama <https://www.odzaci.rs/> (Aktuelnosti/Javn nabavke)

Javna preduzeća i javne ustanove

- Pirot –analiza poslovanja svih JP - <https://www.pirotsr.rs/index.php/2014-07-10-11-36-22/javnapreduzeca/n-liz-p-sl-v-nj>
- Kanjiža – Evidencija o izboru direktora: <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?mnu=2&art=3-5-3-dokumenti-sr.html>
- Apatin – Baner na početnoj strani – pitajte direktore javnih preduzeća i ustanova <http://www.soapatin.org/pitajte-direktore>
- Bečej – Dokumenta javnih preduzeća predstavljena na sajtu opštine (izborni dokumenti pokazuju dobar šablon, ali su konkretni primeri iz 2018. godine) <http://www.becej.rs/%d0%be%d0%bf%d1%88%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%b1%d0%b5%d1%87%d0%b5%d1%98/%d1%98%d0%b0%d0%b2%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%83%d0%b7%d0%b5%d1%9b%d0%b0>

- Novi Pazar – Dobri primeri – svi dokumenti na internet stranici: <https://www.novipazar.rs/lokalna-samouprava/javna-preduzeca#rukovodstvo-5> takođe i stranica posvećena Komisiji: <http://www.eskupstina.novipazar.rs/sastav-skupstine/stalna-radna-tela#komisija-za-sprovođenje-konkursa-za-imenovanje-direktora>
- Ljubovija - Imena članova upravnih i nadzornih odbora koje bira Skupština opštine - <http://www.ljubovija.rs/lokalna/66>
- Zrenjanin – Sve osim imenovanja direktora: <http://zrenjanin.rs/sr/e-uprava/javna-preduzeca/jkp-vodovod-i-kanalizacija> i <http://zrenjanin.rs/sr/e-uprava/ustanove/kulturni-centar>
- Bač – Zanimljiva prezentacija dokumenata, uključujući cenovnik JP: http://www.bac.rs/sr/dokumenta?field_godina_dokumenta_value%5Bvalue%5D%5Byear%5D=&field_tip_dokumenta_tid=69&title=
- Bor – Broj zaposlenih u JP i JU i linkovi: <https://bor.rs/%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%83%d0%b7%d0%b5%d1%9b%d0%b0-%d0%b8-%d1%83%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5/>
- Užice - Dobar primer prezentacije JP i JU na sajtu JLS: <https://uzice.rs/javne-sluzbe/jkp-vodovod/> i <https://uzice.rs/javne-sluzbe/gradski-kulturni-centar/>

Javne rasprave i javni konkursi

- Babušnica – izveštaj o realizaciji programa udruženja - https://www.babusnica.rs/images/dokumenti/javni_pozivi/2025/Izvestaj_OCD_2024.pdf
- Blace – Izveštaj o realizaciji medijskih projekata: https://www.blace.org.rs/images/dokumenta/analiza_medijskih_projekata_2024.pdf
- Novi Pazar – Odeljak o finansiranju projekata: <https://www.novipazar.rs/projektno-finansiranje>
- Dimitrovgrad - Dobar primer stranice o javnim raspravama - https://www.dimitrovgrad.rs/javne_rasprave/2024
- Kragujevac – Javni pozivi i odluke su grupisani - <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/2218/javni-konkursi-stipendije-pozivi.php>
- Topola - Dobar primer stranice o javnim raspravama: <https://topola.rs/5893-2/>

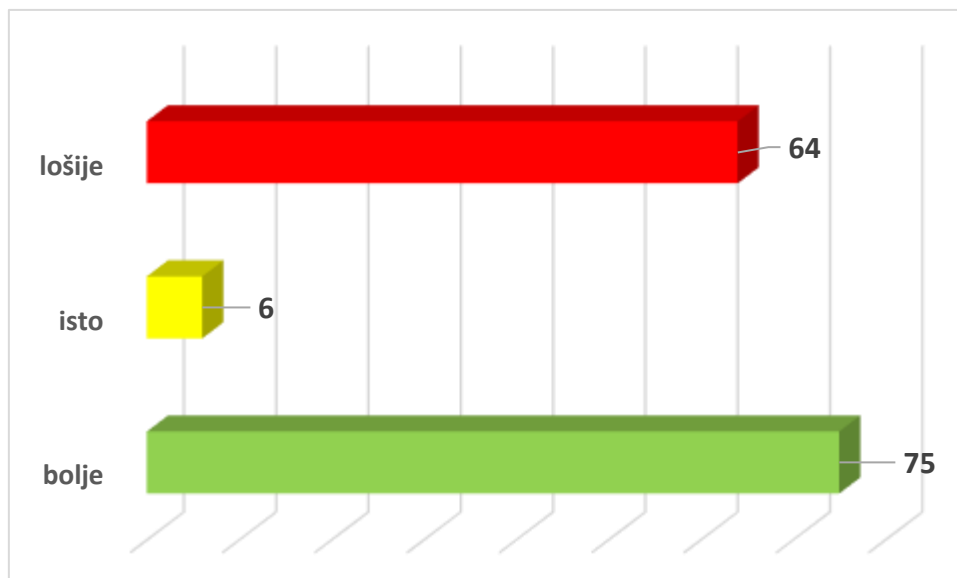
Ostala pitanja

- Apatin – zaposleni u upravi - <https://www.soapatin.org/zaposleni>
- Pirot – Broj zaposlenih u upravi, po mesecima: <https://www.pirot.rs/index.php/dokumenta/broj-zaposlenih-2021-cir>
- Pirot – planovi rada uprave i izveštaji - <https://www.pirot.rs/index.php/dokumenta/izv-sh-r-du-gr-ds-upr-v>
- Kanjiža – Sveobuhvatni podaci o opštinskoj imovini koja je data u zakup: <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?mnu=4&art=4-3-3-sr.html>
- Plandište – dobar primer evidencije imovine Lokalne samouprave, iako nedostaju podaci o zakupcima <https://plandiste-opstina.rs/dokumenti/>
- Bor - Podaci o opštinskoj imovini (nekretninama) koja je data u zakup (bez informacije o ceni) <http://bor.rs/komunalni-poslovi/>

- Sombor – Tabela sa podacima o svim zaposlenima imenovanima - <https://www.sombor.rs/dokumenti-organa-grad/imenovana-postavljena-i-zaposlena-lica/>
- Vrbas – poseban sajt o urbanizmu - <https://urbanizam.vrbas.net/> i inspekcijским službama - <https://inspekcije.vrbas.net/>
- Novi Pazar – Stranica posvećena lobiranju (registar je prazan i pogrešno naslovljen): <https://www.novipazar.rs/usluge/3645-registar-lobista>
- Kladovo - Broj zaposlenih (poslednji maj 2025): <https://kladovo.org.rs/lokalna-samouprava/opstinska-uprava/odeljenje-za-upravne-i-zajednicke-poslove/>
- Sokobanja – Nedeljni izveštaji o aktivnostima predsednika opštine (relativno dobra praksa, jer nasisu bile sadržane sve aktivnosti, prekinuta u maju 2024) <https://sokobanja.ls.gov.rs/predsednik-opstine-skobanja>

Poređenja sa prethodnim LTI istraživanjima

Grafikon br. 12: Poređenje 2025 i 2024 - Koliko je JLS-a ostvarilo bolji, lošiji ili istovetan rezultat

Ukupan prosečni rezultat LTI za 145 JLS u 2025. je 52 i isti je kao u LTI 2024 i 2023, a veći od LTI 2022 (49), LTI 2021 (47,8) i rezultata u 2020. (46). Ovo je nastavak stagnacije rezultata, nakon kontinuiranog rasta od prvog istraživanja 2015. do 2023. godine. Isti skor kao prošle godine ima šest (od 145) gradova i opština. Malo više od polovine JLS (75) je popravilo svoj rezultat u odnosu na prošlu godinu (u LTI 2024 bilo ih je 63), a ocenu je pogoršalo 64 (73 u LTI 2024).

Teško je pronaći obrazloženje ili opravdanje za odsustvo napretka. Odziv za verifikaciju bio je veći nego prethodne godine, nije bilo, za razliku od prošle godine, izbora i privremenog finansiranja. Jedno od mogućih tumačenja može biti da je zbog političkih tenzija fokus lokalnih vlasti bio na drugim oblastima, a ne na transparentnosti, iako je transparentnost u korenu zahteva i protesta koji traju u Srbiji od novembra 2024. Održivosti transparentnosti, bez obzira na „spoljna“ dešavanja i izazove ostaje jedan od glavnih izazova.

Beleške TS tima, nastale tokom istraživanja, ukazuju na slično stanje kao prethodnih godina. Neke JLS imaju sajtove sa kategorijama kao što je „Javne rasprave“ ili „Konkursi“ ali ponekad se na njima ne objavljuju svi podaci (samo pozivi, ali ne i izveštaji ili rešenja, na primer). Kod nekih su razbacani po segmentima poput „Dokumenti“, a kod nekih se moraju tražiti među vestima i aktuelnostima. Budžetski portali mogu biti odličan izvor sveobuhvatnih informacija, ali na nekima se, međutim, ne objavljuju sve informacije, ili se to ne čini blagovremeno.

I dalje postoji mnogo banera koji vode do starih dokumenata, u menijima se nalaze stavke koje vode do pojedinačnih dokumenata.

U LTI 2025 poredak prve tri JLS nije se promenio u odnosu na 2024. Najbolje rangiran je Novi Pazar sa 97 (isto kao i u 2024, 94 u LTI 2023, 87 u 2022 i 78 u 2021). Drugo je Veliko Gradište sa 94 (88 u LTI 2024, 82 u LTI 2023, 76 u 2022 i 71 u 2021), a treća Kanjiža sa 86 (97 u LTI 2024, 81 u LTI 2023, 79 u 2022 i 83 u 2021). Slede Tutin sa 82, Leskovac sa 81, Kragujevac sa 79, Bor sa 78, Sombor i Sokobanja

sa 75 i Užice i Pirot sa 73. Novi u prvih 10 su Kragujevac (bio 24.), Užice (13.) i Pirot (15.). Iz prvih 10 su ispali Vranje (sa 7. na 13.) i Zaječar (sa 9. na 13.).

Od onih koji su ostvarili veliki napredak, pored Kragujevca, treba pomenuti Niš i Valjevo (sa 48. na 16.) i Raču (sa 54. na 18.). Beočin je sa 111. mesta stigao do 38. pozicije, a Jagodina sa samog dna (136. mesto) do sredine tabele (72. mesto).

Preševo je ostalo na dnu tabele, ali je značajno popravilo skor - sa devet na 30. Ocenu ispod 35 imaju Lebane (32 uz pad od devet poena), Kovačica (33), Smederevska Palanka (takođe 33 uz pad od 10 poena) i Lučani (34).

Skor su za 10 ili više poena popravilo 11 JLS i još četiri gradske opštine: Preševo (za 21 na 30), Kragujevac (za 17 na 79), Gadžin Han (za 14 na 41), Vladimirci (za 11 na 51), Rača (za 11 na 65), Novi Kneževac (za 10 na 55), Valjevo (za 10 na 66) i Niš (za 10 na 66). Od gradskih opština tu su Grocka (za 15 na 45), Palilula Beograd (za 12 na 29), Obrenovac (za 11 na 42) i Surčin (za 10 na 77).

Na drugoj strani, najveći pad imali su Čačak (19, prošle godine imali su najveći rast od 12), Kruševac (13), Petrovac na Mlaci (11), Bečej, Smederevska Palanka, Negotin i Žitorađa (po 10).

Ove fluktuacije ponovo dokazuju da je održavanje dobrog skora, ili njegovo poboljšanje, najčešće rezultat postojanja **političkih prioriteta ili individualnih napora jednog ili nekoliko državnih službenika. Procedure utvrđene propisima i nezavisan spoljni monitoring mogli bi da pomognu da se održe dobri rezultati i podrže volja i napori zainteresovanih i angažovanih službenika i donosioca odluka.**

Preporuke

Nastavak stagnacije je značajan pokazatelj da nisu uspostavljeni mehanizmi koji će garantovati održivost transparentnosti. Eventualno tumačenje ovogodišnje stagnacija političkim tenzijama, a prošlogodišnje izborima, pokazuje da se moraju uspostaviti mehanizmi koji neće zavisiti od spoljnih okolnosti. Ove godine imamo više od polovine JLS (75) koje su zabeležile rast LTI i još 22 koje imaju nepromenjen rezultat ili minimalan pad (poen ili dva). One na samom vrhu uspešno održavaju, pa čak i poboljšavaju, visoke rezultate već nekoliko ciklusa istraživanja. Postoji i dvadesetak opština koje godinama stagniraju u donjem delu tabele. Stoga se sva objašnjenja ili obrazloženja lošeg skora više mogu tumačiti kao neuspešno opravdavanje u slučajevima kada ne postoji volja za poboljšanje. Naravno, ima i slučajeva kada nedostatak kapaciteta utiče na ocenu, ali se to obrazloženje ne može primeniti u slučajevima kada se beleže fluktuacije iz godine u godinu. Sve to znači da, u nedostatku pravila, trenutni politički (ili administrativni) rukovodioci i njihova volja, kapacitet, prioriteta ili podrška NVO, donatora, drugih projekata presudno utiču na konačan rezultat i rangiranje JLS.

Iskustvo pokazuje da neke od JLS koje su bile na vrhu nisu uspele da očuvaju poziciju. Tu nije reč samo o JLS koje su imale jednokratne uspone, nakon kojih su usledili neobjašnjivi padovi, već i o onima koje su duže vreme imale visoke ocene, ali su značajno nazadovale, nakon personalnih promena u upravi ili na nivou gde se donose političke odluke.

Stoga je glavna preporuka **TS nepromenjena u odnosu na nekoliko prethodnih ciklusa – omogućiti održavanje dosegnutog nivoa transparentnosti, odnosno njen rast, kroz propisivanje procedura internim aktima. Od značajne pomoći bilo bi i propisivanje određenih obaveza i/ili procedura kroz akte na nivou Republike.** Ti akti treba da sadrže zaduženja i odgovornost za ispunjavanje propisanih zadataka.

U vezi sa izgledom i sadržajem internet sajtova JLS, TS preporučuje jedinicama lokalne samouprave da prilikom izrade novih prezentacija, uz poštovanje pojedinih propisanih normi, preuzmu ili dalje razvijaju i primere dobre prakse. Neke od takvih praksi su predstavljene u ovom izveštaju.

U LTI 2025, Transparentnost Srbija daje neke nove preporuke i ponavlja preporuke iz prethodnih ciklusa istraživanja:

- Budžetski portali znatno doprinose transparentnosti, ali su u jednom broju JLS zapostavljeni – nisu funkcionalni ili na njima nedostaju podaci. TS poziva JLS da u što većem broju uspostave budžetske portale, te da ih redovno održavaju i postavljaju sve relevantne dokumente;

- Ukoliko ne postoji budžetski portal, posebna stranica „Budžet“ na sajtu JLS bi trebalo da sadrži ne samo usvojeni budžet, već i sve informacije i dokumente vezane za budžet (čak i ako su duplirani sa stranice sa vestima ili javnim pozivima) – periodične izveštaje o izvršenju (uključujući mesečne izveštaje), završni račun (godišnji izveštaj), rebalanse, građanski budžet, pozive za javne rasprave o budžetu i izveštaje sa javnih rasprava; Ovi dokumenti bi mogli ili bi trebalo da budu razvrstani po godinama;

- TS podstiče lokalne samouprave da usvoje akt koji bi jasno regulisao obim informacija koje treba da se objavljuju na opštinskom sajtu, rokove za ažuriranje ovih informacija, kao i zaduženja i odgovornost unutar uprave, kako bi se poboljšala transparentnost i obezbedio održiv napredak;

- Nacionalna strategija za borbu protiv korupcije, usvojena u julu 2024. godine, prepoznaje problem nedovoljne transparentnosti rada JLS. TS poziva Ministarstvo pravde i Vladu da ključne preporuke iz ovog izveštaja ugradi u Akcioni plan za primenu Strategije za period 2026-2028, čija je izrada u toku;

- TS preporučuje Vladi Srbije i resornim ministarstvima da promovišu dobre prakse identifikovane na lokalnom nivou, kako u kreiranju državnih politika tako i u radu nacionalnih institucija, posebno kada je u pitanju transparentnost budžeta i da neke od tih praksi kodifikuje kroz dopune Zakona o budžetskom sistemu;

- Najvažnije informacije na sajtu (o budžetu, odlukama skupštine opštine, veća, o javnim preduzećima, javnim konkursima, javnim nabavkama itd.) potrebno je sistematizovati. Posebni „podsajtovi“ („skupstina.opština.ls.gov.rs“ ili „skupstina.opština.rs“ ili „budžet.opština.rs“ ili „urbanizam.opština.rs“) su prijemčivi građanima i povećavaju transparentnost;

- E-skupština sa javnim pristupom je odličan način da se podigne transparentnost i da se učine dostupnim sve informacije, uključujući i one o tome kako su glasali pojedini odbornici, amandmani itd. Čak i ako nema javnog pristupa e-skupštini iz nekog tehničkog razloga, podaci iz e-skupštine se mogu predstaviti na posebnoj stranici na sajtu, ili koristiti u zapisnicima. TS podstiče lokalne samouprave da uvedu e-skupštinu;

- TS preporučuje JLS da na sajtovima naprave posebne stranice posvećene aktivnostima skupštine (ne samo da predstavljaju njene nadležnosti i odbornike), gradonačelnika i veća. Ove stranice bi trebalo da sadrže sva relevantna dokumenta i informacije, kao što su najave naredne sednice sa dnevnim redom i materijalima (uključujući i zapisnike sa prethodnih sednica), izveštaje sa sednica sa usvojenim odlukama ili tačne linkove ka broju službenog glasila u kojem su odluke objavljene;

- TS preporučuje JLS da unaprede transparentnost javnih nabavki: neophodno je sistematski objavljivati podatke o javnim nabavkama na internet prezentacijama lokalnih samouprava. Iako trenutno postoji zakonska obaveza objavljivanja samo plana javnih nabavki, poželjno je objavljivati i podatke o postupcima javnih nabavki. Ovo se posebno odnosi na postupke nabavki na koje se zakon ne primenjuje. O ovoj vrsti nabavki se trenutno mogu pronaći neki podaci na Portalu (ugovorena vrednost i naziv dobavljača), tako da postoji veliki prostor da JLS podignu nivo transparentnosti time što će na svojim sajtovima objavljivati i dodatne informacije. Drugo rešenje može biti direktna veza sa stranice javnih nabavki na sajtu JLS do svake pojedinačne nabavke na Portalu javnih nabavki (pojedini takvi primeri postoje u poglavlju „Izabrani pojedinačni primeri dobre prakse“). Isto važi i kada je reč o upućivanju čitaoca na stranice Portala gde su prikazani podaci o izvršenju ugovora. U kontekstu činjenice da su javne nabavke veoma često podvrgnute reviziji od strane Državne revizorske institucije, kao i monitoringu od strane Kancelarije za javne nabavke, građane bi takođe moglo da zanima da li je određena nabavka „prošla“ ove provere ili su pronađeni neki nedostaci;

- JLS bi trebalo da grupišu informacije o javnim pozivima i konkursima sa rezultatima ili odlukama u vezi sa tim pozivima. Transparentnost Srbija takođe snažno preporučuje objavljivanje izveštaja (i/ili evaluacije) o sprovođenju projekata udruženja i medijskih projekata. To se odnosi na izveštaje udruženja i medija, a ne samo na izveštaj sa tabelom koja sadrži podatke koji su projekti podržani u prethodnoj godini. U pogledu realizacije ove preporuke od velike pomoći bi bilo i unapređenje propisa na nacionalnom nivou;

- TS podstiče lokalne samouprave da prenose sednice skupštine na svojim sajtovima, Youtube kanalima ili stranicama društvenih mreža i da snimke učine dostupnim javnosti. TS podržava ovu, a ne praksu plaćanja medijima za emitovanje sednica. Potonji mehanizmi su povremeno korišćeni, kako je istaknuto u nekim istraživanjima, kako bi JLS zaobilaznim putem finansirale pojedine medije;

- Iako je centralizovano i unifikovano objavljivanje informatora o radu na Portalu Poverenika korisno, tehničko rešenje nije adekvatno za prikazivanje budžeta i javnih nabavki. TS ponavlja preporuku Povereniku da modifikuje ove mehanizme, a JLS da u informatore na Portalu Poverenika unesu i linkove ka ovim dokumentima i informacijama na njihovim sajtovima, ili ka Portalu otvorenih podataka. Uz to, pogoršanje prakse u pogledu ažurnosti objavljenih informatora o radu iziskuje dodatno angažovanje

(pokretanje prekršajnih postupaka, nadzor nad sprovođenjem Zakona) Poverenika odnosno Upravne inspekcije, čim se za to steknu uslovi;

- Organi JLS (skupština, gradonačelnik, uprava i veće) bi trebalo da ažuriraju svoje informatore o radu na Portalu, u potpunosti poštujući Uputstvo koje je propisao Poverenik za informacije od javnog značaja;

- JLS treba da uklone sa svojih sajtova neažurne informatore ili da označe da je reč o starim verzijama, a da svakako postavljaju linkove i obaveštenja da se ažurni informatori mogu naći na Portalu Poverenika;

- JLS treba da u informatorima skupština, u poglavlju „Javnost rada“ naznače i osobu za kontakt za omogućavanje prisustva sednicama građana, a ne samo medija, odnosno da naznače da se postojeće informacije odnose i na građane;

- JLS treba da izdvoje javne rasprave i druge vidove konsultacija sa građanima (pozivi, materijali, izveštaji) na posebnu stranicu, i da tu stranicu načine što vidljivijom (posebna stavka u meniju, baner na naslovnoj strani i slično). To ne isključuje objavljivanje ovih informacija i na drugim delovima sajta (vesti, aktuelnosti i sl.);

- JLS bi trebalo da „hibridne“ javne debate i/ili sastanke učine redovnom praksom. Te metode i kanali (kao što su debate i sastanci na onlajn platformi) mogu i treba da se kombinuju sa fizičkim sastancima kako bi se doprlo do šire javnosti.

- JLS bi trebalo da koriste sve dostupne kanale (društvene mreže, klasične medije, direktne kontakte) da bi došli do građana, a kako bi povećali njihovo učešće u raspravama o budžetu i drugim aktima ili u projektima i konkursima koje raspisuje JLS;

- Elektronske registre administrativnih postupaka bi trebalo uvesti u sve gradove i opštine, jer su od pomoći. Čak i u digitalnom dobu, lokalne samouprave treba da imaju u vidu da pojedini građani, korisnici njihovih usluga, ne koriste internet pa bi zbog toga najvažnije informacije o procedurama i rokovima postupanja opštinskih uprava trebalo da budu vidljive u uslužnim centrima ili da se građanima omogući (uz eventualnu pomoć zaposlenih) da na računaru u prostorijama JLS pristupe registru administrativnih procedura;

- JLS koje imaju tehničke i finansijske mogućnosti, trebalo bi da uspostave mehanizme putem kojih bi građani mogli da prate tok svog predmeta i dobiju podatke o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima. Ukoliko takve mogućnosti ne postoje, TS preporučuje da se vidno objave e-mail adrese ili brojevi telefona državnih službenika od kojih se mogu dobiti ove informacije. JLS bi se mogle obratiti donatorima za pomoć u finansiranju ovog mehanizma, ili ponuditi građanima da odluče u ranoj fazi rasprave o budžetu da li bi takvi troškovi (kao i izgradnja baze podataka administrativnih postupaka) trebalo da budu uključeni u budžet;

- JLS treba da omoguće da građani putem sajta, ali i direktno u prostorijama JLS (uslužni centri prostorije uprave), prijave nepravilnosti, kao i da omoguće da se to može učiniti anonimno. JLS treba da uredi procedure postupanja sa ovim prijavama;

- JLS bi trebalo da uredi svoje stranice posvećene javnim preduzećima, javnim komunalnim preduzećima i javnim ustanovama. Preporuka TS je da se ove stranice koriste za formiranje odeljka na kome će biti dostupne sve informacije i dokumenti. Deo ove stranice bi trebalo da bude posvećen delovanju Komisije za izbor direktora JP/JKP i da se na njoj objavljuju svi dokumenti nastali u radu Komisije. Ovo se posebno odnosi na zapisnike sa sednica. Svrha bi bila da se vidi na koji način su bodovani kandidati i formirane rang liste.

- JLS bi trebalo da učine javnim podatke o nepokretnostima u svom vlasništvu (poslovni prostor, stanovi i drugi objekti, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište), sa podacima o korisnicima i iznosima zakupa koji korisnici plaćaju. To mogu učiniti kreiranjem svoje baze podataka ili koristeći podatke priređene za Direkciju za imovinu RS.

- Sve JLS treba da omoguće funkcionalnu i pouzdanu pretragu sajtova po ključnim rečima;

- Sve JLS treba da naprave na svojim sajtovima stranicu posvećenu lobiranju, sa osnovnim informacijama o lobiranju i registrom, čak i u slučaju da još nisu zabeleženi slučajevi lobiranja;

- TS preporučuje da JLS objavljuju rasporede (dnevne ili nedeljne) aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine. To podrazumeva objavljivanje i drugih informacija osim promotivnih, kao i objavljivanje konkretnih i detaljnih podataka o aktivnostima a ne samo uopštenih kao što su „dan za prijem građana“, „tekuće obaveze“ i slično;

- TS podseća jedinice lokalne samouprave da kontakt informacije odbornika i članova saveta mesnih zajednica (e-mail adrese, telefoni, vreme i mesto za redovne sastanke sa građanima, ako je definisano) treba da budu objavljeni na sajtovima;

Aneksi

Aneks 1. Prosečan rezultat po indikatoru

Indikator	% od max rezultata
33. Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?	100.0%
46. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?	100.0%
95. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?	100.0%
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?	99.3%
90. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?	99.3%
15. Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **	97.9%
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektno korisnike?	97.9%
48. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?	97.9%
75. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?	97.9%
45. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u prošloj godini?	97.2%
70. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu (ili u informatoru)?	94.5%
86. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu (ili u informatoru)?	93.8%
77. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	93.1%
79. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava udruženjima?	93.1%
87. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu (ili u informatoru)?	92.4%
43. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **	91.7%

93. Da li je usvojen plan integriteta (i da li je JLS izvestila o njegovoj primeni)?	91.7%
37. Da li na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje opština pruža ?	91.0%
55. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?	89.7%
56. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?	89.7%
11. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika?	89.0%
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?	88.3%
57. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?	87.6%
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? **	85.5%
72. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na sajtu JLS ili JP/JU?	85.5%
16. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?	82.8%
83. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?	82.8%
58. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?	81.4%
80. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava udruženjima?	81.4%
53. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)?	80.7%
94. Da li je usvojen Lokalni antikorupcijski plan?	80.7%
17. Da li je na sajtu objavljen budžet u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?	80.0%
59. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?	78.6%
60. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih ustanova?	77.2%
23. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu?	74.5%
78. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	73.8%
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?	70.3%

31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	63.4%
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?	60.0%
73. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)?	57.9%
88. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?	55.9%
9 Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine?	55.2%
51. Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?	53.8%
21. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?	51.7%
66. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?	50.3%
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	49.7%
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?	49.7%
39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?	49.0%
61. Da li je na sajtu JLS ili sajtu posmatranog JP objavljena sistematizacija JP?	46.9%
22. Da li je održana javna rasprava o budžetu – konsultativni skup?	46.2%
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?	46.2%
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?	44.1%
62. Da li je na sajtu JLS ili na sajtu posmatrane JU objavljena sistematizacija JU?	42.8%
52. Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu?	42.1%
19. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta objavljeni na 6 cifara ekonomske klasifikacije?	40.7%
1 Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu JLS? **	39.3%
3 Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	37.9%

26. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljena i razmatrana revizija završnog računa budžeta?	37.2%
54. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?	36.6%
68. Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?	33.8%
69. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?	32.4%
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	30.3%
50. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci?	30.3%
49. Da li su na sajtu objavljeni podaci o JN - pozivi/konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori?*	29.7%
71. Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS (ili u informatoru)?	28.3%
14 Da li se sednice skupštine prenose (ili je integralni snimak dostupan) na sajtu JLS, stranici JLS na nekoj od društvenih mreža i/ili Youtube kanalu JLS?	26.9%
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva ili je istaknuto gde se na internetu mogu pronaći rokovi i uputstva?	24.8%
5 Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?	24.1%
10 Da li na sajtu postoje najave sednica opštinskog/gradskog veća?	24.1%
6 Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine?	23.4%
74. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje?	23.4%
4. Da li su odluke koje je usvajalo gradsko veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	17.9%
42. Da li je opština sprovedila ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine?	17.9%
2 Da li su odluke koje usvaja gradsko veće obavljene i dostupne na sajtu?	17.2%
20. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	16.6%
44. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u 2024. godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?	14.5%
85. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?	14.5%

8 Da li su na sajtu objavljeni amandmani (i obrazloženja amandmana) podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?	13.8%
64. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?	13.1%
12. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?	12.4%
41. Da li su vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima?	11.0%
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?	9.0%
63. Postoji li na sajtu JLS stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?	6.9%
81. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?	6.9%
82. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata udruženja koje je finansirala opština?	6.2%
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?	5.5%
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?	5.5%
65. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?	5.5%
89. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?	4.8%
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?	4.1%
47. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?	4.1%
91. Da li na sajtu postoji evidencija kontakata sa lobistima?	4.1%
92. Da li na sajtu postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?	4.1%
76. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?	3.4%
84. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?	2.8%

Aneks 2. Rezultati po opštinama/gradovima - poređenje sa LTI 2025

			LTI	LTI	LTI	LTI	LTI		
	Opština/grad	mesto u LTI 2024	2021	2022	2023	2024	2025	Rast 2024/2023	Rast 2024/2023 (%)
1	Novi Pazar	1	78	87	94	97	97	0	0.0%
2	Veliko Gradište	2	71	76	82	88	94	6	6.8%
3	Kanjiža	3	83	79	81	87	86	-1	-1.1%
4	Tutin	9	75	74	77	83	82	8	10.8%
5	Leskovac	4	88	85	84	82	81	-2	-2.4%
6	Kragujevac	24	75	84	79	80	79	17	27.4%
7	Bor	8	75	74	69	78	78	2	2.6%
8	Sombor	5	62	65	78	76	75	-7	-8.5%
8	Sokobanja	6	42	81	76	74	75	-5	-6.3%
10	Užice	13	33	44	62	74	73	5	7.4%
10	Pirot	15	47	69	69	73	73	6	9.0%
12	Vrnjačka Banja	15	54	50	58	70	72	5	7.5%
12	Vranje	7	62	78	75	68	71	-7	-9.0%
14	Zaječar	9	90	67	64	68	71	-3	-4.1%
15	Subotica	17	64	70	66	67	70	5	7.7%
16	Niš	48	41	65	72	67	66	10	17.9%
16	Valjevo	48	65	61	60	65	66	10	17.9%
18	Zrenjanin	27	51	52	55	65	65	4	6.6%
19	Rača	54	69	70	70	65	65	11	20.4%
19	Trstenik	32	57	56	61	64	62	2	3.3%
21	Babušnica	37	47	40	68	63	62	3	5.1%
21	Srbobran	20	61	48	63	63	61	-3	-4.7%
21	Nova Varoš	32	53	56	61	63	61	1	1.7%
21	Kruševac	11	68	65	66	62	60	-13	-17.8%
21	Kladovo	21	59	57	62	62	60	-3	-4.8%
21	Novi Sad	24	73	65	56	62	60	-2	-3.2%
27	Senta	32	48	56	59	61	60	0	0.0%
27	Vladičin Han	17	61	48	67	61	59	-6	-9.2%
27	Temerin	27	57	53	62	61	59	-2	-3.3%
30	Kosjerić	37	64	55	59	61	59	0	0.0%
30	Indija	52	44	55	56	61	59	4	7.3%
30	Bečej	13	44	59	62	60	58	-10	-14.7%
33	Aleksinac	27	54	57	62	60	58	-3	-4.9%
33	Kuršumlija	52	39	48	59	60	58	3	5.5%
33	Lapovo	56	55	50	52	60	58	5	9.4%
33	Plandište	60	55	50	56	60	58	6	11.5%
33	Mali Zvornik	60	52	40	63	59	58	6	11.5%
33	Bačka Palanka	32	39	52	56	59	57	-3	-5.0%
39	S. Mitrovica	44	49	51	55	59	57	0	0.0%
39	Bačka Topola	60	41	41	60	58	57	5	9.6%

39	Beočin	111	50	45	56	58	57	14	32.6%
39	Šabac	40	45	51	55	58	56	-2	-3.4%
43	Novi Bečej	40	55	53	46	58	56	-2	-3.4%
43	Ruma	56	55	51	59	57	56	3	5.7%
43	Despotovac	60	53	62	60	57	56	4	7.7%
43	Blace	60	49	53	57	57	56	4	7.7%
47	Arilje	60	48	49	54	57	56	4	7.7%
47	Negotin	17	40	64	57	56	55	-10	-15.4%
47	Kraljevo	21	54	48	55	56	55	-8	-12.7%
47	Topola	27	49	47	51	56	55	-6	-9.8%
47	Rekovac	40	44	59	51	56	55	-3	-5.2%
47	Raška	44	58	57	58	55	55	-2	-3.5%
53	Dimitrovgrad	60	56	51	62	55	55	3	5.8%
53	Varvarin	93	48	47	56	54	55	8	17.0%
53	Novi Kneževac	99	40	47	53	54	55	10	22.2%
53	Požarevac	24	59	59	59	53	54	-8	-12.9%
53	Knjaževac	32	39	42	52	53	54	-6	-10.0%
53	Kovin	37	36	42	51	53	54	-5	-8.5%
53	Ljubovija	44	48	55	50	53	54	-3	-5.3%
53	Loznica	56	54	49	50	52	54	1	1.9%
61	Priboj	60	38	40	49	52	54	2	3.8%
61	Ćuprija	71	55	56	61	52	54	3	5.9%
63	Čajetina	40	54	49	59	52	53	-5	-8.6%
63	Vrbas	48	61	52	58	52	53	-3	-5.4%
65	Žitište	106	47	49	55	52	53	9	20.5%
65	Petrovac na Ml.	21	43	57	53	52	52	-11	-17.5%
65	Boljevac	27	47	44	51	52	52	-9	-14.8%
65	Žabari	60	45	46	47	52	52	0	0.0%
65	Apatin	76	54	49	45	52	52	2	4.0%
70	Irig	81	51	48	45	52	52	3	6.1%
70	Krupanj	81	48	48	57	51	52	3	6.1%
70	Čačak	12	52	50	55	51	51	-19	-27.1%
70	Medveđa	76	40	45	52	51	51	1	2.0%
70	Svrljig	99	38	45	48	51	51	6	13.3%
70	Vladimirci	123	46	45	37	51	51	11	27.5%
70	Jagodina	136	53	51	50	50	51	16	45.7%
77	Bač	48	50	48	55	50	50	-6	-10.7%
77	Pančevo	81	56	53	48	50	50	1	2.0%
77	Vršac	96	44	39	47	50	50	4	8.7%
77	Žagubica	99	46	47	44	50	50	5	11.1%
77	Aleksandrovac	106	44	44	51	49	50	6	13.6%
82	Ražanj	60	45	44	58	49	49	-3	-5.8%
82	Žabalj	89	50	47	55	49	49	1	2.1%
82	Sjenica	93	45	48	51	49	49	2	4.3%
82	Požega	99	48	48	46	49	49	4	8.9%
82	Kučevo	47	55	54	44	49	48	-9	-15.8%
87	Paraćin	54	44	45	42	49	48	-6	-11.1%

87	Vlasotince	71	39	42	43	49	48	-3	-5.9%
87	Kikinda	76	40	48	49	48	48	-2	-4.0%
87	Lajkovac	76	52	40	49	48	48	-2	-4.0%
87	Bojnik	81	60	62	48	48	48	-1	-2.0%
87	Titel	106	46	57	46	48	48	4	9.1%
87	Kula	111	56	52	52	47	48	5	11.6%
94	Brus	71	39	51	50	47	47	-4	-7.8%
94	Ivanjica	76	45	41	43	47	47	-3	-6.0%
94	Odžaci	81	41	41	50	46	47	-2	-4.1%
94	Surdulica	99	34	30	47	46	47	2	4.4%
94	Merošina	119	42	45	42	46	47	6	14.6%
99	Prokuplje	56	41	53	51	45	46	-7	-13.2%
99	Beograd	89	51	53	49	45	46	-2	-4.2%
99	Bački Petrovac	99	42	39	37	45	46	1	2.2%
99	Čoka	106	49	53	52	45	46	2	4.5%
99	Golubac	106	53	57	48	45	46	2	4.5%
99	Ćićevac	111	53	37	45	45	46	3	7.0%
105	Opovo	71	42	39	42	45	45	-6	-11.8%
105	Bajina Bašta	93	49	46	42	44	45	-2	-4.3%
105	Malo Crniće	81	35	39	36	44	44	-5	-10.2%
105	Velika Plana	81	40	43	57	44	44	-5	-10.2%
105	G. Milanovac	89	33	47	48	44	44	-4	-8.3%
105	Doljevac	96	38	35	35	44	44	-2	-4.3%
105	Arandjelovac	111	52	50	44	43	44	1	2.3%
105	Prijepolje	126	30	43	41	43	44	5	12.8%
113	Šid	60	49	38	54	43	43	-9	-17.3%
113	Ljig	71	42	38	45	43	43	-8	-15.7%
113	Bosilegrad	127	52	45	44	43	43	5	13.2%
113	Mali Idoš	127	33	35	39	43	43	5	13.2%
113	Sečanj	127	36	37	38	43	43	5	13.2%
118	Crna Trava	133	38	38	46	43	43	7	19.4%
118	Smederevo	99	41	39	49	41	42	-3	-6.7%
120	Mionica	111	29	34	47	41	42	-1	-2.3%
120	Bela Palanka	133	38	47	46	41	42	6	16.7%
120	Ada	96	36	37	45	41	41	-5	-10.9%
120	Stara Pazova	119	43	47	48	40	41	0	0.0%
124	Ub	123	38	43	45	40	41	1	2.5%
124	Bela Crkva	127	38	28	40	40	41	3	7.9%
126	Gadžin Han	143	43	44	47	39	41	14	51.9%
126	Nova Crnja	111	37	41	38	38	40	-3	-7.0%
126	Pećinci	137	51	39	48	38	40	6	17.6%
126	Žitorađa	81	37	42	44	38	39	-10	-20.4%
130	Osečina	89	33	25	40	38	39	-9	-18.8%
131	Majdanpek	111	33	38	34	38	39	-4	-9.3%
131	Sremski Karlovci	119	35	22	34	37	39	-2	-4.9%
133	Knić	123	43	42	46	36	39	-1	-2.5%
133	Trgovište	137	38	37	41	36	39	5	14.7%

135	Bujanovac	143	37	43	40	36	39	10	34.5%
135	Koceljeva	132	23	43	45	35	38	1	2.7%
137	Bogatić	139	38	36	35	34	38	5	15.2%
137	Batočina	133	36	41	40	34	37	1	2.8%
137	Svilajnac	141	37	36	36	33	37	6	19.4%
140	Alibunar	127	28	33	33	33	36	-2	-5.3%
140	Lučani	139	23	37	35	31	34	1	3.0%
142	Sm. Palanka	111	38	25	32	30	33	-10	-23.3%
143	Kovačica	142	21	28	32	29	33	3	10.0%
143	Lebane	119	43	37	45	27	32	-9	-22.0%
145	Preševo	145	21	9	25	9	30	21	233.3%
	Gradske opštine		LTI 2021	LTI 2022	LTI 2023	LTI 2024	LTI 2025	Rast 2025/2024	Rast 2025/2024 (%)
1	Barajevo		42	38	38	37	38	1	2.7%
2	Voždovac		35	27	33	25	32	7	28.0%
3	Vračar		31	22	33	34	26	-8	-23.5%
4	Grocka		37	33	33	30	45	15	50.0%
5	Zvezdara		40	43	57	56	59	3	5.4%
6	Zemun		29	39	35	37	33	-4	-10.8%
7	Lazarevac		43	36	34	32	36	4	12.5%
8	Mladenovac		41	45	34	31	33	2	6.5%
9	Novi Beograd		25	29	19	19	24	5	26.3%
10	Obrenovac		35	32	34	31	42	11	35.5%
11	Palilula		31	23	20	17	29	12	70.6%
12	Rakovica		37	36	29	20	15	-5	-25.0%
13	Savski Venac		39	34	34	29	32	3	10.3%
14	Sopot		23	16	20	24	21	-3	-12.5%
15	Stari Grad		35	28	29	30	30	0	0.0%
16	Čukarica		43	43	43	46	43	-3	-6.5%
17	Surčin		62	69	72	67	77	10	14.9%
18	Medijana		21	25	26	22	29	7	31.8%
19	Niška Banja		26	24	21	18	13	-5	-27.8%
20	Palilula Niš		33	33	43	39	47	8	20.5%
21	Pantelej		23	28	26	25	26	1	4.0%
22	Crveni Krst		37	35	33	24	26	2	8.3%
23	Vranjska Banja		27	26	29	23	21	-2	-8.7%
24	Kostolac		24	36	34	31	31	0	0.0%
25	Sevojno		52	66	60	61	59	-2	-3.3%

JLS čiji je LTI smanjen više od 10 poena od 2024

	LTI 2021	LTI 2022	LTI 2023	LTI 2024	LTI 2025	Rast 2025/2024	Rast 2025/2024 (%)
Čačak	54	50	58	70	51	-19	-27.1%
Kruševac	47	69	69	73	60	-13	-17.8%
Petrovac na Ml.	61	48	63	63	52	-11	-17.5%
Bečej	90	67	64	68	58	-10	-14.7%
Sm. Palanka	38	38	46	43	33	-10	-23.3%
Negotin	51	52	55	65	55	-10	-15.4%
Žitorađa	39	42	43	49	39	-10	-20.4%

JLS čiji je LTI porastao više od 10 poena od 2024

	LTI 2021	LTI 2022	LTI 2023	LTI 2024	LTI 2025	Rast 2025/2024	Rast 2025/2024 (%)
Preševo	21	9	25	9	30	21	233.3%
Kragujevac	68	65	66	62	79	17	27.4%
Jagodina	23	43	45	35	51	16	45.7%
Beočin	49	38	54	43	57	14	32.6%
Gadžin Han	43	37	45	27	41	14	51.9%
Vladimirci	43	47	48	40	51	11	27.5%
Rača	40	47	53	54	65	11	20.4%
Novi Kneževac	51	53	49	45	55	10	22.2%
Valjevo	49	47	51	56	66	10	17.9%
Niš	40	64	57	56	66	10	17.9%
Bujanovac	21	28	32	29	39	10	34.5%

Aneks 3: Najbolji akteri po kategorijama

Skupština i veće

Ukupan plasman	JLS	Skupština i veće (max 16)
2	Veliko Gradište	16
1	Novi Pazar	16
3	Kanjiža	15
16	Valjevo	15
16	Niš	15
5	Leskovac	15
8	Sombor	14
6	Kragujevac	14
18	Rača	14
15	Subotica	13
24	Senta	13
13	Zaječar	13
48	Kraljevo	13
4	Tutin	13

Budžet

Ukupan plasman	JLS	Budžet (max 14)
3	Kanjiža	14
2	Veliko Gradište	14
7	Bor	14
13	Zaječar	14
1	Novi Pazar	14
10	Pirot	14
56	Kovin	13
82	Žabalj	13
22	Srbobran	13
38	Sremska Mitrovica	13
56	Ljubovija	13
66	Žabari	13
6	Kragujevac	13
22	Nova Varoš	13
10	Užice	13
12	Vrnjačka Banja	13
20	Trstenik	13

32	Aleksinac	13
82	Ražanj	13
42	Blace	13
32	Kuršumlja	13
5	Leskovac	13
13	Vranje	13

Slobodan pristup informacijama

JLS	Slobodan pristup informacijama (max 6)
Bačka Topola	5
Sečanj	5
Novi Kneževac	5
Senta	5
Čoka	5
Sombor	5
Bečej	5
Temerin	5
Titel	5
Krupanj	5
Valjevo	5
Ub	5
Veliko Gradište	5
Žagubica	5
Kragujevac	5
Rekovac	5
Jagodina	5
Majdanpek	5
Kosjerić	5
Novi Pazar	5
Ražanj	5
Babušnica	5
Dimitrovgrad	5
Leskovac	5

JLS i građani

Ukupan plasman	JLS	JLS i građani (max 15)
1	Novi Pazar	15
7	Bor	12
5	Leskovac	12
8	Sombor	11
63	Vrbas	11
2	Veliko Gradište	11
24	Kladovo	11
10	Užice	11

Javna preduzeća i javne ustanove

Ukupan plasman	JLS	Javna preduzeća i javne ustanove (max 18)
3	Kanjiža	18
2	Veliko Gradište	18
1	Novi Pazar	18
4	Tutin	17
6	Kragujevac	16
8	Sokobanja	16
15	Subotica	15
32	Mali Zvornik	15
10	Užice	15
48	Raška	15
5	Leskovac	15

Javne rasprave i javni konkursi

Ukupan plasman	JLS	Javne rasprave i javni konkursi (max 10)
2	Veliko Gradište	10
1	Novi Pazar	10
3	Kanjiža	9
18	Zrenjanin	8
6	Kragujevac	8
18	Rača	8
42	Arilje	8
42	Blace	8
20	Babušnica	8

Aneks 4. LTI indikatori - poređenje 2025 sa 2024

Indikatori	% max ocene LTI 2022	% max ocene LTI 2023	% max ocene LTI 2024	% max ocene LTI 2025	Povećanje %	% poboljšanja
33 Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?	93.1%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%
46. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?	95.9%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%
95. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?	99.3%	97.9%	84.8%	100.0%	15.2%	17.9%
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?	94.5%	95.9%	97.2%	99.3%	2.1%	2.1%
90. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?	97.2%	99.3%	98.6%	99.3%	0.7%	0.7%
15 Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **	93.1%	97.9%	94.5%	97.9%	3.4%	3.6%
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indikretne korisnike?	89.7%	95.2%	89.7%	97.9%	8.3%	9.2%
48. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?	99.3%	96.6%	96.6%	97.9%	1.4%	1.4%
75. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?	97.9%	94.5%	95.2%	97.9%	2.8%	2.9%
45. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u 2022. godini?	85.5%	93.8%	93.8%	97.2%	3.4%	3.7%
70. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu (ili u informatoru JLS)?	89.7%	63.4%	82.1%	94.5%	12.4%	15.1%
86. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu (ili u informatoru)?	64.1%	91.0%	90.3%	93.8%	3.4%	3.8%
77. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	81.4%	82.1%	85.5%	93.1%	7.6%	8.9%
79. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava udruženjima?	85.5%	86.9%	86.9%	93.1%	6.2%	7.1%

87. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu (ili u informatoru)?	96.6%	83.4%	72.4%	92.4%	20.0%	27.6%
43. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **	76.6%	74.5%	86.2%	91.7%	5.5%	6.4%
93. Da li je usvojen plan integriteta (faza II trećeg ciklusa)?	17.2%	93.8%	93.8%	91.7%	-2.1%	-2.2%
37. Da li na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje opština pruža ?	77.9%	96.6%	96.6%	91.0%	-5.5%	-5.7%
55. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?	89.7%	89.0%	87.6%	89.7%	2.1%	2.4%
56. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?	89.7%	88.3%	89.0%	89.7%	0.7%	0.8%
11. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika?	91.7%	91.0%	92.4%	89.0%	-3.4%	-3.7%
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?	81.4%	85.5%	84.8%	88.3%	3.4%	4.1%
57. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?	84.8%	84.1%	85.5%	87.6%	2.1%	2.4%
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? **	81.4%	83.4%	83.4%	85.5%	2.1%	2.5%
72. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na sajtu JLS ili JP/JU?	73.1%	79.3%	81.4%	85.5%	4.1%	5.1%
16. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?	68.3%	72.4%	73.8%	82.8%	9.0%	12.1%
83. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?	56.6%	73.1%	76.6%	82.8%	6.2%	8.1%
58. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?	73.8%	75.9%	77.2%	81.4%	4.1%	5.4%
80. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava udruženjima?	72.4%	74.5%	76.6%	81.4%	4.8%	6.3%
53. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)?	69.0%	91.7%	93.1%	80.7%	-12.4%	-13.3%
94. Da li je usvojen Lokalni antikorupcijski plan, u potpunosti ili delimično u skladu sa modelom ASK?	73.8%	77.9%	80.0%	80.7%	0.7%	0.9%
17. Da li je na sajtu objavljen budžet u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?	79.3%	80.0%	77.2%	80.0%	2.8%	3.6%
59. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?	71.0%	79.3%	73.8%	78.6%	4.8%	6.5%
60. Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?	60.0%	64.8%	69.0%	77.2%	8.3%	12.0%
23. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu?	72.4%	72.4%	59.3%	74.5%	15.2%	25.6%

78. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	69.7%	75.2%	68.3%	73.8%	5.5%	8.1%
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?	52.4%	61.4%	67.6%	70.3%	2.8%	4.1%
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	54.5%	49.7%	55.2%	63.4%	8.3%	15.0%
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?	66.2%	62.1%	57.9%	60.0%	2.1%	3.6%
73. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)?	71.7%	66.2%	71.0%	57.9%	-13.1%	-18.4%
88. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?	49.0%	58.6%	59.3%	55.9%	-3.4%	-5.8%
9 Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine?	46.9%	53.1%	56.6%	55.2%	-1.4%	-2.4%
51. Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?	41.4%	73.8%	90.3%	53.8%	-36.6%	-40.5%
21. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?	56.6%	58.6%	47.6%	51.7%	4.1%	8.7%
66. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?	46.2%	50.3%	49.0%	50.3%	1.4%	2.8%
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	39.3%	44.8%	47.6%	49.7%	2.1%	4.3%
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?	46.2%	40.0%	40.7%	49.7%	9.0%	22.0%
39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?	42.1%	48.3%	49.7%	49.0%	-0.7%	-1.4%
61. Da li je na sajtu JLS ili sajtu posmatranog JP objavljena sistematizacija JP?	26.9%	40.0%	44.1%	46.9%	2.8%	6.3%
22. Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi?	55.2%	73.1%	60.0%	46.2%	-13.8%	-23.0%
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?	33.8%	46.2%	40.0%	46.2%	6.2%	15.5%
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?	42.1%	44.1%	44.8%	44.1%	-0.7%	-1.5%

62. Da li je na sajtu JLS ili na sajtu posmatrane JU objavljena sistematizacija JU?	19.3%	33.1%	40.7%	42.8%	2.1%	5.1%
52. Da li informator sadrži aktuelan godisnji plan javnih nabavki ili link ka planu?	35.9%	67.6%	55.9%	42.1%	-13.8%	-24.7%
19. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta objavljeni na 6 cifara ekonomske klasifikacije?	26.2%	35.9%	41.4%	40.7%	-0.7%	-1.7%
1 Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu JLS? **	35.2%	46.2%	44.1%	39.3%	-4.8%	-10.9%
3 Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	30.3%	46.9%	41.4%	37.9%	-3.4%	-8.3%
26. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljena i razmatrana revizija završnog računa budžeta?	24.1%	33.8%	31.0%	37.2%	6.2%	20.0%
54. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?	20.7%	60.0%	55.2%	36.6%	-18.6%	-33.8%
68. Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?	17.9%	26.2%	29.0%	33.8%	4.8%	16.7%
69. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?	17.2%	24.8%	26.9%	32.4%	5.5%	20.5%
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	64.8%	26.2%	22.8%	30.3%	7.6%	33.3%
50. Da li su na sajtu ili u informatoru objavljeni podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci?	65.5%	72.4%	64.8%	30.3%	-34.5%	-53.2%
49. Da li su na sajtu objavljeni podaci o JN - pozivi/konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori? **	62.8%	40.0%	37.2%	29.7%	-7.6%	-20.4%
71. Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS (ili u informatoru JLS)?	21.4%	52.4%	42.8%	28.3%	-14.5%	-33.9%
14 Da li se sednice skupštine prenose (ili je integralni snimak dostupan) na sajtu JLS, stranici JLS na nekoj od društvenih mreža i/ili Youtube kanalu JLS?	49.7%	22.8%	19.3%	26.9%	7.6%	39.3%
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje	21.4%	19.3%	19.3%	24.8%	5.5%	28.6%

dokumenata i uputstva ili je istaknuto gde se na internetu mogu pronaći rokovi i uputstva?						
5 Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?	24.1%	29.7%	23.4%	24.1%	0.7%	2.9%
10 Da li na sajtu postoje najave sednica opštinskog/gradskog veća?	21.4%	24.1%	27.6%	24.1%	-3.4%	-12.5%
6 Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine?	17.9%	22.8%	20.0%	23.4%	3.4%	17.2%
74. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje?	26.2%	30.3%	34.5%	23.4%	-11.0%	-32.0%
4. Da li su odluke koje je usvajalo gradsko veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?	12.4%	26.9%	20.7%	17.9%	-2.8%	-13.3%
42. Da li je opština sprovodila ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine?	20.0%	23.4%	13.8%	17.9%	4.1%	30.0%
2 Da li su odluke koje usvaja gradsko veće obavljene i dostupne na sajtu?	14.5%	26.9%	21.4%	17.2%	-4.1%	-19.4%
20. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	11.0%	15.2%	13.8%	16.6%	2.8%	20.0%
44. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u 2022. godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?	23.4%	6.2%	6.2%	14.5%	8.3%	133.3%
85. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?	17.2%	17.2%	9.7%	14.5%	4.8%	50.0%
8 Da li su na sajtu objavljeni amandmani (i obrazloženja amandmana) podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?	9.0%	9.0%	9.0%	13.8%	4.8%	53.8%
64. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?	17.2%	16.6%	17.2%	13.1%	-4.1%	-24.0%
12. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?	15.2%	15.9%	13.1%	12.4%	-0.7%	-5.3%
41. Da li su vidno dostupni podaci o terminu kada predsednik opštine/gradonačelnik ili zamenik prima građane?	28.3%	9.0%	6.9%	11.0%	4.1%	60.0%
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?	12.4%	3.4%	15.2%	9.0%	-6.2%	-40.9%

63. Postoji li na sajtu JLS stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?	7.6%	5.5%	5.5%	6.9%	1.4%	25.0%
81. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?	7.6%	4.1%	8.3%	6.9%	-1.4%	-16.7%
82. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata udruženja koje je finansirala opština?	8.3%	5.5%	7.6%	6.2%	-1.4%	-18.2%
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?	0.7%	4.1%	5.5%	5.5%	0.0%	0.0%
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?	11.0%	5.5%	8.3%	5.5%	-2.8%	-33.3%
65. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?	9.7%	5.5%	7.6%	5.5%	-2.1%	-27.3%
89. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?	6.9%	2.8%	6.9%	4.8%	-2.1%	-30.0%
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?	6.9%	6.2%	3.4%	4.1%	0.7%	20.0%
47. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?	4.1%	4.1%	4.1%	4.1%	0.0%	0.0%
91. Da li na sajtu postoji evidencija kontakata sa lobistima?	3.4%	4.1%	3.4%	4.1%	0.7%	20.0%
92. Da li na sajtu postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?	4.1%	2.8%	3.4%	4.1%	0.7%	20.0%
76. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?	26.2%	5.5%	6.2%	3.4%	-2.8%	-44.4%
84. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?	6.9%	3.4%	1.4%	2.8%	1.4%	100.0%

Aneks 5. Lista korišćenih indikatora u istraživanjima LTI 2015, 2017, 2019, 2020, 2021-2025

Indikatori	2021, 2022, 2023, 2024 i 2025	2020	2019	2017	2015
1. Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu? **					
2. Da li su odluke koje usvaja gradsko veće objavljene i dostupne na sajtu?					/
3. Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?					
4. Da li su odluke koje je usvajalo gradsko veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu?					/
5. Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?					
6. Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine?					
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?				/	/
Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja sa sednica skupštine u proteklih 24 meseca?	/				
8. Da li su na sajtu objavljeni amandmani (i obrazloženja amandmana) podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?					
Da li su na sajtu objavljena obrazloženja podnetih amandmana?	/			/	/
9. Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine?					
10. Da li na sajtu JLS postoje najave sednica opštinskog/gradskog veća?		/	/	/	/
11. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika?					
12. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?					
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? **					

Da li je poslovníkom predviđeno vreme za javna pitanja odbornika gradonačelniku/predsedniku opštine i/ili gradskom veću?	/				
14. Da li se sednice skupštine prenose (ili je integralni snimak dostupan) na sajtu JLS, stranici JLS na nekoj od društvenih mreža i/ili Youtube kanalu JLS?					
15. Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **					
Da li je budžet objavljen na šest cifara ekonomske klasifikacije?	/	/	/	/	
16. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?					
17. Da li je budžet objavljen na sajtu u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?				/	/
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?					/
19. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta objavljeni na 6 cifara ekonomske klasifikacije?					
Da li su podaci o izvršenju budžeta u poslednjem okončanom tromesečju dostupni na sajtu?	/	/	/	/	
Da li su podaci o izvršenju budžeta azurirani u poslednjih 30 dana i dostupni na sajtu?	/	/	/	/	
20. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?					/
21. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?					
22. Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi?					
23. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu?					
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?					
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?		/	/	/	/
Da li je u poslednjih 12 meseci objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun?	/				
26. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatrana i objavljena revizija završnog računa budžeta?					

27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indikretne korisnike?					
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?					
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva ili je istaknuto gde se na internetu mogu pronaći rokovi i uputstva?					
Da li u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoje podaci o prijavi korupcije?	/				
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?					
Da li na sajtu postoje mehanizmi za prijavu korupcije?	/				
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?					
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?				/	/
33. Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?					
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?				/	/
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?					
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?					
37. Da li na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje opština pruža?		/	/	/	/
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?					
39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?					/
Da li skupština omogućava prisustvo građana sednicama?	/	/	/	/	
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?					

41. Da li su vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima?					
Da li se održavaju redovne konferencije za novinare (bar jednom mesečno) gradonačelnika/predsednika opštine?	/				
42. Da li je opština sprovodila ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine?					
43. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **			/	/	
44. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u 2022. godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?					
45. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u 2022. godini?					
46. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?					
47. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?					
48. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?					
49. Da li su na sajtu objavljeni podaci o javnim nabavkama - pozivi/konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori? **					
50. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci?					
51. Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?					
52. Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu?					
53. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)?					
Da li informator sadrži pravilnik o platama funkcionera?	/	/	/	/	
54. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?					
55. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?					/
56. Da li na sajtu postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?					/

57. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?		/	/	/	/
58. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?		/	/	/	/
59. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?					
60. Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?					
61. Da li je na sajtu JLS ili sajtu posmatranog JP objavljena sistematizacija JP?					
62. Da li je na sajtu JLS ili na sajtu posmatrane JU objavljena sistematizacija JU?					
63. Postoji li na sajtu JLS stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?		/	/	/	/
64. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?					
65. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?					
66. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?		/	/	/	/
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?		/	/	/	/
Da li su godišnji planovi rada i izveštaji o radu JP objavljeni na sajtu JP ili JLS?	/				
68. Da li su na sajtu javnih ustanova ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada javnih ustanova?					
69. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu javnih ustanova?					/
Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JP?	/	/	/	/	
Da li su na sajtu opštine objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JU?	/	/	/	/	
70. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu (ili u informatoru)?		/	/	/	/
Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini i JU objavljeni na sajtu?	/				/
71. Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS (ili u informatoru)?					/

Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini, JP i JU objavljeni na sajtu?	/	/	/	/	
72. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na sajtu JLS ili JP/JU?					
Da li se sprovode konsultacije sa građanima kada se utvrđuju cene usluga JU i JP, kroz konsult. skupove, ankete ili preko savetodavnog tela (Zak. o zaštiti potrošača, čl. 83)?	/				
73. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)?					
Da li se sprovodi javna rasprava o povećanju stope, odnosno o visini javnih prihoda?	/	/	/	/	
74. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje?					
75. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?					
76. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?					
Da li su na sajtu objavljeni konkursi/rezultati konkursa za za dodelu sredstava medijima?	/				
77. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?		/	/	/	/
78. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?		/	/	/	/
Da li su na sajtu objavljeni konkursi/rezultati konkursa za za dodelu sredstava NVO?	/				
79. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava udruženjima?		/	/	/	/
80. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava udruženjima?		/	/	/	/
81. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?		/	/	/	/
82. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata udruženja koje je finansirala opština?					
Da li je objavljen podatak o iznosu sredstava koja se godišnje dodeljuju mesnim zajednicama?	/	/	/	/	
83. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?					

84. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?					
Da li je godišnji plan rada uprave pripremljen i usvojen u skladu sa planiranom dinamikom?	/	/	/	/	
85. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?					
86. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu (ili u informatoru)?					
87. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu (ili u informatoru)?					
Da li na sajtu postoje podaci o aktivnostima Saveta za sprovođenje etičkog kodeksa i kontaktima sa građanima?	/				
88. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?					
89. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?					/
Da li uprava ima javni registar sa podacima o imovini jedinice lokalne samouprave i načinu njenog korišćenja?	/	/	/	/	
90. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?					
Da li su na sajtu objavljeni urbanistički planovi?	/				
91. Da li na sajtu postoji evidencija kontakata sa lobistima?				/	/
92. Da li na sajtu postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?				/	/
Da li je usvojen plan integriteta?	/				
93. Da li je usvojen plan integriteta (i da li je JLS izvestila o njegovoj primeni)?		/	/	/	/
94. Da li je usvojen Lokalni antikorupcijski plan?				/	/
95. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?					

Napomena: Rednim brojevima su označeni indikatori koji su korišćeni u poslednjem ciklusu